

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.

Bérmentelen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyiltérben minden garmond sor díja 20 kr.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petitnél nagyobb, avagy diszkrétül vagy körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden negyszög centim. után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Gazdasági életünk decentralizálása.

— Két cikkely. —

II.

Nem mondom, hogy Zemplén a legrosszabbul áll gazdasági tevékenység tekintetében, de azt sem állíthatom, hogy teljesen megfelelnék annak a hivatásnak, melyet a természeti viszonyok reá róttak.

Működik ugyan vármegyénk területén a „Zemplén-vármegyei Gazdasági Egyesület”, de hát ennek sem szervezete, sem működésére, sem pedig eszközei nem hathatnak annyira, hogy az egyes gazdákat akarataik és indolenciájuk ellenére is rávegyék az extenzív gazdálkodás helyébe az intenzívebb gazdálkodásra. Ehhez más szervezetre, más eszközök kellenek.

Szükségesek pedig első sorban gazdasági szakismeretek, gazdasági műveltség, a világ gazdasági alakulatainak és mozzanatainak ismerete, megfigyelése; szükségesek a meliorációk és szükségesség hozzá mindenekfelett pénz. Rendkívül fontos tételek, ezek, de amelyeket bővebben fejtegetnem nem lehet eme szűk keretben.

Gazdasági szakismereteink, sajnos, nagyon gyatrák; az egyetlen magyar-óvári gazdasági akadémiánkra az ifjuság olyan korban jut, s igen kevés kivétellel oly léha tradícionális viszonyok között nevelkedik, hogy az ott eltöltött éveket minden másnak lehet nevezni, csak gazdasági szakismeretek elsajátításának nem.*)

Ez pedig sehogy sincsen jól így. Az onnan kikerült gazdaságok, kevés kivétellel, abszolúte alkalmatlanok arra, hogy Magyarország gazdaságát intenzívebbé tegyék.

Gazdasági műveltséget és a világ gazdasági alakulatainak és mozzanatainak megfigyelését — melyek nélkül nem kezdhetünk semmit — leginkább, lehet mondani kizárólag csakis központi szervezetben sajátíthatjuk el, mely azonban, mint közvetett intézmény egy csöppet sem nyírbálná meg a vidéki központ autonómiáját s ez az intézmény: az „Országos Magyar Gazdasági

* Nem kételkedünk abban, hogy t. munkatársunk türelős kifejezést használt a „léha tradícionális viszonyok” említésével. Szerk.

TÁRCA.

Az influenza és gyógyítása.

(A „Kneipp-Ujság”ból.)

Az influenza (oroszláth) nem egyéb, mint a heveny lefolyású nátha legsúlyosabb alakja. Igen rettegett betegség. Néha járvány-szerűleg szerfelett súlyos alakban lép fel. E betegség nagyfokú levertséggel kezdődik, majd hidegláz vesz erőt a betegen, melyet azután sokszor igen magas fokra emelkedő forróláz vált fel. „Tárgyaltalanság, fejfájás, erős tüszögés, nagyfokú könyezés, mellfájás, köhögés, sőt sokszor az egész testben mutatózó fájdalmas érzések az illető szervek hurutos megbetegedésére mutatnak. Hibás kezelés esetén, tudniillik midőn a láz megszüntetésére a bőrön való kipárolgást gátló mérges gyógyszereket (antipyrin, antifebrin stb.) adnak a betegnek, a test belső tüze oly magas fokra emelkedhetik, hogy annak következtében halálos kimenetelű szivhűdés, vagy egészen a dühöngő örültségig fokozódó elmebetegség következhetik be. Ha pedig a köhögést morfiummal, vagy más méreggel szüntetik meg, ennek igen könnyen tüdővész lehet a következménye. A tapasztalat bizonyítja, hogy ha az influenzát mérges szerekekkel kezelik, azon esetre, ha a beteg némileg magához térni, lábadozni látszik is, rendszerint visszaesik a bajba, vagy pedig, mint laikus emberek mondják, más betegségbe esik és abban pusztul el.

Ezt a más betegséget pedig, mint fentebb említettük, egyenesen a mérges orvosságok idé-

szegésével az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” és az „Országos Magyar Gazdasági

Égyesület” — nézzük, hogy áll az O. M. G. E.-el Zemplén-vármegye? Ha áttekintjük az erre vonatkozó statisztikát, bizony szomorú eredményre jutunk. Zemplén-vármegye, a 6301 km² területtel bíró 11-ik vármegye, 42 taggal van csupán képviselve benne, tehát átlag olyan számmal, mint Abauj-Torna (32), Bars (44), Csanád (38), Csongrád (55), Esztergom (29), Gömör (46), Győr (49), Hont (38), Moson (32), Nógrád (85), Tolna (92). — Mig a vele egyenrangú vármegyék a következőképpen állanak: Arad 61, Fejér 114, Heves 88, Jász-Nagy-Kun-Szolnok 88, Nyitra 66, Pozsony 63, Somogy 132, Szabolcs 79, Szatmár 66, Vas 64, Veszprém 80, Zala 98. — Látni való tehát, hogy Zemplén-vármegye gazdasági művelődés tekintetében az utóbbi idők fellendülése mellett is nem igen kiváló helyet foglal el.

Rendkívül fontos tényező a gazdaság intenzív tételénél a melioráció, vagyis a talajjavítás; az alagsóvezetés, műrétegzés, mesterséges trágyázás stb.

Az ezekre vonatkozó utmutatást leginkább a földművelésügyi minisztérium talajjavító szakosztálya képes megadni. A nyugati államok legnagyobb része tudja ezt, csak mi nem tudjuk. Hány praktikus külföldi gazda tette meg azt, hogy megvizsgáltatta földjét a talajkémiajárt nézve, aztán ennek eredményéhez képest — tekintetbe véve a természeti viszonyokat, helyi körülményeket — rendezte be gazdaságát és alkalmazta a meliorációt.

De hát nálunk ki ártana ilyesmire pénzt? Pedig pénz nélkül, tőkebefektetés nélkül nem lehet intenzív gazdálkodást folytatni. De hát, sajnos, nálunk nincs forgó-tőke; máshol a gazda nem tudja hová tenni, nem tudja forgatni, értékesíteni tőkét, nálunk meg mindene van a gazdának, csak pénze nincs. Pedig itt is csak a gazdaközönségen áll, hogy akár szövetkezeti, akár más uton olesó hitelt tudjon magának teremteni. Nagyobb birtokok számára nem kell tovább mennem, csak a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetére utalnom.

Zemplén-vármegye gazdaközönségének különösen nem esnék nagyon nehezére az intenzív gazdasági instrukció; nemcsak mert a földje

zik elő. Ezt az állításunkat a következőkkel indokoljuk.

Ugy a közönséges nátha, mint az influenza fenforgása esetén hurutos belső gyuladás van jelen, mely belső gyuladás a közönséges náthánál csak a fejben és a nyakban levő légzőszervekre, valamint a tüdőre, az influenzánál pedig sokszor az egész belső szervezetre kiterjed.

A kinek náthája vagy influenzája van, annak bőrfelülete egészen száraz. Kétségtelen bizonyíték ez arra, hogy a testből való kipárolgás megszűnt. A bőr likaesai mintha be lennének ragasztva.

A bőrön át való anyagkiválasztás teljes hiánya miatt a belső tűz folyton nagyobbodik és ezzel a baj fokozódik. A feladat tehát az, hogy a hiányzó bőrműködést, a bőrlikacsokon való kipárolgást és a betegségi anyagoknak a testből ily uton való kiválasztását lehetővé tegyük. Hogy a mérgek adagolásával ezt elérni nem lehet, az bizonyos.

A belső forróság, vagy láz megszüntetésére adni szokott antipyrin, antifebrin stb. ugyanis a test belsejében levő tüzet nem oltja el, hanem csak külsőleg teszi felismerhetetlenné. Olyanféle hatása van ezeknek mérges szerekeknek, mintha p. o. egy túlfűtött kályha mellé a hő eltávolodását gátló kályhaellenzőket állítunk. Ez esetben a kályha tüzet az ellenző miatt külsőleg nem érezzük ugyan, de azért a kályhában levő tüzet nemcsak hogy nem oltottuk el, hanem azt még növeljük, mert meggátoljuk a hőnek a kályhából való szétáradását, minek következménye a kályha szétrobbanása lehet. Ugyanezt cselekszik az ugynevezett lázszüntető mérges szerekek az emberi testben, hol azután a test belsejébe visszafójtott, de el nem oltott tűz

alkalmas rá, hanem mert Zemplén-vármegye ama kevés vármegyék közé tartozik, ahol a közbirtokosság még aránylag ugy társadalmi, mint gazdasági téren erősen eme középosztálynál található gazdasági téren a legnagyobb indolencia. Az O. M. G. E. 42 tagjának Zemplénben, mágnás, akik ha nem volnának majdnem a fele mint az Andrásyak, Mailáthok, Sennyeyek, Hadikok, akik igazán mintagazdaságú útnek, Zemplén-vármegye gazdasági tekintetben az utolsók között szégyenkeznek!

A vármegyének legillusztrisabb és legkiválóbb családjai közül — az egy Szemeréket kivéve — vannak olyanok, kik közül 4—5 virilista van a vármegyében és egyetlen egy sem tagja az O. M. G. E.-nek.

Ez a körülmény semmiesetre sem vigasztaló ránk nézve s ennek az állapotnak hamarosan meg kell változni. A gazdaközönségnek át kell látnia, hogy közeleg az idő, mikor a közhatalom alapja ismét visszaháramlik az ő vagyionukra és azt a hatalmat csak úgy lesznek képesek megtartani, úgy bírhatnak majd vele élni, ha minél termelőbbé, minél produktívabbá teszik a hatalom alapját: a földet. Mástkülönbén kénytelenek lesznek birtokaikat átengedni azoknak, akiknek elegendő forgótőkékük van nemcsak ahhoz, hogy megvegyék a földet, de hogy ki is műveltesék.

És ezt az akciót első sorban nem alulról, de felülről kell kezdeni. Az O. M. G. E. instrukcióit, tapasztalatait és ismereteit bevinni a vármegyei egyesületbe, onnan pedig a saját gazdaságba. Ezt az elvet kell követniök különösen Zemplén-vármegye gazdáinak, kiket megáldott az Isten jó földdel, szép tehetséggel, türehető anyagi körülményekkel, egyszóval mindennel, a mi a mezőgazdasági fellendüléshez szükséges, — csak akarattal nem.

Ha az akarat is fel fog ébredni gazdáinkban, akkor hiszem, hogy Zemplén-vármegye a közzgazdaság téren nemcsak minta-vármegye, de példát mutató vezér-vármegye is lesz!

U. Petrássevich Géza.

a szervezetre, különösen pedig a szivre hat rombolólag.

A köhögés természetes gyógyító törekvése a betegé lett testnek. Azért köhög az ember nátha, influenza esetén, mert az emberi természet a testbe nem való hurutos váladékokat a köhögés segítségével a légzőszerveken át a testből kivetni törekszik. Az emberi testnek ezt a természetes és hasznos működését az orvosi gyakorlatban morfiummal és egyéb mérgekkel el szokták nyomni. Ezen köhögést szüntető mérgek hatása abban áll, hogy a tüdő működésére bénítólag hatnak, vagyis elgyengítik a tüdőt annyira, hogy ez nem képes a reá tapadó nyálkát magából a légutakon kilödni. Nem kell nagy böleség annak belátásához, hogy ez az emberre nézve előnyös nem lehet, mert a viszsamaradó hurut megtámadja a tüdőt, ugy hogy annak elpusztulását idézheti elő.

Ezekben ismertette a nátha és influenza mibenlétét és azok mérgekkel való gyógykezelésének helytelenségét, lássuk most már, hogy miként jár el a Kneippista a náthával és az influenzával szemben.

Biztosan elhárítja magától a náthát és az influenzát az, a ki testét hideg vízzel megedzi.

Elegendő, ha az ember e célből hetenkint kétszer 2—3 másodpercig tartó hideg félfürdőt vesz, vagy ha hetenkint kétszer-háromszor egész testét hideg vízzel megmossa, e mellett lehetőleg naponkint, vagy legalább is minden másodnap bokán felül érő hideg vízben 2—4 percig víztrást végez.

A ki ezeket az óvintézkedéseket megtenni elmulasztotta és náthát vagy influenzát kap, ezektől a bajoktól — gyorsan és a mi a fődolgoz, alaposan, gyökeresen, a betegségbe való vissza-

A hamis borok.

(B. L.) Magyarországon 300,000 kat. hold szőlőt pusztított el az utolsó 25 év alatt a fillokszeru Szászszérenyi ember jóléte, vagyona ment tönkre s a szőlőkben legalább egy félmilliárd nemzeti vagyon pusztult el.

A magánosok, a társadalom és az állam a legnagyobb erőfeszítéssel láttak a szőlők telepítéséhez. Az emberek tanultak, befektettek, nem ritkán 1000-2000 ftot költöttek egy hold szőlő felújítására és az elpusztult milliókat, új milliók befektetésével igyekeztek visszaszerezni.

A földmivelési miniszter szakiskolákat létesített; külön országos szervezetet tart fenn a szőlőmivelés adminisztrációjára; évi büdzséjében majd félmilliárd forint van felvéve a szőlőmivelés céljára. Az 1896: V. t.-c. maga egymillió kétszáz ezer forintot adott egyszerre a szőlőfelújítások támogatására és huszonöt millió forint kölcsönt engedélyezett a szőlős gazdáknak, melynek törlesztéséért és kamataiért közvetve az állam vállalta magára a felelősséget.

Es ezekrá az óriási áldozatokra, melyekben épp ugy része van az állam által adott millióknak, mint a szőlőmivélők véres verejtékének, nagy arányokban zöldrelnék ki az elpusztult szőlőhegyek.

Munkások sűrűnek ismét Tokaj, Zala, Arad, Bereg, Bihar, Baranya, Tolna, és az Ermellék kopár hegyein, újratemetni az elpusztult nemzeti vagyont.

Az Alföld sívó homokján ezernyi beültett holdak hirdetik, hogy ismét lesz szőlő Magyarországon.

A termelő, a fogyasztó közönség boldogan gyönyörködik a nagy munka eredményében, melynek már-már élvezni kezdjük gyümölcsseit.

Egyszerre azonban megjött a visszahatás. Egy a fillokszerenál is nagyobb csapás, utját zárja a tovább haladásnak; elveszi a termelők ezreinek szája elől a megérdemelt hasznot; bűnös kezek fenakasztják az újratermelés nagy munkáját.

A termelők borai eladatlanok, megakad a szőlőtelepítés, míg a fogyasztók millió nem birnak egy ital jó borhoz jutni.

Mi ennek az oka? Hosszas vizsgálatok után erre is rájöttünk.

A különböző helyeken összeszedett borminták 60-70%-je hamisnak bizonyult!

A kutatások bebizonyították, hogy Magyarország el van árasztva hamisított, szokszor az egészségre is ártalmas borokkal.

A csalóknak az egész országot behálózó szövetkezetek árasztja el a nagyrészt olesó, külföldről importált anyagokból készült italokkal hazánkat, megakadályozva a szőlőtermelés fejlődését és veszélyeztetve a népesség egészségét.

De e panesok nemesak Magyarországon vannak forgalomban. Külföldre is vitetnek ki, mint magyar borok és tönkre tették szőlőhegyeinknek világra való szőlő hírnevét ugy, hogy már nem hisz senki a tiszta magyar borban.

Azon a ponton vagyunk, hogy ha meg nem akadályozzuk a borhamisításokat, megakad

a szőlők felújítása és tönkre megy külföldi hírnevünk és nem leszünk képesek többé régi piacainkat az új szőlőknek megszerezni.

Es mindez egy pár száz, lelkiismeretlen hamisító kedvéért, a kik üzelmekkel a termelők és fogyasztók rovására és az ország becsületének árán milliókat és százazreket szereznek.

Nagyon is itt volt tehát az ideje annak, hogy a már évek óta hatástalannak mutakozó műbortörvény szigorú végrehajtása iránt, intézkedett Magyarország földmivelési, kereskedelmi és belügyi minisztere.

Az egész ország osztatlan tetszéssel fogadta a kiadott legutolsó rendeleteket, a melyek, míg egyrészt a hatóságokat kényszerítették a szigorú eljárásra, másrészt boremellenőrző-bizottságok létesítésével a termelő és fogyasztó közönség köréből az eljáró hatóságok mellé egy segítő, véleményező és ellenőrző organizmust rendeltek.

Az összes vármegyék egy fél év alatt létesítették ezeket a boremellenőrző-bizottságokat, melyek az ország legtöbb részében működni is kezdettek.

Es mi lett az eredmény? Két-három hónap alatt 100 és 1000 hamis borminta került a szaktérő fórumok elé és s sújtó ítélet egymásután írja ki a csalókat.

Minden borhamisító elítélését az ország tapsai kísérik, mert nemzeti becsületünk kívánja meg azt, hogy ezektől az élősdiektől megszabadítsuk Magyarországot.

Rövid még az idő, hogy általános tapasztalatokra hivatkozassunk, de már is vannak vidékek, a hol határozott javulás konstatalható, már az első ítéletek hatása folytán is és általános a meggyőződés, hogy ha a műbortörvényt csak 4-5 éven keresztül is hasonló eréllyel hajtjuk végre, a magyar bortermelésnek és a fogyasztó közönségnek kiszámíthatatlan hasznára, elpusztulnak a hamis bortömegek hazánkból.

Nem ütközhetünk meg azon, hogy az üldözöbe vett csalók védekeznek.

De már az mégis hallatlan dolog, hogy az elítélt és ítélet alatt levő borhamisítók, Budapest székes-fővárosban valóságos szindikátust alapították.

Ez a szindikátus híres országgyűlési képviselőket, ügyvédöket és régi nagy napilapokat szerez meg céljainak, nagy apparátussal és nagy összegekkel rendelkezik és mindezekkel az eszközeivel kíméletlen hajszát indít meg azok ellen a miniszteriumok és hatóságok ellen, a melyekben volt és van erkölcsi bátorság még a milliómos cégeket is börtönbe esukni, ha a család reájuk bizonyult.

A borhamisítók e központi szindikátusának befolyása azonban nemesak a sajtóra terjed ki, hanem sikerült a budapesti kereskedelmi csarnokot és kereskedelmi kamarát is arra bírnia, hogy e tisztátalan kereskedelmi elem érdekei mellett foglaljon állást.

Az érdekelt gazdaközönség természetes, hogy szintén nem nézheti tétlenül érvényesülni kezdő jogos érdekei ellen intézett ezen galád támadást és sorompóba lépett.

A magyar gazdák legnagyobb erkölcsi testülete, az „Országos Magy. Gazdasági Egyesület” viszi ezen a téren is a vezérszerepet és csatlakozásra hívta fel az összes vármegyei gazdasági egyesületeket, megüzente a hareot a borhamisítók szindikátusának.

A legközelebbi jövőben tehát az ország egy érdekes és végeredményében a nemzetre felette fontos gazdasági harcnak lesz szemtanuja, amelyet a magyar szőlőtermelő és fogyasztó közönség viv egyik nagy termelésünk és kivételi érdekünk védelmezésére azokkal az elemekkel, amelyek piszkos utakon és a köz rovására eddig üzött jövedelmező mesterségüket akarják most már szemérmetlenül tovább folytatni.

Az egyik oldalon a termelők és fogyasztó népek százezrei és milliói a becsületnek, a tisztességnek és az igazságnak fegyvereivel, a másik oldalon a meggazdagodott borhamisítók bármikor és bárhol, bármint fegyverek használatra kész csapata.

A harc erős lesz, mert a nagy vagyonnoknak nem tiszta célzataik elérésére hosszú kezük van.

De mi bizunk az eredményben!

Bizunk benne, hogy Magyarország kormányja nem dobja oda százezernyi szorgalmas, verejtékes munkájából élő lakosságának érdekét néhány száz csaló martalékául, hanem kitart és halad tovább a megkezdett irányban.

Bizunk benne, hogy az összes vidéki hatóságok és boremellenőrző-bizottságok, amelyeknek tagja a magyar társadalom színe-java, teljesíteni fogják kötelességüket és nem engedik meg, hogy Magyarországon a borhamisítók és csalók üljenek diadalt a szentesített törvények felett!

Vármegyei ügyek.

A közigazgatási bizottság f. hó 14-én tartott üléséről a következőkben tudósítjuk t. olvasóinkat: Az alispán havi jelentéséből megelégedéssel értesült a bizottság, hogy a hamis, vagy hamisított borok gyártóit és továbbadóit, kik a Tokaj-Hegyalja hírért-nevét minden szemérem nélkül tönkre akarják tenni és a kik igen nagy pénzösszegek mozgósításával hadjáratot indítottak azok ellen, kik nem hajlandók s nem akarnak velük egy gyékényen árnulni, erélyesen üldözik a járási hatóságok. — A jelentés meghallgatása után a főispán indítványának elfogadásával, határozatba ment, hogy **Daranyi Ignác dr. földmivelésügyi kir. miniszterhez** közzönő fölriratot intézzen a borhamisítók ellen alkotott törvény végrehajtásának kérelmelhetetlen szigorral történt megindításáért. — **Fejes I. k. b. tag** felszólalására pedig elhatározták, hogy a vármegyei Közgyűléshez átírják és javasolják, hogy a Közgyűlés írjon föl az országgyűléshez a törvénynek célszerűbb módosítása iránt. — A törvényhatósági utadók hátrálékairól szóló kimutatás fölött elhatározták, hogy mindazokba a

Folytatás az I. mellékleten.

megteheti azt az új folyamán is. Kisértse meg a náthát vagy influenzát a leirt módon kezelni bárki és bizonyos lehet a legkitünőbb eredményről.

Igy a Kneippisták. Egy budapesti orvoskapacitás pedig a következő jó tanácsot adja ingyen azoknak, kik az influenzától szabadulni kívánnak:

Két-hár m napig ágyban fekvés; heves hurutnál két óránként langyos borogatás; fejfájásnál hideg borogatás a fejre; a táplálék: tej, langyos jó leves, tojás, kakaó és hasonló eledel, limonádé stb. Nagy gyöngeségnél egy pohárka jó bor. Háromszor napjában egy gramm szalipirin (ostyában), melyet egy pohár citromlével kevert hársfavirágteával öblitünk le. A megbetegedés első napjától kezdve szigoruan be kell ezt tartani, akkor néhány nap mulva meggyógyulnak és csaknem minden esetben megakadályozzuk, hogy a betegség veszedelmessé váljék. Ehhez járul még az, hogy ez az eljárás nagyon egyszerű és olesó, megvéd az influenza rendes utóbajai ellen. Ha néhány nap mulva az ember fölkel az ágyból, még két-három napig maradjon az ember a szobában és csak lassan-lassan szokják hozzá az ember a szabad levegőhöz. Ne felejtse el az ember, hogy a ki egyszer kilábolt az influenzából, az koránt sincs megvédve ellene, sőt épen az influenzában gyakori a visszaesés, különösen ha nem gyógyultunk ki belőle teljesen. Türelmetlen betegek, a kik alig várják, hogy ismét rendes munkájukat folytathassák, már gyakran megbánták türelmetlenségüket, mert visszakapták a betegséget. A ki amugy is beteges, vagy nincs egészen rendben a tüdeje, az különösen vigyázzon magára!

esés teljes kizárásával — megszabadulhat a következő egyszerű természetes módon.

A beteg fekdjék az ágyba és takarózzék be jó meleg takaróval. Midőn testét már jó melegnek érzi, a mi körülbelül 1/4 óra alatt bekövetkezik, keljen ki az ágyból és minden hűtőködés nélkül rögtön mossa, vagy mosassa meg egész testét — a fej kivételével — hideg vízzel. Minden egyes testmosás után törülközés nélkül gyorsan fekdjék vissza a testével átmelegített ágyba és takarja vagy takartassa be egész testét légmentesen. Ezt az egész testmosást óránként ismétlje mindaddig, míg láza teljesen elmulik.

A láb megszüntével a náthának, influenzának vége.

Hogy hanyadik testmosásra következik be ez az eredmény, az attól függ, hogy mily erősen lépett fel a betegség. Rendszerint 8-12-szeri óránkénti egész testmosás szükséges, több semmi esetre. Biztosan állithatjuk azért, hogy nincs az a nátha, sőt influenza sem, a mely legfeljebb 12 óra lefolyása alatt a Kneipp-féle egyszerű testmosással teljesen és alaposan meggyógyítható ne lenne. Többnyire már az első testmosás után a test gyengén izzadni kezd, mely izzadás minden egyes mosás után erősebb lesz, végre egész kis patakokban ömlik ki az izzadság a megnyílt bőrlিকাcsokon.

Ha valaki nehezen izzadna meg, célszerű a harmadik vagy negyedik mosás után, midőn a bőrfelület és az összes bőrlিকাcsok már jól ki vannak tisztítva, egy pohár meleg hársfateát, vagy meleg citromos vizet inni, ezek az izzadást előmozdítják, egyttal pedig a belső forrást enyhítik.

Az utolsó mosás után a testet sietve le kell törülni egészen szárazra, hogy újabb izzadás be ne következék, utána pedig sietve

teljesen felöltözni és a szobában mozgást tenni mindaddig, míg a test szokott melegségét visszanyeri.

Ha a beteg gyengének érezné magát, akkor az utolsó mosás és törülközés után ne öltözzék fel, hanem vegyen magára tiszta száraz fehéreneműt és fekdjék vissza az ágyba, ekkor azonban az átzadát ágyneműt előzőleg szárazzal kell kieserélni.

Ez esetben már nem kell erősen betakaróznia az ágyban, hanem csak annyira, hogy a test a meghűléstől védve legyen, de izzadásba többé ne jöjjön.

Másfél vagy két óra mulva keljen fel a beteg és miután ekkor már bizonyára jó étvágyánál lesz, egyék valami könnyen emészthető ételt, p. o. egy tányér rántott levest, vagy becsináljat, tejsen főtt rizst, dinsztelt almát, be-főtt gyümölcsöt stb. Tartózkodjék azonban gyomrának túlterhelésétől.

A közben, hogy a beteg ágyban fekszik és a mosásokat használja, ne egyék egyáltalán semmit. Szomjúságának oltása végett igyék egy-egy korty hűvös — de nem nagyon hideg — citromos vizet.

A beteg orrát ne fujja, mert ezzel az orrnak amugy is gyuladásban levő nyálkhartyáit még jobban izgatja, hanem az orrából kifolyó nyálkát csupán nyomja ki ujjaival a zseb-kendőjébe. Egyébként az orrrban a gyuladást igen csökkenti és a váladék képződést szünteti az, ha a beteg orrába langyos vizet vagy langyos mezei surló-teát sziv fel.

A szoba levegője, a melyben a beteg fekszik és a mosásokat végzi, lehetőleg 16 R. fok meleg legyen. Ágya ne legyen közvetlenül az ablak mellett, nehogy meghűtse magát.

Ha valaki foglalkozása miatt gátolva lenne abban, hogy ez az itt leirt kurát nappal végezze,

jársokk
nem fol
mutattat
vívőség
pedig a
költsége
beli állá
pán hat
bezésév
lentette
a vm. k
nem m
homonn
mes ön
egészsé
elősmen
árvaszó
2308 ü
a mi a
és erny
jan. ha
forgalm
Senny
ben ta
hogy t
emelte
dik,
A va
koleájp
képpen
petriki
egyhá
háznak
nak l
ftot u
jelent
nem r
oklevé
rende
ványo
forint
közut
láthat
dekb
csak
most
pénzü
nek a
a vár
erköl
tanító
fnyit
év v
tartoz
tásár
muta
és il
geke
terhe
ségei
sittat
adan
sáva
arról
lami
volt

járásokba, honnan a hátrálékok e hó végeig be nem folynak, illetve a bevehetetlenek fel nem mutattatnak, a hátrálékok behajtására a számvetés egy-egy tagját fogják kiküldeni, és pedig a mulasztó járási, illetve községi közegek költségeire. — A szerencsi mértékhitelítőt eb-beli állásától megfosztotta az alispán; az alispán határozatát megfellebbezte az illető; felebezésével elutasított. — A tisztii főorvos jelentette, hogy az influenza járványosan molesztálja a vm. közegészség ügyét; szerencse, hogy a baj nem makacs jellegű. — Grünblatt Jakab dr. homonnai körorvosnak, a ki e minőségben nem önzetlenséggel 30 évig szolgált a közegészségügyet, most, hogy nyugalomba vonult, előismerést szavazott a közg. bizottság. — Az árvaszéknel január hó folyamán elintéztetett 2308 ügydarab, a februárra ájtott hátrálék 138 db., a mi annál előismerésemelőlőbb tevékenységre és ernyedetlen ügybuzgalomra vall, mert az ez évi jan. havi ügyforgalom a múlt évi januáriusi forgalmat 350 ügydarabbal mulja fölül. — Sennyey Miklós bárónak a népoktatás érdekében tanúsított ama bőkezű áldozatkészségeért, hogy t. i. az „Erzsébet-tanyá“-n díszes iskolát emeltetett és annak fentartásáról is gondoskodik, jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. — A vármegye közmivelőési alapjából, iskoláépítés, vagy renoválás céljaira, segedelemképpen a porubkai gk. egyháznak 200 fót, a petriki gk. hitközségnek 200 fót, a n.-azari rk. egyháznak 400 fót, a vajdáscai ev. ref. egyháznak 400 fót, a kis-toronyi ev. ref. iskolának 100 fót, végre a regézi rk. iskolának 200 fót utalványoztak. — A kir. tanfelügyelő éves jelentéséből fölemlítjük, hogy a múlt év végén nem maradt a vármegyében egyetlen olyan okleveles tanító sem, kinek fizetése nem rendeztetett volna és a fizetésrendezésre utalványozott állami segedelem évi összege a 60,000 forintot meghaladja! — A deregnyő-vajáni közut, melynek bizottsági felülvizsgálata előreláthatóan ápril hó elején lesz, közgazdasági érdekből, de bizonyos korlátozásokkal, hogy t. i. csak a nappali forgalom engedtesse meg, már most át fog adni a közhasználatnak. — A kir. pénzügyigazgató bemutatta a pénzügyminiszternek azt az intézkedését, mely elősorolja, hogy a vármegye területén levő több község, mint erkölesi testület, állami adó, illetékegyenérték, tanítói nyugdíj és fogyasztási adók címén 8—9000 ftnyi kirovás befizetésével maradt adós a múlt év végén; egyszersmind követeli, hogy e köztartozások költségvetési biztosításáról és behajtásáról a közg. bizottság gondoskodjék, — ugy mutatkozván a dolog, hogy azok az állami adók és illetékegyenértékek nem a politikai községeket, de az u. n. volt urbéres községeket terhelik, a mely terhekkal pedig a politikai községeket képező község meg nem róható: utasították a járási főszolgabírái, hogy a kezeikbe adandó hátráléki kimutatások szemelmányozván, arról, hogy a szóban levő köztartozások (állami adók és illetékegyenértékek) csakugyan a volt urbéres községeket terhelik-e a közsé-

A városi kaszinó bálja.

— A „Zemplén“ eredeti tárcája. —

A városi kaszinó f. hó 11-én, szombaton, tartotta ez idei bálját a városi színház termében. S bár a korán szétküldött meghívók szerényen csak „zártkörű táncestély“-t jeleztek, mégis ez volt az idei farsang legfényesebb bálja, amint ez a nagyszabású etőkészületekből és a már oly korán megnyilvánult általános érdeklődésből előre következtethető volt.

A fényes sikert előre biztosította az, hogy annak élén a közszeretben álló, fáradhatatlan elnök és egy öttagú vigalmi bizottság állott, kik az ügy iránt érzett lelkesedéstől és szeretettől vezéreltetve, fáradságot és áldozatot nem kimélve, a sok oldalról támasztott nehézségeket leküzdötték és a nyolevan tagból álló lelkes rendezősséggel együtt mindent megtekinttek a bál érdekében. Lázás érdeklődéssel várta mindenki.

Elmult és ma már csak egy kellemes emlék, egy fényes estének és minden tekintetben jól sikerült mulatságnak emléke az, a mi visszaemlékezett és nagyon, de nagyon sokáig vissza fog emlékeztetni reá.

A városi színház terme ez alkalomra izlésesen és fényesen volt felszítve; örömmel tapasztaltuk az estén azt, hogy igaz ugyan nagy fáradsággal, nagy körültekintéssel és tagadhatatlanul nagyobb anyagi áldozatok árán de mégis lehetséges a színház termékét mindnyájunktól jól ismert fogyatékosságait takarni és részben meg is szüntetni.

A bál sikereért lelkesedő rendezőség egy órával a bál kezdete előtt már összejött és maguk között a szerepeket kiosztva, várták kezdetét.

gekben, még e hó folyamán jelentést tegyenek, — ugyszintén gondoskodjanak arról is, hogy a fogyasztási adók bérleteiből befizetetlenül maradt tartozások, szükség esetében két évre elosztva, a községek háztartásának költségelirányzataiban kellő fedezetet nyerjenek. — Végezetül fölemlítjük, hogy Tóth Károly, Csorna M. Mihály, Csaklós János, Ragán Sándor, Lapesák János, Csokota János, Petyó Péter, Wihs Róbert, Grósz Dávid, Zubkó Mihály, Ujházy János és Perzsely József hadköteles egyéneknek kivételes nősülés megengedéseért benyújtott folyamodásaik pártoló vélemény kapcsolatában fölterjesztettek a honvédelemügyi kir. miniszterhez. — Ezek során a d. e. 9 óraker kezdődött ülés déli 12 után az elnöklő főispán elttetésével véget ért.

A t. vármegye közgyűlése f. hó 28-ának d. e. 10 órájára összehívott.

A vármegyei pénztárak fölött gyakorolt felügyeleti jognak erélyes foganatosítására szólítja fel a közönséget a belügyminiszter, mondván, hogy nem elég, miszerint azok az eddig gyakorolt módon vizsgáltassanak meg; hanem, kell hogy részt vegyen abban egy pár bizottsági tag is és a vizsgálatról felvett jegyzőkönyv 8 nap alatt a belügyminiszterhez felterjesztessék, egyszersmind a közigazgatási bizottságnak is bemutattassék.

A vármegyei nyugdíjintézetre ügyelő választmány f. hó 14-én, a *Matolai* Etele alispán előlülés mellett tartott tanácskozási alkalmával, meghallgatván a főszámvevőnek mint előadónak a beérkezett folyamodásokra adott véleményét, *Tavassy István* vármegyei I. osztályú irnokot, tekintettel arra, hogy életkorának 75. évét betöltötte és folytonos betegeskedése miatt tovább szolgálni képtelen, nyugalomba helyezte, — ellenben *Sütő Ignác* szerencsi szolgabírói hivatalának folyamodását fegyelmi vizsgálatra utasította.

A töketerebes-varannai h. é. vasutvonal építésére Varannó, község képviselőtestülete, f. hó 12-iki közgyűlésében, 10 ezer forintot szavazott meg.

Országos vásár kitűzése. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a vármegyénk területéhez tartozó *Olasz-Liszka* város országos vásárát jövőre állandóan a március 19-ét, június 24-ét, szeptember 29-ét és november 30-át magukban foglaló hetek szerdai napján tartassanak; ha pedig erre a napra keresztény vagy zsidóünnep esnék: a megelőző hét szerdai napján.

Országos vásár áthelyezése. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a vármegyénkben fekvő *Tállya* községben a f. évi április hó 4-ére eső országos vásár ebben az évben kivételesen f. évi május hó 9-én tartassék meg.

Nyole óra után kezdett a báli község gyülekezni és rövid háromnegyed óra alatt a páholyok és földszint egyaránt megtelt a legszébb közönséggel, S.-A. Ujhely város és vidékének előkelőségével.

Bent a nagyteremben, kint az előteremben és folyosókon egyaránt mozgalmak, zsebongó báli élet kerekedett. Káprázatos kép tárult szemünk elé. Szép keretben annyi szép hölgy és annyi ragyogó öltözk, amennyit még ritkán volt alkalmunk együtt láthatni.

Kilenc óra után érkezett meg *Dókus Gyuláné* és *Mattyasovszky Kálmáné*, kiket a mindenre figyelmes rendezőség esinos rózsza esokorral lepett meg. Es ezután kezdetét vette az idei farsang legszebb mulatsága. Dandás Aladár és Lukács Károly egyesített bandája rákezdett egy bájos keringőre és ennek hangjainál táncra perdült a sok szép asszony és leány.

A mint a keringőnek ritmikus hangjainál a párok tovasuhantak és azt láttuk, hogy a rendezőség az azzal járó kötelességét páratlan igyezzettel és jó kedvvel teljesíti és tapasztaltuk azt, hogy a bálók réme, a petrezselyem-áruulás ez estére innen ki van küszöbölve: teljes nyugodtsággal s egész örömmel voltunk a további fejlemények iránt.

A jókedv csakugyan fokról-fokra hágott és a négyeseket követő csárdások alatt magával ragadta az összes jelenvókat. Táncolt ifja és vénje egyaránt azzal a jókedvvel és tüzzel, mely csak egy jól sikerült mulatságnak jellemzője.

A történelmi hűség kedvéért megemlítjük, hogy a „szünóra“ előtti két négyest három kolonban 48 pár, a szünóra utáni harmadik négyest pedig 18 pár táncolta.

Megemlítjük még, hogy a rendezőség a jelenvólt kölgyeket izlésesen kiállított táncrend-

Versenybírályalás. A m. kir. áll. építészeti hivatal Kassáról lapunk útján is tudatja, hogy az almás-jabloniczai törv. hat. közut 36. és 13. sz. átereszt 634 ft 71 krnyi előirányzattal betönből ujjaépítettnek. Evégből Abauj-Torna várm. alispáni hivatalánál márc. hó 2-án d. e. 10 óraker versenybírályalás lesz.

Őszi vetőmag előlegezése. A múlt évi nagy jégverések folytán vetőmaghiányban szenvedő kisgazdák támogatása céljából a múlt nyáron a szükséges őszi vetőmag az állami gazdaságok termésköltségéből előlegeztetvén, e küldemények szállítására *Dániel Ernő* báró kereskedelemügyi miniszter, a földmivelésügyi miniszter megkeresésére, a m. kir. államasutakon önköltségi viteldijakat engedélyezett; értesülésünk szerint most ugyanez a kedvezmény, f. évi április hó végeig való érvénynyel, a fentnevezett miniszter intézkedéséből újból engedélyeztetett, a megfelelő földmivelésügyi miniszteri igazolvánnyal, közvetlenül a hiányt szenvedő kisgazda részére szállítandó tavaszi árpa- és zab-, esetleg rozs- és buzavetőmag, valamint burgonya vetőgumóküldemények után is. Utasította egyben a kereskedelemügyi miniszter a m. kir. államasutak igazgatóságát, hogy hasonló kedvezmény engedélyezése végett a többi hazai vasutakat is keresse meg.

Anyakönyvi statisztika. A varannai járás területén, a 10 anyakönyvi hivatal kerületében, az 1898. évi anyakönyvi statisztika ez:

Anyakönyvi hivatal:	Születés	Halálozás	Házasság
Soókut	126	31	65
Var.-Csemernye	115	22	54
Szacsur	86	13	54
Varannó	120	18	53
Alsó-Hrabócz	104	19	60
Szedliszke	104	17	61
Mattyasócz	103	12	55
Nagy-Dobra	67	17	32
Mogyoróska	62	08	24
Agyagos*)	15	01	12
Összesen:	902	158	470

A szülészeti esetek száma 432-vel haladja meg a halálozási esetek számát, s így a járás lakossága az elmúlt 1898. évben 432-vel szaporodott.

Allami anyakönyvi statisztika. A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1899. febr. 11-étől febr. 18-áig a) házasságot kötött: 7 pár: b) kihirdetett: 3 egyén: c) születési anyakönyvi bejegyzés volt 14 esetben; d) elhalálozott: 13 egyén.

*) Az agyagosi anyakönyvi hivatal 1898-ik évi július hó 10-ével megszűnt és a soókutai anyakönyvi hivatalba olvadt be, s így az Agyagos község alatt kimutatott adatok csak az 1898. évi június hó végéig terjedő időszakra vonatkoznak. Szerk.

del lepte meg és dacára annak, hogy a rendezőség a tél érdekében anyagi áldozatot nem kimélt, 200 fót meghaladó tiszta jövedelem maradt a városi kaszinónak saját alapitőkéje gyarapítására.

Jelen voltak a következők:

Asszonyok: Adametz Emilné Bernáth, Aladárné, Barthos Józsefné, Behyna Miklósné, Behyna Kálmánné, Bárczy Béláné, Bock Imrené, Czibur Lászlóné Csernyiczky Jánosné, (T.-Terebes) Dókus Gyuláné, Danek Leoné, Dolozselek Albertné, Ehlert Gyuláné, Harkányi Adolárné, Honéczy Béláné, Hericz Sándorné, Juhász Jenóné, Juresó Agostonné, Korinkó Jánosné, Kuresera Antalné, Kellner Józsefné, Karsa Elemérné, Molnár Leona, Molnár Béláné, (Gál-szécs), Meezner Gyuláné, Mattyasovszky Kálmánné, Matolay Béláné, Mester Istvánné, Malátsik Pálné, Nagy Arminné, dr.-né, Roóz Adolfné, Rác Imréné, Spotkovszky Károlyné, Szepessy Kálmánné, Szerviczky Odónné (B.-Szerdahely), Szerdahelyi Vincéné (Rad) Szepessy Imréné, Szép Gedeonné, Thuránszky Lászlóné, Thuránszky Zoltánné, Tomesányi Martonné, Czinner Adolfné, Czinner Henrikné.

Leányok: Adamecz Gizella, Czeiningger Erzsike, Cserniczky Ilonka (Terebes), Dolozselek Margit, Gerhard Margit (N.-Szaláne), Korinkó Ilonka, Kuresera nővérek, Kellner Bella, Meezner Ilonka, Mauks Juliska, (Hrabócz), Mattyasovszky Sarolta, Maláricsik Margit, Nagy Elza, Polányi Rózsa, Pecher Márta, Rác Erzsike, Szerdahelyi Adrien (Rad) Szerviczky Margit (B.-Szerdahely), Szép Puzsó, Szép Ilonka, Szepessy Mariska, Tomesányi Gizella.

Karváy József [.] Bács-Bodrog-vármegye tisztikara fájdalommal tudatja, hogy szeretett jó tisztársa, **Karváy József** vm. főszámvevő, hosszas sorvasztó betegség után, életének 38. évében f. hó 15-én elhunyt. A derék főtisztviselőben **Hönsch Dezső** kir. főmérnök kedves sógorát gyászolja. Szomorúságához fogadja igen tisztelt barátunk legőszintébb részvétünk nyilvánítását!

Hírek a nagyvilágból.

Faure Felix, a francia köztársaság elnöke, folyó hó 16-án este hirtelen meghalt. — Az életerős ember halálát szélütés okozta. **Faure** 1895. jan. 18-ikától viselte az elnöki államfői tisztséget. Halála váratlanul jött s Franciaországnak mostani zavaros politikai helyzetében kétszerez csapás.

Kréta szigeten **György** herceg kormányzó a nemzetgyűlést f. hó 20-ikára összehívta.

Amerikában, az Egyesült-Államokban rettenetes hóviharak dühöngenek, amelyek nem csak a tengeren okoznak forgalmi zavarokat, hanem a hófúvások miatt a vasúti forgalmat is be kellett szüntetni. A halottakat nem tudják eltemetni, mert a temetőbe vivő utakat teljesen befújta a hó. Borzasztó jég- és hóvihár pusztított a többi Atlanti államokban is. Angliából is, a LaManche-csatornáról sok hajótörést jelentenek.

A pestis Indiában újra kitört. Hatvan megbetegedés fordult elő s 45 halálos kimenetelű volt.

A nemzetközi békeértekezlet Németalföld fővárosába fog egybehívni. A meghívókat Oroszország megbízásából a németalföldi kormány legközelebb már szétküldi.

Hírek az országból.

A Bánffy-kabinet, mint budapesti tudósítók f. hó 17-én kélt sürgönyében jelenti, beadta lemondását. Ófelsége a lemondás fölött még nem határozott.

Vasary Kolos, biboros hercegprímás f. hó 12-én ülte meg 67-ik születése napját.

Darányi földművelésügyi miniszterhez, abból az alkalomból, hogy a borhamisítások megakadályozása és a borhamisítók üldözése céljából erélyes rendszabályokat léptetett életbe, a vármegyék és a gözigazgatási bizottságok, ugyancsak a gazdasági egyesületek az ország minden részéből lelkes fölriratokban örömmel és bizalommal üdvözlék és kérik, hogy eddigi üdvös eljárását a legnagyobb erélyvel folytassa. **Darányi** miniszter fényesen teljesíti kötelességét. Előismeréssel említi a külföld is, hogy teljesen züllött közegészségügyi rendszertüket talpra állította, amiért őt a legnagyobb tisztelet illeti.

A békealkudozások, melyek a kormány-párt és a képviselőházi ellenzék között immár 6 hónap óta dúló áldatlan tusakodás kiengesztelését célozzák, végre-valahára eredménynyel kecsesgetnek. A béke pontozatokat, melyek a Képviselőház törvényhozói munkásságát és az országban a törvényes rend helyreállítását hivatják biztosítani, királyunk ófelsége megerősítette.

Különfélék.

— **A király adományai.** Ófelsége, kabinetrodája útján s főispánunk közbenjárására, **Kristóf** Endre rafajózei lelkésznek 30 ftnyi, — **Besztereczey** Béla a.-berezekii, **Demeter** János falkusi és **Sztankó** András czeiki lelkésznek egyenkint 20 ftnyi, — **Formády** György czeiki, **Hurajbics** György runyinaei és **Peczár** Mihály upori tanítóknak 15—15 ftnyi, — végre **Kraliczky** Antalné, sz. **Janosik** Mária csebinyei tanító özvegyének 10 ftnyi legkegyesebb adományt küldött.

— **Uj nemes.** Ófelsége a király Bécsben f. hó 9-én kélt legkegyesebb elhatározásával és a személye körüli miniszter előterjesztésére **Kun** Frigyesnek, a Zemplén-vármegyei gazdasági egyesület alelnökének és törvényes utódainak, nevezettnek a közügyek terén szerzett kiváló érdemei elismerésül, a magyar nemességét a „kozmai“ előnévvel díjmentesen adományozta. A legnagyobb kegy érdemes férfiura szállott. Híre a legkegyelmesebb ténynek febr. 12-én érkezett Újhelybe **Andrássy** Sándor gróftól, a gazdasági egyesület elnökétől s így a nemes gróf volt első gratulációja a kitüntetettnek, a kit jóbarátai, tisztelői és ösmerősei — kikhez mi is örömmel csatlakozunk — a kitüntetés alkalmából valósággal elhalmoztak szerencsekívánataikkal.

— **Az utolsó farsang** alkalmából szép és előkelő társaság jött össze a vármegyéháza nagytermében az idej farsangtól bucsut venni. Vacsora után a vidám kevélyhangulatban volt társaság táncra kerekedett, s **Lukács** Károly pompás

játéka mellett reggelig táncolt. Jelen voltak: **Asszonyok**: **Barthos** Józsefné, **Bernáth** Aladárné, **Czibur** Lászlóné, **Dökus** Gyuláné, **Evva** Ödönné, **Ehler** Gyuláné, **Görgey** Béláné, **Hornay** Béláné dr.-né, **Juhász** Jenőné, **Matyasovszky** Kálmánné, **Meczner** Gyuláné, **Molnár** Leona, **Szerviczky** Ödönné, **Szepessy** Kálmánné, **Thuránszky** Zoltánné dr.-né és **Walter** Lászlóné. — **Leányok**: **Ambrózy** Margit, **Evva** Mariska, **Juhász** Ilonka, **Meczner** Ica, **Matyasovszky** Sárika, **Spillenberg** Sárika, **Szerviczky** Margit és **Szokolay** Margitka.

— **Halálozás.** A s.-a-ujhelyi m. kir. adóhivatal tisztja kara mély részvétellel tudatja szeretett kartársuknak **Lőw Simon** m. kir. adóoszt. nek folyó hó 12-én, éjjeli 11 órakor, életének 39. évében rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A még csak 39 évet élt férfi halálát tüdősorvadás okozta. A szorgalmas, kötelességtudó hivatalnok temetése másnap délután, a pénzügyigazgatóság és adóhivatal tisztviselői ismerősei és barátai részvételével ment végbe. — **Wintner** Sámuel dr., nyirbátori ügyvéd, f. hó 10-én ifjan, életének 29. évében Sárospatakon elhunyt. A sárospataki főiskola egyik legjobb tanítványa volt Testi szenvedésekkel volt tele élete, de lelke fel tudott emelkedni a legmagasabbra és a legnagyobb ambícióval végezte el pályáját. Már virágzó irodája volt, de a túlságos szorgalom és munka megfeszítette kiváló eszét és erejét, agygyulladásba esett, szülei házába vitték, hol kiszenvedett **Egész** Sárospatak részvételével helyezték örök nyugalomra. Sz.

— **A nátha gyógyítása.** Lapunk mai számunk Tárcajában találkozunk t. olvasóink annak a gyógyításmódnak az előadásával, amire mint olyanra, melynek sikere az **influenza** gyógyításban kimaradhatatlan, a „**hydropatik**“ mérget vesznek. Hogy az állapotoknak se rontsuk el a kedvét, ime közöljük az ő receptjüket is, mely a náthát „föltétlenül“ gyógyítja. A legelterjedtebb és legkellemetlenebb betegségek egyike a nátha. Annnyira elterjedt, hogy már szinte betegségezámba sem veszik. A ki náthát kap, végig szenved, de eszébe sem jut, hogy orvoshoz menjen, mert azt hiszi, úgy sem segíthet rajta. Házi szert nem egy ember tud ellene, de egyik sem használ sokat. Ebben a mostani influenzás, náthás világban nem lesz érdektelen egy müncheni orvos tanácsa a nátha ellen. Az orvos ezt mondja: „Erős oldatu **hipermangánsavas káliumból** (körülbelül egy kis késheggyel fél liter vízben) néhány csöppet meleg vízbe teszünk úgy, hogy a víz halvány rózsaszínű lesz. Ezzel a vízzel azután az orrot ki kell öblíteni. Azután vattával, melyet szintén ebbe az oldatba mártunk, megdörzsöljük, megtisztítjuk az orrhártyát. Ezzel a nátha bacillusait eltávolítjuk az orrból. Ekkor azután kis száraz vattadarabot jó magasra betolunk az orrlyukba és ismét kiöblítjük az orrot. A vattát, mely fölszívja az oldatot, körülbelül egy óra hosszáig az orrban hagyjuk, a mi nem okoz semmi kellemetlenséget, azután kifújuk. Ez az egész eljárás, a mely eltávolítja az orrból a bacillusokat. Az orrban maradó vatta egyrészt megöli a bacillust, másrészt, mint a Priesznitz-borogatás, kedves melegségével hat. Természetes, hogy ennek az eljárásnak akkor van különösen jó hatása, ha a nátha még friss, de a már régi náthát is hamarosan elmulasztja.

— **Cigánybál.** Rendezte **Dandás** és **Lukács** zenekara a színházban a múlt hét csütörtökén és most mindjárt tegyük hozzá, hogy oly szépen és ügyesen, hogy aki ott volt élvezettel vagy mulattással egyaránt betelt. A bált a jó zenekar hangversenye előzte meg. Minden darabot kitűnő betanulással és kellő szmezzéssel adtak elő s a két elegáns primás: **Dandás** Aladár a műdarabok precíz előadásában, **Lukács** Károly a szivhezszóló magyar nóták művészi eljátszásában igazán brilliroztak. Kaptak is érte sok tapsot A hangversenyt az emeleti és földszinti páholyokból nagyszámu szép intelligens közönség élvezte, nemkülönben szép számban gyűltek össze a teremben a cigányok feleségei és lányai, köztük igen sokan a szomszéd városokból, a kik aztán a tánczos fiatal-sággal táncra perdültek és hangos jókedvvel mulattak reggelig.

— **Álarcos bál.** A vasúti gyártelepi dalos, zene- és önképzőkör, kedden, a farsang utolsó napján tartotta meg szokásos álarcos bálját. A színházterem zsufolóság megtelt erre az alkalomra mulató közönséggel, a kik között természetesen az álarcosok bohó seregének tréfiá mulattatták a farsangoló publikumot. Ejjélför a maskarákat levették és akkor kezdődött a tulajdonképeni bál, a mi világos reggelig tartott.

— **A tavasz postásai** a vad libák — mint tudósítók jelenti — már f. hó 14. éjjel megérkeztek rengeteg csapatokban a N.-Erdő pusztai kiöntéses helyeire. A Tisza, Bodrog, Laborez vízkörnyéke helyenkint, ameddig a szem lát, feketélik a vándorut fáradalmait pihenő vad libák seregeitől. — Másik tudósítók írja, hogy a déli órákban egész tavaszai erővel alátűző napsugár mozgósította már a méheket is, sőt, ami iga-

zán ujság számba megy a napsugár csókjára kinyitotta ajakát már az ibolyabimbó is

Cserhalmy József [.] A kinek nevét itt gyászos keretbe foglaltuk, a **Cserhalmy** József piarista igazgató-tanár nevét: emlékéit a „Zemplén“-ben, melynek újhelyi tanárkodása alkalmával, a 70-es évek végén, egyik kiváló munkatársa volt, egy fájdalmas könnnyel meg is pecsételjük; mert ő több volt a „Zemplén“-nek, mint csak egy munkatárs, mert őt a „Zemplén“-szerkesztőjéhez, az egy időben kezdett közös életpálya reminiscenciáim kívül, hű baráti viszony is fűzte életének elmúlásáig. Szinte hihetetlenül szólott a hiób sürgöny, mely f. hó 14-én Debreczenből halálhírelt hozta. Fájdalom: a kételkedést, a mi lelkünkben nem akart a szomorú hírek hitelt adni, leaáfolta a hivatalos tudósítás, hogy nemeskeblű barátunk, munkatársunk kiszenvedett! — **Cserhalmy József!** Nomen et omen. Neve a jelleme. Kimagaslott rendtársai közül; nem csak fizikai alkatával, erejével de mint a büszke eser az erdők fái közül: dacolt ő is viharral-vészszel, tört inkább, de hajolni nem hajolt. — A halál is csak úgy tudott diadalmaszkodni fölötte, hogy megtörte — **Népszerűség** vette körül újhelyi tanárkodásának éveiben. A közszeretet állotta körül koporsóját Debreczenben, midőn f. hó 16-án eltemették. Aldás és béke emlékére!

— **A Laborez halottja.** Megirta tudósítók annak idején egész részletesen, hogy a szegény **Janczuros** Fedor sztropkó-polenai lakos még a múlt hó 3-án Krasznibrod mellett fuvárás közben elragadták a hullámok és **Laborez** fulult. Akkoriban át és átkutatták a **Laborez** folyónak hosszú szakaszát, de nem tudták megtalálni a hullát. F. hó 10-én két polenai ember, a mint a pallón jöttek át, sekély vízben, az átjáró palló lábánál, észrevettek egy hullát, melyet kiemelték és abban a szegény Fedorra ösmertek. Az agnoszkálás nem volt nehéz, mert a hulla, dacára annak, hogy 6 hétig feküdt a vízben, semmi elváltozást nem szenvedett a jéghideg és kristálytisza vízben. A személyazonosság bizonyítása után a halottat nagy részvét közt temették el.

— **Jelmez bál.** Varannóról írja levelezők: F. hó 11-én tartotta a helybeli fiatalság egyik legszebb táncmulatságát: a jelmez bált. A jelmezek oly sikerültek voltak, hogy gyönyörködtettek az egész estén át; az animó oly lelkesedett volt, hogy a mulatság sikerével mindenki meg volt elégedve. Az egyes táncok csak úgy követték egymást, mintha semmi fáradságot sem hagytak volna hátra, a tarka kosztümök vegyüléke kaleidoszkópszerűen hatott a szemre. Hozzájárult a terem fényes díszítése, mi becsületére vált a rendezőségnek. Hogy tudósítói szerepemnek eleget tegyek, meg kell emlékeznem az egyes kosztümök minőségéről is, mivel a táncban részt vett hölgyek előzően hetekig annyit pipereztek, hogy azok minél jobban sikerüljenek. De mondhatom, nem volt hiába való a fáradság, mert igazi remekei voltak a stilszerű szabóművészetnek. Ilyen volt a rózsaszín selyem rokokó, fehér parókával **Antalóczy** Margité; az oláheigányleány kosztüm piros szoknya, ahhoz való ing, piros, pénz és érmeikkel díszeskedő hajék: **Sztankó** Margité; ördög jelmez, lángpiros ruha, fekete gázzal bevonva, a fején két piros szarvaeska: **Gaal** Margité; égszín, kék rövid ruha ezüst csillagokkal, fején egy ezüst csillaggal: **Kéler** Annáé; nefelejtés, kékfefeletés selyem ruha virággal díszítve, fején nefelejtés-ekkel: **Füzesséry** Bertáé és **Sztankó** Belláé; szászorszép, zöld hosszuruha szászorszépvel díszítve, fején ilyen virággal: **Guzzo** Henriette; szász porleány, piros szoknya fekete pruszli, fején pártá: **Ureczky** Emmáé; éj, fekete gózruha arany csillagokkal, fején csillagos fátyol holddal: **Zselvtay** Idaé és **Hordósy** Irmaé; vadrózsa, rózsaszín atlaszruha, selyem gáttal bevonva vadrózsával gazdagon ékítve, fején vadrózsa: **Pikna** Vilmaé. A férfiak jelmeze volt: Két magyar parasztleány: **Füzesséry** Pál és **Filicsko** Miksáé; két bohóc: **Zékány** József és **Pécsey** Eleké; tót legény: **Spák** Jánosé. Ezekon kívül a hölgyek közül még táncoltak jelmez nélkül: **Strompf** Pálné, **Verner** Gyuláné, **Pereszélyi** Istvánné, **Limanovicsné** dr.-né, **Friedmann** Vilmosné dr.-né, **Földesné**, **Gara** Gizella stb. rl.

— **A „Zemplén“ fekete táblája.** A varannai vásárjog vámbérlője vásár alkalmából a közönséget valósággal zaklatva, oly fogatoknak is utját állja s utána kiabál, melyekért vámot szedni jogosítva nincs. — F. hó 15-én pedig a szedliszkei körjegyző fogatát, mely születésnöt szállított, tartotta fel s addig el nem eresztette, míg 10 kr. vámot (!?) tőle ki nem erőszakolt. — Ugyan ez a bérlő még a szomszédos jegyzői hivataloknak sem küldte meg a hirdetményt s így ezek, a vásár idejéről tudomással nem bírva, a kérdezősködő feleknek felvilágosítást adni nem képesek, sőt a járlatok pontos kiadása is akadályt szenved. — Miután a vásár a közönség érdekében és nem a bérlő visszaélésére van engedé-

yezve, t
szolgabi
reméljük
nek egy
köteless

lezónk,
kovies
riadalon
gyors é
hogy a
volna,
seprő
radhata
dicséret

próbált
paszod
Az An
s a
Nemes
keknek
náért
gyógy
minde

45 kr
közve
— a
fog
hoz s
küld
lyen
— M

tartot
közgy
indít
sok
jegyz
szeri
kr.,
szám
kede
jövő
pény
vény
Men
Szo
tiszt
hogy
mos

a s.
zett

Ö
Ö

10
Gyu
4—
—
és
Vas
nol
Sár
Zir
Szi
Sár
Ha
Jer
Józ
Be
dor
Cs
Gé
So
ha
Is
Is
ve
So
F
h
Is

Karvázy József †.

Bács-Bodrog-vármegye tisztikara fájdalommal tudatja, hogy szeretett jó tisztársára, Karvázy József vm. főszámvevő, hosszas sorvasztó betegség után, életének 38. évében f. hó 15-én elhunyt. A derék főtisztviselőben Hönisch Dezső kir. főmérnök kedves sógorát gyászolja. Szomorúságához fogadja igen tisztelt barátunk legőszintébb részvétünk nyilváníását!

Hírek a nagyvilágból.

Faure Felix, a francia köztársaság elnöke, folyó hó 16-án este hirtelen meghalt. — Az életerős ember halálát szélütés okozta. **Faure** 1895. jan. 18-ikától viselte az elnöki államfői tisztséget. Halála váratlanul jött s Franciaországnak mostani zavaros politikai helyzetében kétszeres csapás.

Kréta szigeten György herceg kormányzó a nemzetgyűlést f. hó 20-ikára összehívta.

Amerikában, az Egyesült-Államokban rettenetes hóviharak dühöngenek, amelyek nem csak a tengeren okoznak forgalmi zavarokat, hanem a hófúvások miatt a vasúti forgalmat is be kellett szüntetni. A halottakat nem tudják eltemetni, mert a temetőbe vivő utakat teljesen befújta a hó. Borzasztó jég- és hóvihár pusztított a többi Atlanti államokban is. Angliából is, a LaManche-csatornáról sok hajótörést jelentenek.

A pestis Indiában újra kitört. Hatvan megbetegedés fordult elő s 45 halalos kimeneltü volt.

A nemzetközi békeértekezlet Németalföld fővárosába fog egybehívni. A meghívókat Oroszország megbízásából a németalföldi kormány legközelebb már szétküldi.

Hírek az országból.

A Bánffy-kabinet, mint budapesti tudósítónk f. hó 17-én kelt sürgönyében jelenti, beadta lemondását. Öfelsége a lemondás fölött még nem határozott.

Vaszary Kólos, biboros hercegprímás f. hó 12-én ülte meg 67-ik születése napját.

Darányi földművelésügyi miniszterhez, abból az alkalomból, hogy a borhamisítások megakadályozása és a borhamisítók üldözése céljából erélyes rendszabályokat léptetett életbe, a vármegyék és a gözigazgatási bizottságok, ugyancsak a gazdasági egyesületek az ország minden részéből lelkes fölratokban örömmel és bizalommal üdvözlők és kérik, hogy eddigi üdvös eljárását a legnagyobb erélyfolytassa. **Darányi** miniszter fényesen teljesíti kötelességét. Előismeréssel a külföld is, hogy teljesen züllött közegészségügyi rendszertüket talpra állította, amiért őt a legnagyobb tisztelet illeti.

A békealkudozások, melyek a kormány-párt és a képviselőházi ellenzék között immár 6 hónap óta dúló áldatlan tusakodás kiengesztelését célozzák, végre-valahára eredménnyel kecsegtetnek. A béke pontozatokat, melyek a Képviselőház törvényhozói munkásságát és az országban a törvényes rend helyreállítását hivatják biztosítani, királyunk öfelsége megerősítette.

Különfélék.

A király adományai. Öfelsége, kabinétrodája útján s főispánunk közbenjárására, Kristóf Endre rafajócei lelkésznek 30 ftnyi, — Besztereczey Béla a.-berezckii, Demeter János falkusi és Sztankanecz Endre czéki lelkészeknek egyenkint 20 ftnyi, — Formády György czéki, Hurajbics György runyinai és Peczár Mihály upori tanítóknak 15—15 ftnyi, — végre Kraliczky Antalné, sz. Janosik Mária esebinyei tanító özvegyének 10 ftnyi legkegyesebb adományt küldött.

Uj nemes. Öfelsége a király Bécsben f. hó 9-én kelt legkegyesebb elhatározásával és a személye körüli miniszter előterjesztésére Kun Frigyesnek, a Zemplén-vármegyei gazdasági egyesület alelnökének és törvényes utódainak, nevezettnek a közügyek terén szerzett kiváló érdemei elismerésül, a magyar nemességet a „kozmai“ előnévvel díjmentesen adományozta. A legnagyobb megye érdemes férfiura szállott. Híre a legkegyelmebb ténynek febr. 12-én érkezett Újhelybe **Andrássy Sándor** gróftól, a gazdasági egyesület elnökétől s így a nemes gróf volt első gratulációja a kitüntetésnek, a kit jóbarátai, tisztelői és ösmerősei — kikhez mi is örömmel csatlakozunk — a kitüntetés alkalmából valósággal elhalmoztat kezzenesekívánataikkal.

Az utolsó farsang alkalmából szép és előkelő társaság jött össze a vármegyeháza nagytermében az ideai farsangtól bucsut venni. Vacsora után a vidám kevélyhangulatban volt társaság táncra kerekedett, s Lukács Károly pompás

játéka mellett reggelig táncolt. Jelen voltak: **Asszonyok**: Barthos Józsefné, Bernáth Aladárné, Czibur Lászlóné, Dókus Gyuláné, Evva Ödönné, Ehler Gyuláné, Görgy Béláné, Hornyay Béláné dr.-né, Juhász Jenőné, Matyasovszky Kálmánné, Meczner Gyuláné, Molnár Leona, Szerviczky Ödönné, Szepessy Kálmánné, Thuránszky Zoltánné dr.-né és Walter Lászlóné. — **Leányok**: Ambrózy Margit, Evva Mariska, Juhász Ilonka, Meczner Icu, Matyasovszky Sárka, Spillenbergy Sárka, Szerviczky Margit és Szokolay Margitka.

Halálozás. A s.-a-ujhelyi m. kir. adóhivatal tisztikara mély részvétellel tudatja szeretett kartársának **Lőw Simon** m. kir. adóhivatalnok folyó hó 12-én, éjjeli 11 órakor, életének 39. évében rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A még csak 39 évet élt férfi halálát tüdőszorvadás okozta. A szorgalmas, kötelességtudó hivatalnok temetése másnap délután, a pénzügyigazgatóság és adóhivatal tisztviselői ismerősei és barátai részvételével ment végbe. — **Wintner** Sámuel dr., nyirbátori ügyvéd, f. hó 10-én ifjan, életének 29. évében Sárospatakon elhunyt. A sárospataki főiskola egyik legjobb tanítványa volt Testi szenvedésekkel volt tele élete, de lelke fel tudott emelkedni a legmagasabbra és a legnagyobb ambícióval végezte el pályáját. Már virágzó irodája volt, de a túlságos szorgalom és munka megfeszítette kiváló esztét és erejét, agygyulladásba esett, szülei házába vitték, hol kiszünetelt Egész Sárospatak részvételével helyezték örök nyugalomra. Sz.

A nátha gyógyítása. Lapunk mai számunk Tárcájában találkoznak t. olvasóink annak a gyógyításmódnak az előadásával, amire mint olyanra, melynek sikere az influenza gyógyításban kimaradhatatlan, a „hidropaták“ mérget vesznek. Hogy az állapotoknak se rontsuk el a kedvét, ime közöljük az ő receptjüket is, mely a náthát „föltétlenül“ gyógyítja. A legelterjedtebb és legkellemetlenebb betegségek egyike a nátha. Annaira elterjedt, hogy már szinte betegségszámba sem veszik. A ki náthát kap, végig szenved, de eszébe sem jut, hogy orvoshoz menjen, mert azt hiszi, úgy sem segíthet rajta. Házi szert nem egy ember tud ellene, de egyik sem használ sokat. Ebben a mostani influenzában, náthás világban nem lesz érdektelen egy müncheni orvos tanácsa a nátha ellen. Az orvos ezt mondja: „Erős oldatu **hipermangánsavas káliumból** (körülbelül egy kis késheggyel fél-liter vízben) néhány csöppet meleg vízbe teszünk úgy, hogy a víz halvány rózsaszínű lesz. Ezzel a vízzel azután az orrot ki kell öblíteni. Azután vattával, melyet szintén ebbe az oldatba mártunk, megdörzsöljük, megtisztítjuk az orrhártyát. Ezzel a nátha bacillusait eltávolítjuk az orrból. Ekkor azután kis száraz vattadarabot jó magasra betolunk az orrlyukba és ismét kiöblítjük az orrot. A vattát, mely felszívja az oldatot, körülbelül egy óra hosszáig az orrban hagyjuk, a mi nem okoz semmi kellemetlenséget, azután kifújuk. Ez az egész eljárás, a mely eltávolítja az orrból a bacillusokat. Ez orrban maradó vatta egyrészt megöli a bacillust, másrészt, mint a Priesnitzborogatás, kedves melegségével hat. Természetes, hogy ennek az eljárásnak akkor van különösen jó hatása, ha a nátha még friss, de a már régi náthát is hamarosan elmulasztja.

Cigánybál. Rendezte Dandás és Lukács zenekara a színházban a mult hét esütörtökén és most mindjárt tegyük hozzá, hogy oly szépen és ügyesen. hogy aki ott volt élvezettel vagy mulatással egyaránt betelt. A bált a jó zenekar hangversenye előzte meg. Minden darabot kitűnő betanulással és kellő szmezzéssel adtak elő s a két elegáns primás: **Dandás Aladár** a műdarabok precíz előadásában, **Lukács Károly** a szívhézsóló magyar nóták művészi eljátszásában igazán brilliroztak. Kaptak is érte sok tapsot A hangversenyt az emeleti és földszinti páholyokból nagyszámu szép intelligens közönség élvezte, nemkülönben szép számban gyűltek össze a teremben a cigányok feleségei és lányai, köztük igen sokan a szomszéd városokból, a kik aztán a tánczos fiatal-sággal táncra perdültek és hangos jókedvvel mulattak reggelig.

Álarcos bál. A vasúti gyártelepi dalos, zene- és önképzőkör, kedden, a farsang utolsó napján tartotta meg szokásos álarcos bálját. A színházterem zsufolásig megtelt erre az alkalomra mulató közönséggel, a kik között természetesen az álarcosok bohó seregének tréfiá mulattatták a farsangoló publikumot. Ejjétkor a maskarákat levetették és akkor kezdődött a tulajdonképeni bál, a mi világos reggelig tartott.

A tavasz postásai a vad libák — mint tudósítónk jelenti — már f. hó 14. éjjel megérkeztek rengeteg csapatokban a N.-Erdő pusztá kiöntéses helyeire. A Tisza, Bodrog, Laborez vidék környéke helyenkint, ameddig a szem lát, fellellik a vándorut fáradalmait pihenő vad libák seregeitől. — Másik tudósítónk írja, hogy a déli órákban egész tavaszi erővel alátűző napsugár mozgósította már a méheket is, sőt, ami iga-

zán ujság számba megy a napsugár esőkjára kinyitotta ajakát már az ibolyabimbó is

Cserhalmy József †.

A kinek nevét itt gyászos keretbe foglaltuk, a **Cserhalmy József** piarista igazgató-tanár nevét: emléké a „Zemplén“-ben, melynek uj helyi tanárkodása alkalmával, a 70-es évek végén, egyik kiváló munkatársa volt, egy fájdalmas könyvel meg is peesételjük; mert ő több volt a „Zemplén“-nek, mint csak egy munkatárs, mert őt a „Zemplén“-szerkesztőjéhez, az egy időben kezdett közös életpálya reminiscenciáin kívül, hű baráti viszony is fűzte életének elmúlásáig. Szinte hihetetlenül szólott a hiób sürgöny, mely f. hó 14-én Debreczenből halálhírelt hozta. Fájdalom: a kételkedést, a mi lelkünkben nem akart a szomorú hírelt hitelt adni, lecsáfolta a hivatalos tudósítás, hogy nemeskeblű barátunk, munkatársunk kiszünetelt! — **Cserhalmy József!** Nomen et omen. Neve a jelleme. Kimagaslott rendtársai közül; nem csak fizikai alkatával, erejével de mint a büszke eser az erdők fái közül: dacolt ő is viharral-vészszel, tört inkább, de hajolni nem hajolt. — A halál is csak úgy tudott diadalmaszkodni fölötte, hogy megtörte — Nép-szerűség vette körül uj helyi tanárkodásának éveiben. A közszeretet állotta körül koporsóját Debreczenben, midőn f. hó 16-án eltemették. Aldás és béke emlékére!

A Laborez halottja. Megírta tudósítónk annak idején egész részletesen, hogy a szegény Janczuros Fedor sztropkó-polenai lakos még a mult hó 3-án Krasznibrod mellett fuvarás közben elragadták a hullámok és Laborezba fult. Akkoriban át és átkutatták a Laborez folyónak hosszú szakaszát, de nem tudták megtalálni a hullát. F. hó 10-én két polenai ember, a mint a pallón jöttek át, sekély vízben, az átjáró palló lábánál, észrevettek egy hullát, melyet kiemelték és abban a szegény Fedorra ösmertek. Az agnoszkálás nem volt nehéz, mert a hullá, dacára annak, hogy 6 hétig feküdt a vízben, semmi elváltozást nem szenvedett a jégheideg és kristálytisztá vízben. A személyazonosság bebizonyítása után a halottat nagy részvét közt temették el.

Jelmez bál. Varannóról írja levelezőnk: F. hó 11-én tartotta a helybeli fiatalság egyik legszebb tánemulatságát: a jelmez bált. A jelmezek oly sikerültek voltak, hogy gyönyörködtettek az egész estén át; az animó oly lelkesedett volt, hogy a mulatság sikerével mindenki meg volt elégedve. Az egyes táncok csak úgy követték egymást, mintha semmi fáradságot sem hagytak volna hátra, a tarka kosztümök vegyüléké kaleidoszkópszerűen hatott a szemre. Hozzájárult a terem fényes díszítése, mi becsületére vált a rendezőségnek. Hogy tudósítói szerepemet eleget tegyék, meg kell emlékeznem az egyes kosztümök minőségéről is, mivel a táncban részt vett hölgyek előzően hetekig annyit piperéztek, hogy azok minél jobban sikerüljenek. De mondhatom, nem volt hiába való a fáradság, mert igazi remekei voltak a stilszerű szabóművészetnek. Ilyen volt a rózsaszín selyem rokokó, fehér parókával Antalóczy Margité; az oláheigányleány kosztüm piros szoknya, ahhoz való ing, piros, pénz és érmekkel díszeskedő hajék: Sztankó Margité; ördög jelmez, lángpiros ruha, fekete gázzal bevonva, a fején két piros szarvaeska: Gaal Margité; égszín, kék rövid ruha ezüst csillagokkal, fején egy ezüst csillaggal: Kéler Annáé; nefelets, kénefelets selyem ruha virággal díszítve, fején nefeletsekkel: Füzeses Bertáé és Sztankó Belláé; százsorszép, zöld hosszuruha százsorszép díszítve, fején ilyen virággal: Guze Henriette; százs porleány, piros szoknya fekete pruzli, fején párta: Ureczky Emmáé; éj, fekete gózruha arany csillagokkal, fején csillagos fától holddál: Zseltvay Idáé és Hordósy Irmáé; vadrózsa, rózsaszín atlaszruha, selyem gáttal bevonva vadrózsával gazdagon ékítve, fején vadrózsa: Pikna Vilmáé. A férfiak jelmeze volt: Két magyar parasztleány: Füzeses Pál és Filiesko Miksáé; két bohóc: Zékány József és Pécsy Eleké; tót legény: Spák Jánosé. Ezen kívül a hölgyek közül még táncoltak jelmez nélkül: Strompf Pálné, Verner Gyuláné, Pereszély Istvánné, Limanoviczné dr.-né, Friedmann Vilmosné dr.-né, Földesné, Gara Gizella stb.

A „Zemplén“ fekete táblája. A varannai vásárjog vámbérlője vásár alkalmából a közönséget valósággal zaklatva, oly fogatoknak is útját állja s utána kiabál, melykért vámot szedni jogosítva nincs. — F. hó 15-én pedig a szedliszkei körjegyző fogatát, mely szülésznőt szállított, tartotta fel s addig el nem eresztette, míg 10 kr. vámot (!?) tőle ki nem erőszakolt. — Ugyan ez a bérlő még a szomszédos jegyzői hivataloknak sem küldte meg a hirdetményt s így ezek, a vásár idejéről tudomással nem bírván, a kérdézősködő feleknek felvilágosítást adni nem képesek, sőt a járlatok pontos kiadása is akadályt szenved. — Miután a vásár a közönség érdekében és nem a bérlő visszaélésére van engedé-

Folytatás a II. mellékleten.

yezve, szolgabíreméljüknek egy köteless

lezőnk, kovicsriadalonyors gyors é hogy a volna, seprőti radhata dicsére

próbált paszod Az An s a Nemességnek naért gyógygy minde

45 kr. közeve — a fogy hoz s külelyen — M

tartott közgy indit sok jegyz szerit kr., szám kedve jövő pénz vény Meny Szok tiszt hogy mos

a s. zett

10 Gy 4

és Va nol has Sár Zir Sár Ha Jer Józ Be do Ad Cs Gé So ha Is Is

ve

So

F h

Is

yezve, tekintve, hogy a bérlő a varannai főszolgabírónál írásbelileg felett jelentve; — reméljük ezen hatóság tudni fogja a visszaélésnek egyszersmindenkorra elejét veendő, a bérlőt kötelességre és tisztességre tanítani! *Btt.*

Tűz. Szedliszke községben, írja levelezőnk, f. hó 10-én reggel 8 óra tájban a Lefkóvics Manó padján tűz ütött ki, mely nagy riadalomba ejtette a lakosságot. A közönség gyors és kitartó közreműködése mellett, anélkül, hogy a kigyúlt épületen kívül másnak kára lett volna, a tüzet lokalizálták. — A tűz kéményszerű gondatlanságból támadt. A lakosság fáradhatatlan közreműködése a tűz eloltása körül dicséretet érdemel.

— **Anticalvus** a neve azon elismert ki próbált szernek, mely hajkihullás, fejkorpa, kopaszodás ellen a legsikeresebben használható. Az Anticalvus a haját puhítja, a fejbőrt tisztítja, s a haj mindennemű bántalmait eltávolítja. Nemesak férfiaknak és nőknek, hanem gyermekeknek is kitűnően ajánlható. Üvegjét 2 koronáért küldi a fősztéküldési raktár; *Kanitz* Ödön gyógyszerész Balassa-Gyarmaton, de kapható minden más gyógyszerészben is.

Henneberg-selyem

45 krtól 14 ft 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendeltek. — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** póstábr és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyárai Zürichben.**
— Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó —

Egyesületi élet.

Közyülés. A városi kaszinó ma egy hete tartotta **Dokus** Gyula elnökle alatt évi rendes közgyűlését. Az évi jelentés felolvasása előtt elnöki indítványra néhai **Vályi** Bertalan, a kaszinó sok éven át volt buzgó jegyzőjének emlékét jegyzőkönyvben megörökítették. Az évi jelentés szerint a kaszinó múlt évi bevétele 1959 ft 53 kr., kiadása pedig 1837 ft 77 kr. volt. A tagok száma 204-ről (**Dokus** elnöksége óta) 227-re emelkedett. A jelentés felolvasása után elfogadták a jövő évi költségeljárásokról és **Schweiger** Aron pénztárosnak a m. é. számadásokról a felmentvényt megadták. **Vályi** Bertalan helyett **Klimó** Menyhértet választmányi tagul megválasztották. **Szokolcsy** Bertalan jegyzőnek pedig évi 50 ft tiszteletdíjat szavaztak meg. Végül megemlítjük, hogy a kaszinó máre 15-től a vármegyei kaszinó mostani helyiségébe fog átköltözködni.

Nyilvános számadás

a s.-a.-ujhelyi városi kaszinó f. hó 11-én rendezett táncmultságának bevételeiről és kiadásairól.

Összes bevétel	439 ft 50 kr.
Összes kiadás	236 ft 53 kr.
Tiszta jövedelem	202 ft 97 kr.

Felülfizettek: 11 főt: **Dokus** Gyula. — 10 főt: **Csernyiczky István.** — 5—5 főt: **Wallis** Gyuláné grófné és **Mattyasovszky Kálmán.** — 4—4 főt: **Székely Elek** és **Waldbott Ödön** br. — 3—3 főt: **Halász József,** **Teich Zsigmondné** és **Sehön Vilmos** dr. — 2—2 főt: **Friss Heiman,** **Vadász Antal,** **Szánky Nándor,** **Szepessy Arnold** dr., **Ligeti József** dr., **Molnár Béla** dr., **Juhász Jenő,** **Molnár Pál,** **Kelner József,** **Rosenthal Sándor** dr., **Widder Gyula,** **Bernáth Aladár,** **Zinner Henrik,** **Zinner Adolf,** **Fischer Lajos** br., **Szmrecsányi Béla** dr., **Barthos József,** **Schön Sándor,** **Dolozselek Albert,** **Guttman Armin** és **Haas Fülöp.** — 1—1 főt: **Kiss Ödön,** **Büglér Jenő,** **Gnädig Lipót,** **Schweizer János,** **Roth József** dr., **Fleiszner Frigyes,** **Nagy Armin** dr., **Behyna Kálmán,** **Malártsik Pál,** **Decsényi Sándor,** **Reichard Salamon** dr., **Behyna Miklós,** **Adamecz Emil,** **Klein Tivadar,** **Klein Artur,** **Csernyiczky Mihály,** **Szepessy Imre,** **Dongó Gy. Géza,** **Kinessey Péter,** **Hericz Sándor,** **Kelner Soma** dr., **Rohoska József,** **Czibur László,** **Eberhardt Pál,** **Gyarmathy Béla** és **Szentgyörgyi István.** — 50—50 krt: **Czakó Ignác,** **Bognár István** és **Erényi Manó** dr.

Felülfizetéseikért fogadják mindnyájan szíves köszönetünket.

A vigalmi bizottság nevében:

Schweiger Aron, **Mattyasovszky Kálmán,**
pénztáros. v. b. alelnök.

A közönség köréből.

(Alak és tartalomért a beküldő felelős.)

Felekezeti viszonyok, pár évvel az egyházpolitikai törvények életbelépése előtt s után.

1893. febr. 2. mikóházi lakos, **R. Emri István** ev. ref. vallásu apának, **Puskás Erzsébet**

r. k. vallásu feleségétől született leánygyermekét hozták hozzám a keresztszülők megkeresztelni, azon kérelemmel, hogy a szülők, a mennyiben már két leánygyermekük meghalt, az új születést az ev. ref. vallásban akarják nevelni s kérve kérnek, hogy kereszteljem meg s vegyem be az ev. ref. egyház kebelébe. En a szülők kívánságát egy részben teljesítettem is, a gyermekét megkereszteltem; azonban a keresztelestől szóló adatokat, a törvény értelmében, az illetékes anyakönyvbe való bevezetés végett, febr. 3. megküldtem a n.-kázmeri r. kath. lelkészi hivatalhoz, tisztelendő **Iványi B. Károly** plebános urhoz, a ki 4 nap múlva, igen udvariasan irt levélben köszönte meg lelkészi szolgálatomat.

1899. jan. 19. ellenben tisztelendő **Iványi B. Károly,** n.-kázmeri plebános ur elkeresztelte mátyásházi lakos, **Petercsák Pál,** r. kat. vallásu apának (1884. léptek házasságra) **Horvát Julianna** ev. ref. vallásu feleségétől született leánygyermekét s minthogy a keresztelest adatait hozzám mint illetékes lelkészhez anyakönyvvezés végett meg nem küldötte, erre febr. 1. ezen levélben kértem fel:

Másolat. 6/1899. A f.-regmeczi ev. ref. lelkészi hivatal. Tisztelendő r. kath. lelkészi hivatalnak N.-Kázmér. A kölcsönösség elvénél fogva reményteltem, hogy mátyásházi lakos, **Petercsák Pál** r. kat. vallásu apának **L. Horvát Julianna,** ev. ref. vallásu feleségétől született leánygyermekét keresztelest jégyzékét, az illetékes anyakönyvbe vezetés végett megküldi lelkészi hivatalomhoz; de minthogy ezt tenni elmulasztotta, felkérem Tisztelendőségét, hogy a fentebb jelzett keresztelest jégyzékét lelkészi hivatalomhoz 8 nap alatt megküldeni sziveskedjék. — F.-Regmecz, 1899. febr. 1. Lipták Bertalan s. k. ev. ref. lelkész.

Ezen hivatalos levélre, ilyen hivatalos választ kaptam:

Másolat. Nagy-kázméri róm. kath. lelkészi hivatal. 34/899. Tiszteletes Lipták Bertalan urnak Felső-Regmecz. Felső-Regmeczre, Mátyásházára nézve 1895. évi okt. 1-től fogva hiteles anyakönyv tek. m. kir. anyakönyvi hivatal által Mikóházi — **Ficker József** ur portáján vezetetik. Ha tehát hiteles anyakönyvi adatokra szüksége van, — ezekkel ott bizonyosan szivesen szolgálnak. A collegialitás elvénél fogva **Petercsák Pál** mátyásházi lakos f. évi jan. 17-én született leánygyermekének keresztelest adataival talán én is szivesen szolgáltam volna; — azonban, tekintve irmodorát, hogy „8 napok alatt” tegyem meg — ilyen stílusban, záros határidőre, legyen szives a kocsisával beszélni, de nem egy plebániai hivattal, mely kötelességeit tudja és teljesíti is. Nagy-Kázmér, 1899. febr. 7. **Iványi B. Károly** s. k. plebános.

Az ítéletet a t. közönségre bízom.

F.-Regmecz, 1899. febr. 14.

Lipták Bertalan,
ev. ref. lelkész.

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata

— Rovatvezető: **Schneider Jakab.** —

Kéziratok a rovatvezetőhöz S.A.-Uj helybe küldendők.

A szociálizmus és a néptanítók.

(Kivonat a tanító-egyesület pályázatára beadott pályaművek egyik bírálatából.)
(Folytatás.)

Az ember ugyan individuális létében is eszes lény, de a társaság ügyeinek intézésében eleintén kevesen vesznek részt; azonban a fejlődés törvényének végéjéig az eszes társaság, mely alatt azt értjük, hogy annak ügyei intézésében a társaság minden tagja részt vegyen, hogy semmi intézkedés ne történjék *rólunk,* *nélkülünk.* — Miként a fiatal asszurban sok a eukortartalom, kevés a szesz, de a cukor évről-évre fogy s a szesztartalom és a zamat évről-évre növekszik, úgy hogy a finom régi asszurban alig bir edességgel, de annál nagyobb a szesztartalma és zamatja: úgy a társadalomban is mig fiatal, sok a vezetett nép, kevés a vezető; ellenben a fejlett társadalomban a fizikai munkások száma folytonosan esökken, a szellemi munkások száma növekszik; még azt a munkát is, mit azelőtt kézi munkával végeztek, gépekkel végzik s az ember részére a szellemi vezetést tartják fenn.

A régi társadalomban nagy volt a tömeg, kevés volt annak szellemi műveltsége, a tömeg nem érezte az élet súlyát, nem érezte munkája szellemesítésének szükségét; a fizikai és szellemi közlekedési eszközök fejletlen volta késleltette ez eszme érlelődését. E mellett mégis

meg volt adva a mód, hogy az alsó osztályból, a tömegből az eszesebb ember kiemelkedjék s az intézők soraiban foglaljon helyet. Az iparos önállóságra tett szert, a jobbágy cimeres nemesi levelet nyert s nemesi birtokot szerzett. Lassu volt ugyan ezen erjedési folyamat, a lelkes társaság fejlődési folyamata, de mégis meg volt. Ma, az iskolakötelezettség korszakában nagyobb az eszesedés, az észbeli munka után való törekvés, a társaság ügyei intézésében való részesedés utáni vágy, de nehezebb az arra való eljutás. Az iparos a gyárak mellett saját földet szerezni Mig sajtó nem volt, mig a gondolatközösség meg nem született, elszigetelve maradtak a társadalom javítását célzó eszmék; ma a sajtó útján a közember is részesedik ez eszmékben. A mult és jelen ez ellentétes volta okozza ama társadalmi feszültséget, mely a társadalom tagjaiban a fájdalom érzetét kelti: az ennek megszüntetésére irányzott törekvés a modern szociálizmus lényege.

Ha már azt kérdezzük, hogy mi a teendő ezen szociálizmussal szemben, nincs egyéb mondanánk mint az, hogy semmi kuruzsolás. Avagy gyógyítjuk-e az evolutio korszakában lévő gyermeket, nem elég-e, ha annak kellő táplálkozásáról, ruházatáról, lakásáról, mozgásáról gondoskodunk? Hygieniai, s nem gyógyítási eljárás az, a mire szükség van. Avagy a bor zamatjának kifejléséhez kell-e mesterséges eljárás? Semmi. Tartsd tisztán a hordó akonáját, tartsd töltve a tordót, időnként fejtsd le, de kuruzsláshoz ne folyamodjál. A modern szociálizmussal szemben is a politikuskok dolga jó törvényekről s azok jó végrehajtásáról gondoskodni; a társadalmi elemek egymás irányában lassanként maguktól egyensúlyi helyzetbe jutnak. Mundus se expedit.

Azonban az is bizonyos, hogy az evolutio korszakai alkalmasabbak bizonyos betegségekre, mint más korszakok. A bor épp a lefejtés alkalmával van kitéve leginkább megromlásnak. A modern szociálizmus is, ha maga még nem jelent is betegséget, könnyen betegség szülő oka lehet. Minden oly törekvés, mely a társadalmi rend erőszakos megváltoztatására, vagy annak eltörlésére törekszik valódi betegség, melyen segíteni kell azoknak, a kiket illet. Az anarchizmus a társadalmat, a kommunizmus az egyént semmisítené meg: mindkettő merev ellentétben áll az emberi természettel s ezek nem a társadalmi hygienia, hanem a társadalmi pathologia körébe esnek, holott a szociálizmus épp a társadalom és egyén közötti viszony szabályozására irányuló természetes növekedési folyamat.

S az aligmultban itt nálunk Alsó-Zemplénben és Szabolcsban előfordult mozgalmak nem szociálista, hanem anarchista és communista jellegűek voltak, tehát valóban betegségi tünetek, melyek abban lelik magyarázatukat, hogy a társadalmi helyzetének javítására leginkább rászoruló tömeg nem elég eszes a javítás eszméinek átértésére.

Ilyen félreértések a világtörténet minden nagy eseményét nyomon kísérték (gondoljuk a reformáció nyomában Németországban keletkezett parasztháborúra); ezek mindannyian vérfürdőben lettek elfojtva, de a mit a hatalmasoktól az elnyomottak erőszakkal akartak kiesikarni, azt később megadták ők maguk önként. Ezek szerint tulajdonképp nem a szociálizmus az, a mi ellen a társadalomnak védekeznie kell (azt nincs is hatalmában cselekednie); hanem ezek túlságai: az anarchizmus, mely a társadalmi szervezetet fenyegeti megsemmisítéssel s a kommunizmus, mely az egyént emésztvén fel, végeredményében szintén a társadalom fenállását veszélyezteti.

Most már felelhetünk arra a kérdésre, hogy: Mi a teendő a szociálizmussal szemben. A társadalmi különbséget s a lét nyomorait csak az ember érzí; épp mert eszes lény; s mennél intelligensebb az egyén (vagy akár a tömeg) annál élénkebb az élet nyomorainak, a társadalmi különbségből folyó bajoknak érzete. A létnyomorait csak a túlvilág hite képes feleltetni; s a társadalmi különbségek érzete csak Istenben való hit által szüntethető meg. A végtelenhez való viszonyában egyenlően semmis minden emberi. Azért a vallásosság az első, észszerű eszköz a szociálizmusból eredő bajok ellen.

Nem véletlen dolog, hogy Franciaországban és Svájcban, hol a vallásos hit gyengült, hol a vallásos alapon nyugodt erkölcsi oktatást profán erkölcsi olvasmányokkal helyettesítették, beteges irányt vett a szociálizmus, jöllehet a népnevelés mindkét országban (különösen Svájcban) magas fokon áll.

De a vallásos nevelés egymagában nem elégséges a szociális mozgalmak szabályozására. A mely nép egyszer rálépett a kulturális fejlődés útjára, azt azon visszatartani nem lehet;

hisz a társadalom rendeltetése az eszesedés. Mig a sajtó nem volt, mig a köznép írni, olvasni nem tudott: addig elszigetelve maradtak a társadalom javítását (sogszor felforgatását) célzó eszmék; ma az általános iskolakötelezettség és szabad sajtó korszakában az eszmék terjedésének gátot vetni nem lehet. Csak arról lehet hát szó, hogy a fejlődés eszméi félre ne értesenek. A kommunizmus és anarchizmus a helytelenül értelmezett (vagy meg nem értett) szabadságból erednek: annál fogva a nép művelődésének emelése a második eszköz, mely a szociális eszméknek élet véheti. Oroszországban a közoktatási minisztérium népfelvilágosítási minisztérium nevet visel. Az olasz anarchisták törvényeszkéi vallomása kivétel nélkül kiderítette e megtévedt emberek hiányos iskolázottságát. Sem az intelligencia emelése magában, sem a vallásos érület ápolása magában nem elégséges a társadalmi egyensúly helyreállítására. Amaz azért, mert túl erősen érezteti a földi lét örömeit s fájdalmait; emez, mert túlságosan a földöntúliakra irányozza az elmét és kedélyt s megszigorítja a földi tevékenységet. Vallásos erkölcsi alapon nyugvó értelmi képzés tehát az, a mi a szociális fejlődés folyamatát természetes mederben tartja, beteges kinövésektől megóvjaa.

A német (főképp a porosz) nemzetnek mély vallásos alapon nyugvó magas intelligenciája kedvező talajnak bizonyult arra, hogy a szociális eszmék természetes fejlődését az egészséges állami élet keretén belül lehetővé tegye. Ott a szociálisták számot tevő politikai párt s a kormány nem zárkózik el mereven a párt követeléseitől, habár az államhatalom, természetéhez híven, tartózkodva fogadja sokszor túlzó javaslatait.

(Folyt. köv.)

Tanuljunk magyarul!

(Egy kis csevegés.)

A mult esztendőben egy jeles fővárosi tanár fölpanaszolta, hogy az elemi iskolai tanítók nem elég jól tanítanak magyarul — olvasni. Szerinte a mai iskolából kikerült gyermek így olvas: mond-ja, tud-ja, lát-ja, egész-séges stb. e helyett: mongya, tuggya, láttya, egészséges. És ez a magyar nyelv szépségének kárára történik.

Erre egy — ugyancsak fővárosi — tanító-társunk a „Nemzeti Iskolában“ hevesen neki támadt Sz.-nek, hogy gimnáziumi tanár léte miként meri a hibás olvasásért tisztán az elemi iskolát felelőssé tenni? Hisz az elemi iskolát jóformán nem is ösmeri, aztán a hiba a felsőbb iskolákban épp oly otthonos; Sz. tanár is az adatait onnan vette, söpörjön hát a maga háza előtt.

Mind a kettőnek igaza van. A hibát — többé-kevésbé — be kell ismernünk, magunk is tapasztalhatjuk az elemiben is, de — feljebb is. Méltánytalan dolog tehát csupán az elemi iskolát tenni felelőssé; de én még sem F. fővárosi kartársam mellé állok, hanem írtom, üldözöm a mond-ja-lát-ja-féle olvasást. Nem kerül nagy fáradságba, nyelvünk szépségét pedig igazán szeretem.

Aztán nekünk, magyar tanítóknak e tekintetben még uri dolgunk van, szavaink igen nagy csoportját a kiejtés szerint kell leírni, akarom mondani: a leírás után betűről-betűre, hangról-hangra kell kiejteni. Bár nagyon nagy ama szavaink száma is, melyeknek helyesírása a szófejtés elvén alapszik — más a szó rajza, más a hangzása — de csak birkózzunk meg érte, még ha sokak előtt a mongya-láttya — parasztság is.

Mennyivel bajosabb a dolga a német tisztársaknak! Még nehezebb a franciáknak, hát az angoloknak! (A kínait nem is emlitem.) Az egyszerű emberként ezt az angol szót: Shakespeare így kell kiejteni: Sá-kesz-pe-á-re! No már ennél a magyar olvasás, kiejtés csakugyan jóval könnyebb.

Az eddig elmondottakra ugyan ez a cím jobban illenék: „tanítsunk magyarul“, de már az alábbiakra az eredeti leszen találóbb.

Nagyon el van terjedve — élőszóban és írásban roppant divatos az idegen szókák szer-telen, a legtöbbször ok nélkül való használata. (Megjegyzem: a tudományok, tudományos mű-szókak tisztelt!) Az illetők tán kifejezésbeli erőt gondolnak az idegen szókák láthatni; vagy tán nagyobb tudományt vélnek ama szókák sűrű használatával magukban láttatni? Nem tudom. Mindenesetre rossz példa van egyes min-istereink s a képviselők nagyobb részének idegen szókák terhel beszédeiben; és főként sokat ront rajtuk a rengeteg újság olvasás, mert hírlapjaink tulnyomó részének a tiszta ma-gyarság nem erénye.

Es ez a bántó, kárhóztos szokás — vagy micsoda! — annyira ragad, hogy már a tanítók némely részét is megfertőztette. Ez már kész veszedelem.

Az őszszel, Szombathelyen egy új tanügyi lap indult meg. Ráérő órámban összeolvastam: a szerkesztőnek az első számba írt cikkeiben úgy hemzsegett a jó magyar szóval könnyen helyettesíthető idegen, hogy belőle legalább minden második sorra jutott egy-egy.

De gyereink közelébb!
Sokan olvastuk „Egy egyesületi tag“-nak a z. m. t. e. ellen intézett támadását. Ez a jó ember pl. nem elégszik meg a mulasztás, hanyagság, nembánomság szavakkal: neki „indolencia“ is kell. Szerinte egyesületünk „demonstrál“ s jó, ha az „organum“-ban „polemia“ van. „Vitalis“ érdekeinket pedig „lethargiá“-tól félti, az Isten tudja mért!
Nevezett „egyesületi tag“ a „Fm. Hl.“ febr. 8-iki számában már megint okvetetlenkedik. S ebben a cikkében is ott gurnyaszta a „vindikál“ szó. De ez még hagyján! Csak hogy ebben már más egyebek — szarvasok is ágaskodnak. Azt mondja, hogy:

„Az egyes tagok — értesülhet.“ „Arra való a tanügyi rovat, hogy — — hirt adjon s ez által a tagokban az érdeklődést ébren tartani.“ — két pályamunka érkezett, melyeket meg fogják jutalmazni“ . . .

Hát csak tanuljunk magyarul, mert azt már nem hiszem, hogy ezek egytől-egyig sajtó hibák; de azt sem hiszem ám, hogy valaki csak tollat ránt: mind — író. —y.

Értesítés. 8 db. igen jó karban levő iskolapadot és egyéb használható taneszközt zemplén-megyeyi bármely jellegű szegénysorsú iskolának odaajándékozok.

Az elszállítás költségeit azonban nem viselem.

Kaufmann Armin,
s.-a.-új helyi tanító.

Bényey Mariska tarezali óvónő az egyesületbe belépett.

A rovatvezető postája.

K. P. — B.-Zsádnay. Kedves barátom! A tagsági díjak befizetéséről szóló „Felhívás“ hoz mint központi pénztárosnak az alapsz. értelmében nincs semmi jogod, de nem is kötelességed; azt tehetik a körü pénztárosok, vagy azok elnökei.

A mi az alapszabályok kinyomattatását illeti, teljesen engem terhel a felelősség, a miért a legközelebbi választmányban igazolni fogom magam, ha lehet lesz.

CSARNOK.

Apának,

születése napján.

Hatvanadik évéd lenyugvó alkonyán
Túlraadt lélekkel üdvözöllek én!
Légy áldott! Légy boldog! Atyja jó fiadnak!
Nekem legdrágábbnak a nagy földteknén.
Légy üdvöz második szeretett jó atyám
Ezernyi áldását hintse rád az ég!
Legyen élted vidám, mint májusi reggel
Elj közöttünk számos boldog évet még!
A hat évtizednek ha volt is bánata
Feledtesse veled a hetedik azt.
Élted tele ha zord, hogy ha bus is olykor
De lásson még sok-sok viruló tavaszt.
Érd el gyermekidnek jó boldogulását
Lássad őket derék hű s igaznak,
Hogy büszkén dobogjon lángoló jó szíved
S mult fájdalomért ők karpótoljanak
Szent érzelmű keblük őszinte vonzalma
Élesze lángjait nemes jó lelkednek,
Tiszta vonzalmadból juttas jószágosan
Ki új gyermeked: szerető menyednek.
S én áldani foglak élted alkonyáig
Ki fiat neveltél, hogy boldog legyenek,
Lelekem szent háláját im fogadd kegyesen,
S áldjanak meg érte a magas egék!
Légy üdvöz második szeretett jó atyám
Ezernyi áldását hintse rád az ég!
Legyen élted deris mint májusi reggel
Elj közöttünk számos boldog évet még!
(Butka, febr. 18.)

Váczsary M. Anna.

Farsangi igazság.

24 éves voltam, teli vágygyal, édes remények hosszú sorával, a szívben azzal a hévvel, mely e kort jellemezni szokta. Lelkesülmi tudtam mindazért, ami szép, jó és nemes, de legjobban a szép nemért. Boldognak, rendkívül boldognak éreztem magam, ha egy nőnek közelében lehettem; de még boldogabbnak, ha egyik-másik reám vetette szemét, mosolygott felém, avagy beszédbe elegyedett velem. Ez volt az én világom, ez mindenem.

Senkit sem csábítottam, hitegettem, csak szerettem. . . Szerettem, de ez mégis furcsa szeretet volt, mert tárgya nem volt. Ideális voltam. Mindenkit kedveltem, szerettem érdek és cél nélkül. S ez a világ, ez a képzelet lett egyúttal szerencsétlenségem kútforrásává.

De még szerencsétlenségem súlyát nem éreztem akkor, amidőn a fátum összehozott egy szöszkével, egy kacér kis leánnyal. Ez játszott,

tréfált velem s szívemmel, mézes szavaival oly mámorba ringatott, hogy belészerettem s kezdtem lelépdegélni ama lépesőzet legmagasabb fokáról, melyen ez a mondat volt: „Szeress ideálisan mindaddig, mig nem érzed, hogy ez az, kit Isten számodra rendelt!“

Önkénytelenül olyanná lettem, ki csak egyet szeret . . . ki csak egyért epedtem, lángoltam s ki ezt az egyet feledni, elfeledni nem tudtam. S midőn tapasztalataim erősek voltak arra nézve, hogy ő is épp úgy szeret: olyan boldog voltam, hogy ezt leírni nem lehet.

Oh miért is tudtam azt a nőt úgy szeretni, amint csak szeretni lehet? Miért is nem téptem ki szívemet akkor, amikor érette legelsőt dob-bant?! Vagy miért nem szakadt meg!?

Nem tudott megszakadni!

Amióta megismertem Jolánt, azóta még csak egyszer nyitlak a tavasz virágai s már mi akkor a jövő álomképeit szőttük. Szíveinkkel tisztában, egyek voltunk, csak a formák hiány-zottak ahhoz, hogy férj és feleség legyünk.

S amidőn a tavasz újra virágokkal ékesítette a természetet, akkor mi már boldog családi életet éltünk.

Semmi küzdelmet az életnek nem ismer-tük, mert mindig azzal vigasztaltuk egymást: „Ne félj, szerelmünk kárpótlást nyer az élet anyagi nyomoraiért.“ Szemeink azt beszéltek: „Boldogok vagyunk, ha egymást szeretjük, ha egymásért szenvedhetünk!“ „Gazdagok vagyunk, ha érezzük, hogy egymást igazán szeretjük!“ Szerelmünk költészetének fénye beragyogta az élet prózáját.

Amde nem sokáig tartott e ragyogás. Beláttuk, hogy nincs igaza a poétának akkor, amikor azt mondja: „A szerelemért az embernek mindenről le kell mondania s ennek minden áron érvényesülnie kell.“

Beláttuk, hogy csak a poéták agyának szü-leménye az a bizonyos nádfedelű kunyhó s benne az égő szerelem s hogy ez a való életben nem érvényesülhet, vagy legalább is nagyon ritka esetben valószínűsíthető meg.

Igy lesz az mindig? Gondoltuk titkon, de szólni nem szóltunk, csak szemeink beszéltek s éreztük mindketten — a nyomort.

Fáradtan, a szokott időnél hamarabb jövök haza az irodámból. Nagy meglepetésemre látom, hogy Jolánkám szemei ki vannak sirva s hogy arcán mély ború van, mely enged következtetni a mély lelki küzdelemre.

— Mi bajod édesem? Miért hullatad drága könyeid? — Nem felelt, csak hallgatott s nagy kék szemeit rajtam felejtve, hosszasan, mélyen el-gondolkozott.

Tudtam mi a baja, vagy ha nem is tudtam, legalább sejtettem, hogy bizonyára eszibe jutottak Sándor, idősebb kollegám szavai: „A szegény ember élete nem élet. Nagysád, maga szép asszony, férjhezmenés helyett azonban bá-rau mehetett volna akár kolostorba is!“

Ez volt az a mag, melyből lassan-lassan az asszonyka szívéből előbújt az elégedetlenség csirája.

En szerettem tovább is, úgy mint ahogy megszerettem az első percben, de ő csak kereste, kutatta azt, ami nemesek engem, hanem őt is napról-napra jobban és jobban keserítette.

Pedig, édes istenem! hiszen az embert nem lehet különválasztani életviszonyaitól. Életmódunk, környezetünk, munkánk és kedvteléseink csak úgy hozzátartoznak egyéniségünkhöz, mint jellemünk, vérmérsékletünk, gondolkodásunk módja.

Bizonyos, hogy az elegáns, tanult kis bakfis és a krajcárokkal számoló menyecske nem azonos egymással, mert a lélek is megváltozik úgy, ahogyan a külső élet keserűbb, szomorúbb lesz s szerelme sem maradhat változatlanul, ha az illető nem ismeri az „alkalmazkodást.“

De hát mi is akkor a szerelem?

Mert ha mint ifju el tudtam volna gondolni kis eszményemet, mint egy nehéz gondokkal, nyomorral küzdő asszonyt: akkor inkább eladtam volna lelkem, sem hogy belevittem volna őt a szerelembontó szegénység kunyhójába.

Pedig szegény Jolánkám, ő nem tud alkalmazkodni s ezért szépsége is hervadt már, pedig alig mult el még egynehány év, amikor még mindenki irigyelte boldogságunkat.

Egyszer eszébe jutott Jolánkámnak, hogy egy mulatságba el kellene mennünk, mert hogy amióta bekötötték fejét, még sehol sem volt.

— Ugy-e elmegyünk édes Gyulám? Tudod én nagyon szeretek otthon lenni, de azért néha vágyódik az ember máshová is.

Kérő hangon feleltem neki:
— Ugyan édesem, ne menjünk, mert nin-esen pénzünk.

— De én akarom, hogy elmenjünk s el fogunk menni!

— Én meg nem akarom s nem megyünk!! Jolánkám megbánta hevességét s bün-

és m
való
égl
előtér
kan
dül
töb
vagy
e hit
decen

sokk
ősz
ha a
gyok
meg

nal,
kezd
fejl
ber
is j
ültet
tavas

a mi
mig
szór
rább
kón
kon
legut

tele
sét,

nist
7056
süle
karó
amit
tatás
levő
ipar
nek
vess
gye

ter
gyel
roso
szük
mer
nes
rész

csak
fekt
renc
csak
kún
ma
rik,
Nér
ban
400
Kác
a m
tejt
ták,
ugy
min
Ger
ujak
jöv

csak
fekt
renc
csak
kún
ma
rik,
Nér
ban
400
Kác
a m
tejt
ták,
ugy
min
Ger
ujak
jöv

40.

tag
hó
veé

van

ért
2
évi
tás

Karváy József f. Bács-Bodrog-vármegye tisztikara fájdalommal tudatja, hogy szeretett jó tisztársa, **Karváy József** vm. főszámvevő, hosszas sorvasztó betegség után, életének 38. évében f. hó 15-én elhunyt. A derék föltisztviselőben **Hönsch** Dezső kir. főmérnök kedves sógorát gyászolja. Szomorúságához fogadja igen tisztelt barátunk legőszintébb részvétünk nyilvánítását!

Hírek a nagyvilágból.

Faure Felix, a francia köztársaság elnöke, folyó hó 16-án este hirtelen meghalt. — Az életerős ember halálát szélütés okozta. **Faure** 1895. jan. 18-ikától viselte az elnöki államfői tisztséget. Halála váratlanul jött s Franciaországnak mostani zavaros politikai helyzetében kétszeres csapás.

Kréta szigeten **György** herceg kormányzó a nemzet-gyűlést f. hó 20-ikára összehívta.

Amerikában, az Egyesült-Államokban rettenetes hóviharak dühöngenek, amelyek nem csak a tengeren okoznak forgalmi zavarokat, hanem a hófúvások miatt a vasúti forgalmat is be kellett szüntetni. A halottakat nem tudják eltemetni, mert a temetőbe vivő utakat teljesen befújta a hó. Borzasztó jég- és hóviharak pusztított a többi Atlanti államokban is. Angliából is, a LaManche-csatornáról sok hajótörést jelentenek.

A pestis Indiában újra kitört. Hatvan megbetegedés fordult elő s 45 halálos kimenetelű volt.

A nemzetközi békeértekezlet Németalföld fővárosába fog egybehívni. A meghívókat Oroszország megbízásából a németalföldi kormány legközelebb már szétküldi.

Hírek az országból.

A Bánffy-kabinet, mint budapesti tudósítónk f. hó 17-én kelt sürgönyében jelenti, beadta lemondását. Öfélése a lemondás fölött még nem határozott.

Vaszary Kolos, biboros hercegprímás f. hó 12-én ülte meg 67-ik születése napját.

Darányi földművelésügyi miniszterhez, abból az alkalomból, hogy a borhamisítások megakadályozása és a borhamisítók üldözése céljából erélyes rendszabályokat léptetett életbe, a vármegyék és a gözigazgatási bizottságok, ugyancsak a gazdasági egyesületek az ország minden részéből lelkes fölriratokban örömmel és bizalommal üdvözlik és kérik, hogy eddigi üdvös eljárását a legnagyobb erélyvel folytassa. **Darányi** miniszter fényesen teljesíti kötelességét. Előismeréssel említi a külföld is, hogy teljesen állított közegészségügyi rendszertük talpra állította, amiért őt a legnagyobb tisztelet illeti.

A békealkudozások, melyek a kormány-párt és a képviselőházi ellenzék között immár 6 hónap óta dúló áldatlan tusakodás kiengesztelését célozzák, végre-valahára eredményteljesen kecsesgetnek. A béke pontozatokat, melyek a Képviselőház törvényhozási munkásságát és az országban a törvényes rend helyreállítását hivatalos biztositani, királyunk öfélése megerősítette.

Különfélék.

— **A király adományai.** Öfélése, kabinetirodája útján s főispánunk közbenjárására, **Kristóf** Endre rafajózi lelkésznek 30 ftnyi, — **Besztercey** Béla a. bereczkii, **Demeter** János falusi és **Sztankanin**cz Endre czéki lelkésznek egyenkint 20 ftnyi, — **Formády** György czéki, **Hurajbics** György runyina és **Peczár** Mihály upori tanítóknak 15—15 ftnyi, — végre **Kraliczky** Antalné, sz. **Janosik** Mária esebinyei tanító özvegyének 10 ftnyi legkegyesebb adományt küldött.

— **Uj nemes.** Öfélése a király Bécsben f. hó 9-én kelt legkegyesebb elhatározásával és a személye körüli miniszter előterjesztésére **Kun** Frigyesnek, a Zemplén-vármegyei gazdasági egyesület alelnökének és törvényes utódainak, nevezettnek a közügyek terén szerzett kiváló érdemei elismerésül, a magyar nemességet a „kozmai” előnévvel díjmentesen adományozta. A legnagyobb kegy érdemes férfiúra szállott. Híre a legkegyelmesebb ténynek febr. 12-én érkezett Ujhelybe **Andrássy** Sándor gróftól, a gazdasági egyesület elnökétől s így a nemes gróf volt első gratulációja a kitüntetettnek, a kit jőbarátai, tisztelői és ösmerősei — kikhez mi is örömmel csatlakozunk — a kitüntetés alkalmából valósággal elhalmoztak szerencsekívánataikkal.

— **Az utolsó farsang** alkalmából szép és előkelő társaság jött össze a vármegyeháza nagytermében az idej farsangtól bucsut venni. Vacsora után a vidám kevélyhangulatban volt társaság tánca kerekedett, s **Lukács** Károly pompás

játéka mellett reggelig táncolt. Jelen voltak: **Asszonyok**: **Barthos** Józsefné, **Bernáth** Aladárné, **Czibur** Lászlóné, **Dókus** Gyuláné, **Évva** Ödönné, **Ehler** Gyuláné, **Görgey** Béláné, **Hornay** Béláné dr.-né, **Juhász** Jenőné, **Matyasovszky** Kálmánné, **Meczner** Gyuláné, **Molnár** Leona, **Szerviczky** Ödönné, **Szepessy** Kálmánné, **Thuránszky** Zoltánné dr.-né és **Walter** Lászlóné. — **Leányok**: **Ambrózy** Margit, **Évva** Mariska, **Juhász** Ilonka, **Meczner** Icu, **Matyasovszky** Sárika, **Spillenberg** Sárika, **Szerviczky** Margit és **Szokolay** Margitka.

— **Halálozás.** A s.-a-ujhelyi m. kir. adóhivatal tisztikara mély részvétellel tudatja szeretett kartársuknak **Lóv Simon** m. kir. adóosztályos főosztályos halálát, mely f. hó 12-én, éjjeli 11 órakor, életének 39. évében rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A még csak 39 évet élt férfi halálát tudósorvadás okozta. A szorgalmas, kötelességtudó hivatalnok temetése másnap délután, a pénzügyigazgatóság és adóhivatal tisztviselői ismerősei és barátai részvételével ment végbe. — **Winter** Sámuel dr., nyirbátori ügyvéd, f. hó 10-én ifjan, életének 29. évében Sárospatakon elhunyt. A sárospataki főiskola egyik legjobb tanítványa volt. Testi szenvedésekkel volt tele élete, de lelke fel tudott emelkedni a legmagasabbra és a legnagyobb ambícióval végezte el pályáját. Már virágzó irodája volt, de a túlságos szorgalom és munka megfeszítette kiváló esztét és erejét, agygyulladásba esett, szülei házába vitték, hol kiszünetelt Egész Sárospatak részvételével helyezték örök nyugalomra. Sz.

— **A nátha gyógyítása.** Lapunk mai számunk Tárcájában találkozunk t. olvasóink annak a gyógyításmódnak az előadásával, amire mint olyanra, melynek sikere az influenza gyógyításban kimagaslóan, a „hydropaták” mérget vesznek. Hogy az állapotuknak se rontsuk el a kedvét, ime közöljük az ő receptjüket is, mely a náthát „föltétlenül” gyógyítja. A legelterjedtebb és legkellemetlenebb betegségek egyike a nátha. Annakra elterjedt, hogy már szinte betegségszámba sem veszik. A ki náthát kap, végig szenved, de eszébe sem jut, hogy orvoshoz menjen, mert azt hiszi, úgy sem segíthet rajta. Házi szert nem egy ember tud ellene, de egyik sem használ sokat. Ebben a mostani influenzában, náthás világban nem lesz érdektelen egy müncheni orvos tanácsa a nátha ellen. Az orvos ezt mondja: „Erős oldatu **hipermangán-savas káliumból** (körülbelül egy kis késheggyel fél liter vízben) néhány csöppet meleg vízbe teszünk úgy, hogy a víz halvány rózsaszínű lesz. Ezzel a vízzel azután az orrot ki kell öblíteni. Azután vattával, melyet szintén ebbe az oldatba mártunk, megdörzsöljük, megtisztítjuk az orrhártyát. Ezzel a nátha bacillussait eltávolítjuk az orrból. Ekkor azután kis száraz vattadarabot jó magasra betolunk az orrlyukba és ismét kiöblítjük az orrot. A vattát, mely felszívja az oldatot, körülbelül egy óra hosszáig az orrban hagyjuk, a mi nem okoz semmi kellemetlenséget, azután kifújuk. Ez az egész eljárás, a mely eltávolítja az orrból a bacillussokat. Az orrban maradó vatta egyrészt megöli a bacillust, másrészt, mint a Priesnitzborogatás, kedves melegségével hat. Természetesen, hogy ennek az eljárásnak akkor van különösen jó hatása, ha a nátha még friss, de a már régi náthát is hamarosan elmulasztja.

— **Cigánybál.** Rendezte **Dandás** és **Lukács** zenekara a színházban a múlt hét csütörtökén és most mindjárt tegyük hozzá, hogy oly szépen és ügyesen, hogy aki ott volt élvezettel vagy mulatással egyaránt betelt. A bált a jó zenekar hangversenye előzte meg. Minden darabot kitűnő betanulással és kellő szmezzéssel adták elő s a két elegáns primás: **Dandás** Aladár a műdarabok precíz előadásában, **Lukács** Károly a szivhezszóló magyar nóták művészi előadásában igazán brilirozta. Kaptak is érette sok tapsot A hangversenyt az emeleti és földszinti páholyokból nagyszámban szép intelligens közönség élvezte, nemkülönben szép számban gyűltek össze a teremben a cigányok feleségei és lányai, köztük igen sokan a szomszéd városokból, a kik aztán a tánczos fiatalokkal tánca perdtültek és hangos jókedvvel mulattak reggelig.

— **Álarcos bál.** A vasúti gyártelepi dalos, zene- és önképzőkör, kedden, a farsang utolsó napján tartotta meg szokásos álarcos bálját. A színházterem zsúfolásig megtelt erre az alkalomra mulató közönséggel, a kik között természetesen az álarcosok bohó seregének tréfái mulattatták a farsangoló publikumot. Ejjétkor a maskarákat levették és akkor kezdődött a tulajdonképeni bál, a mi világs reggelig tartott.

— **A tavasz postásai** a vad libák — mint tudósítónk jelenti — már f. hó 14. éjjel megérkeztek rengeteg csapatokban a N.-Erdő pusztai kiöntéses helyeire. A Tisza, Bodrog, Laborcz vizkörtényke helyenkint, ameddig a szem lát, feketéllik a vándorut fardalmait pihenő vad libák seregétől. — Másik tudósítónk írja, hogy a déli órákban egész tavaszi erővel alátűző napsugár mozgósította már a méheket is, sőt, ami iga-

zán ujság számba megy a napsugár csókjára kinyitotta ajakát már az ibolyabimbó is

Cserhalmy József f. A kinek nevét itt gyászos keretbe foglaltuk, a **Cserhalmy** József piarista igazgató-tanár nevét: emléké a „Zemplén”-ben, melynek uj helyi tanárkodása alkalmával, a 70-es évek végén, egyik kiváló munkatársa volt, egy fájdalmas könyvel meg is pécseteljük; mert ő több volt a „Zemplén”-nek, mint csak egy munkatárs, mert őt a „Zemplén” szerkesztőjéhez, az egy időben kezdett közös életútja reminiscenciáin kívül, hű baráti viszony is fűzte életének elmúlásáig. Szinte hihetetlenül szólott a hiób sürgöny, mely f. hó 14-én Debreczenből halálhírel hozta. Fájdalom: a kételkedést, a mi lelkünkben nem akart a szomorú hírek hitelt adni, lecaffolta a hivatalos tudósítás, hogy nemeskeblű barátunk, munkatársunk kiszünetelt! — **Cserhalmy József!** Nomen et omen. Neve a jelleme. Kimagaslott rendtársai közül; nem csak fizikai alkatával, erejével de mint a büszke eser az erdők fái közül: dacolt ő is viharral-vészszel, tört inkább, de hajolni nem hajolt. — A halál is csak úgy tudott diadalmaszkodni fölötte, hogy megtörte — Népszerűség vette körül uj helyi tanárkodásának éveiben. A közszerepét állotta körül koporsóját Debreczenben, midőn f. hó 16-án eltemették. Áldás és béke emlékére!

— **A Laborcz halottja.** Megírta tudósítónk annak idején egész részletesen, hogy a szegény **Janczuros** **Fedor** sztropkó-polenai lakos még a múlt hó 3-án Krasznibrod mellett fuvárás közben elragadták a hullámok és Laborczba fult. Akkoriban át és átkutatták a Laborcz folyónak hosszu szakaszát, de nem tudták megtalálni a hullát. F. hó 10-én két polenai ember, a mint a pallón jöttek át, sekély vízben, az átjáró palló lábánál, észrevettek egy hullát, melyet kiemeltek és abban a szegény **Fedor**ra ösmertek. Az agnoszkálás nem volt nehéz, mert a hullá, dacára annak, hogy 6 hétig feküdt a vízben, semmi elváltozást nem szenvedett a jég hideg és kristálytisztá vízben. A személyazonosság bebizonyítása után a halottat nagy részvét közt temették el.

— **Jelmezbál.** Varannóról írja levelezőnk: F. hó 11-én tartotta a helybeli fiatalság egyik legszebb táncmulatságát: a jelmezbált. A jelmezek oly sikerültek voltak, hogy gyönyörködtek az egész estén át; az animó oly lelkesedett volt, hogy a mulatság sikerével mindenki meg volt elégedve. Az egyes táncok csak úgy követték egymást, mintha semmi fáradságot sem hagytak volna hátra, a tarka kosztümök vegyüléke kaleidoszkopszerűen hatott a szemre. Hozzájárult a terem fényes díszítése, mi becsületére vált a rendezőségnek. Hogy tudósítói szerepemnek elegend tegyek, meg kell emlékeznem az egyes kosztümök minőségéről is, mivel a táncban részt vett hölgyek előzőben hetekig annyit piperéztek, hogy azok minél hiába való a fáradság, mert igazi remekei voltak a stilszerű szabóművészetnek. Ilyen volt a rózsaszín selyem rokokó, fehér parókával **Antalóczy** **Margit**; az oláhigányleány kosztüm piros szoknya, alhoz való ing, piros, pénz és érmekkel díszeskedő hajék: **Sztankó** **Margit**; ördög jelmez, lángpiros ruha, fekete gázzal bevonva, a fején két piros szarvaeska: **Gaal** **Margit**; égszín, kék rövid ruha ezüst csillagokkal, fején egy ezüst csillaggal: **Kéler** **Annáé**; nefelejts, kéknefejejts selyem ruha virággal díszítve, fején nefejejtskel: **Füzesséry** **Bertáé** és **Sztankó** **Belláé**; szászorszép, zöld hosszuruha szászorszép díszítve, fején ilyen virággal: **Guzeo** **Henriette**; szász porleány, piros szoknya fekete pruzli, fején párta: **Ureczky** **Emmáé**; éj, fekete gózuha arany csillagokkal, fején eleges fátyol hoddal: **Zseltvay** **Idáé** és **Hordósy** **Irmáé**; vadrózsa, rózsaszín atlaszruha, selyem gáttal bevonva vadrózsával gazdagon ékítve, fején vadrózsa: **Pikna** **Vilmáé**. A férfai jelmeze volt: Két magyar parasztleány: **Füzesséry** **Pál** és **Filicsko** **Mik-sáé**; két bohóc: **Zékány** **József** és **Pécsy** **Eleké**; tót legény: **Spák** **Jánosé**. Ezekén kívül a hölgyek közül még táncoltak jelmez nélkül: **Strompf** **Pálné**, **Verner** **Gyuláné**, **Pereszlenyi** **Istvánné**, **Limanovicsné** dr.-né, **Friedmann** **Vilmosné** dr.-né, **Földesné**, **Gara** **Gizella** stb. rl.

— **A „Zemplén” fekete táblája.** A varannai vásárjog vámbérlője vásár alkalmából a közönséget valósággal zaklatva, oly fogatoknak is útját állja s utána kiabál, melyekért vámot szedni jogosítva nines. — F. hó 15-én pedig a szedliszkei körjegyző fogatát, mely szülésznőt szállított, tartotta fel s addig el nem eresztette, míg 10 kr. vámot (!?) tőle ki nem erőszakolt. — Ugyan ez a bérlő még a szomszédos jegyzői hivataloknak sem küldte meg a hirdetményt s így ezek, a vásár idejéről tudomással nem bírván, a kérdézősködő feleknek felvilágosítást adni nem képesek, sőt a járlatok pontos kiadása is akadályt szenved. — Miután a vásár a közönség érdekében és nem a bérlő visszaélésére van engedé-

Folytatás a II. mellékleten.

yezve, szolgabíreméljül nek egy köteless

lezőnk, kovicsriadalor gyors hogy a volna, seprő radhata dicsére

próbált paszod Az Ar s a Nemes kekre náért győgy minde

45 kr közve — a foggy hoz s küld lyen — M

tartoz közg indit sok jegy szeri kr., szán ked jövő pénz vény Men Szol tiszt hog mos

a s zett

10 Gy 4

és Va

há

Sá

Zi

Sz

Sá

Ha

Je

Jó

Be

do

A

C

G

So

ha

Is

Is

yezve, tekintve, hogy a bérlő a varannai főszolgabírónál írásbelileg felett jelentve; — reméljük ezen hatóság tudni fogja a visszaélésnek egyszersmindkorra elejét veendő, a bérlőt kötelességre és tisztességre tanítani! *Btt.*

Tűz. Szedliszke községben, írja levelezőnk, f. hó 10-én reggel 8 óra tájban a Lefkoviés Manó padján tűz ütött ki, mely nagy riadalomba ejtette a lakosságot. A közönség gyors és kitartó közreműködése mellett, anélkül, hogy a kigyúlt épületen kívül másnak kára lett volna, a tüzet lokalizálták. — A tűz kéményszerői gondatlanságból támadt. A lakosság fáradhatatlan közreműködése a tűz eloltása körül dicséretet érdemel.

Anticalvus a neve azon elismert ki-próbált szernek, mely hajkihullás, fejkorpa, kopaszodás ellen a legsikeresebben használható. Az Anticalvus a haját puhítja, a fejbőrt tisztítja, s a haj mindennemű bántalmait eltávolítja. Nemesak férfiaknak és nőknek, hanem gyermekeknek is kitűnően ajánlható. Üvegjét 2 koronáért küldi a főszéki lakos raktár; *Kanitz* Ödön gyógyszerháza Balassa-Gyarmaton, de kapható minden más gyógyszerháza is.

Henneberg-selyem

45 krtól 14 ft 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendeltek. — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** pórszár és vámentesen valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyárnai Zürichben.**
— Magyar levelezés Svájcba kétszeres levéltéyleg ragsztandó — 1.

Egyesületi élet.

Kögyülés. A városi kaszinó ma egy hete tartotta *Dókus* Gyula elnöke alatt évi rendes közgyűlését. Az évi jelentés felolvasása előtt elnöki indítványra néhai *Vályi* Bertalan, a kaszinó sok éven át volt buzgó jegyzőjének emlékét jegyzőkönyvben megörökítették. Az évi jelentés szerint a kaszinó múlt évi bevétel 1959 ft 53 kr., kiadása pedig 1837 ft 77 kr. volt. A tagok száma 204-ről (*Dókus* elnöksége óta) 227-re emelkedett. A jelentés felolvasása után elfogadták a jövő évi költségelirányzatot és, *Schweiger* Aron pénztárosnak a m. é. számadásokról a felmentvényt megadták. *Vályi* Bertalan helyett *Klimó* Menyhértet választmányi tagul megválasztották. *Szokolcsy* Bertalan jegyzőnek pedig évi 50 ft tiszteletdíjat szavaztak meg. Végül megemlítjük, hogy a kaszinó márc. 15-től a vármegyei kaszinó mostani helyiségébe fog átköltözködni.

Nyilvános számadás

a s.-a.-új helyi városi kaszinó f. hó 11-én rendezett tánevelésének bevételéről és kiadásairól.

Összes bevétel	439 ft 50 kr.
Összes kiadás	236 ft 53 kr.
Tiszta jövedelem	202 ft 97 kr.

Felülfizettek: 11 főt: *Dókus* Gyula. — 10 főt: *Csernyiczky* István. — 5-5 főt: *Wallis* Gyuláné grófné és *Mattvasovszky* Kálmán. — 4-4 főt: *Székely* Elek és *Waldbott* Ödön br. — 3-3 főt: *Halász* József, *Teich* Zsigmondné és *Schön* Vilmos dr. — 2-2 főt: *Friss* Heiman, *Vadász* Antal, *Szánky* Nándor, *Szepessy* Arnold dr., *Ligeti* József dr., *Molnár* Béla dr., *Juhász* Jenő, *Molnár* Pál, *Kelner* József, *Rosenthal* Sándor dr., *Widder* Gyula, *Bernáth* Aladár, *Zinner* Henrik, *Zinner* Adolf, *Fischer* Lajos br., *Szmrecsányi* Béla dr., *Barthos* József, *Schön* Sándor, *Dolozselek* Albert, *Guttman* Armin és *Haas* Fülöp. — 1-1 főt: *Kiss* Ödön, *Bügler* Jenő, *Gnädig* Lipót, *Schweizer* János, *Roth* József dr., *Fleiszner* Frigyes, *Nagy* Armin dr., *Behyna* Kálmán, *Maláricsik* Pál, *Decsényi* Sándor, *Reichard* Salamon dr., *Behyna* Miklós, *Adamecz* Emil, *Klein* Tivadar, *Klein* Artur, *Csernyiczky* Mihály, *Szepessy* Imre, *Dongó* Gy. Géza, *Kinossy* Péter, *Hericz* Sándor, *Kelner* Soma dr., *Rohoska* József, *Czibur* László, *Eberhardt* Pál, *Gyarmathy* Béla és *Szentgyörgyi* István. — 50-50 krt: *Czakó* Ignác, *Bognár* István és *Erényi* Manó dr.

Felülfizetéseikért fogadják mindnyájan szíves köszönetünket.

A vigalmi bizottság nevében:

Schweiger Aron, *Mattvasovszky* Kálmán,
pénztáros. v. b. alelnök.

A közönség köréből.

(Alak és tartalomért a beküldő felelős.)

Felekezeti viszonyok, pár évvel az egyházi törvények életbelépése előtt s után.

1893. febr. 2. mikóházi lakos, *R. Emri* István ev. ref. vallásu apának, *Puskás* Erzsébet

r. k. vallásu feleségétől született leánygyermekét hozták hozzám a keresztszülők megkeresztelni, azon kérelemmel, hogy a szülők, a mennyiben már két leánygyermekük meghalt, az új születést az ev. ref. vallásban akarják nevelni s kérve kérnek, hogy kereszteljem meg s vegyem be az ev. ref. egyház kebelébe, mert hitők szerint így talán életben marad. En a szülők kívánságát egy részben teljesítettem is, a gyermeket megkereszteltem; azonban a keresztelésről szóló adatokat, a törvény értelmében, az illetékes anyakönyvbe való bevezetés végett, febr. 3. megküldtem a n.-kázmeri r. kath. lelkészi hivatalhoz, tisztelendő *Iványi* B. Károly plebános urhoz, a ki 4 nap múlva, igen udvariasan irt levélben köszönte meg lelkészi szolgálatomat. 1899. jan. 19. ellenben tisztelendő *Iványi* B. Károly, n.-kázmeri plebános ur elkeresztelte mátyásházi lakos, *Petercsák* Pál, r. kat. vallásu apának (1884. léptek házasságra) *Horvát* Julianna ev. ref. vallásu feleségétől született leánygyermekét s minthogy a keresztelés adatait hozzám mint illetékes lelkészhez anyakönyvvezés végett meg nem küldötte, erre febr. 1. ezen levélben kértem fel:

Másolat. 6/1899. A f.-regmeczi ev. ref. lelkészi hivatal. Tisztelendő r. kath. lelkészi hivatalnak N.-Kázmér. A kölcsönösség elvénél fogva reményteltem, hogy mátyásházi lakos, *Petercsák* Pál r. kat. vallásu apának L. *Horvát* Julianna, ev. ref. vallásu feleségétől született leánygyermekét keresztelési jegyzékét, az illetékes anyakönyvbe vezetési végett megküldi lelkészi hivatalomhoz; de minthogy ezt tenni elmulasztotta, felkérem Tisztelendőségét, hogy a fentebb jelzett keresztelési jegyzéket lelkészi hivatalomhoz 8 nap alatt megküldeni sziveskedjék. — F.-Regmecz, 1899. febr. 1. *Lipták* Bertalan s. k. ev. ref. lelkész.

Ezen hivatalos levélre, ilyen hivatalos választ kaptam:

Másolat. Nagy-kázméri róm. kath. lelkészi hivatal. 34/899. Tiszteletes *Lipták* Bertalan urnak Felső-Regmecz. Felső-Regmeczre, Mátyásházára nézve 1895. évi okt. 1-től fogva hiteles anyakönyv tek. m. kir. anyakönyvi hivatal által Mikóháza — *Ficker* József ur portáján vezetetik. Ha tehát hiteles anyakönyvi adatokra szüksége van, — ezekkel ott bizonyosan szívesen szolgálnak. A collegialitás elvénél fogva *Petercsák* Pál mátyásházi lakos f. évi jan. 17-én született leánygyermekének keresztelési adataival talán én is szívesen szolgáltam volna; — azonban, tekintve immodorát, hogy „8 napok alatt“ tegyem meg — ilyen stílusban, záros határidőre, legyen szíves a kocsisával beszélni, de nem egy plebániái hivattal, mely kötelességeit tudja és teljesíti is. Nagy-Kázmér, 1899. febr. 7. *Iványi* B. Károly s. k. plebános.

Az ítéletet a t. közönségre bízom.

F.-Regmecz, 1899. febr. 14.

Lipták Bertalan,
ev. ref. lelkész.

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata

— Rovatvezető: *Schneider* Jakab. —

Kéziratok a rovatvezetőhöz S.A.-Uj helybe küldendők.

A szociálizmus és a néptanítók.

(Kivonat a tanító-egyesület pályázatára beadott pályaművek egyik bírálatából.)

(Folytatás.)

Az ember ugyan individuális létében is eszes lény, de a társaság ügyeinek intézésében eleintén kevesen vesznek részt; azonban a fejlődés törvényének végéjéig az eszes társaság, mely alatt azt értjük, hogy annak ügyei intézésében a társaság minden tagja részt vegyen, hogy semmi intézkedés ne történjék rólunk, nélkülünk. — Miként a fiatal asszurban sok a cukortartalom, kevés a szesz, de a cukor évről-évre fogy s a szesztartalom és a zamat évről-évre növekszik, úgy hogy a finom régi asszurban alig bir édességgel, de annál nagyobb a szesztartalma és zamatja: úgy a társadalomban is míg fiatal, sok a vezetett nép, kevés a vezető; ellenben a fejlett társadalomban a fizikai munkások száma folytonosan csökken, a szellemi munkások száma növekszik; még azt a munkát is, mit azelőtt kézi munkával végeztek, gépekkel végzik s az ember részére a szellemi vezetést tartják fenn.

A régi társadalomban nagy volt a tömeg, kevés volt annak szellemi műveltsége, a tömeg nem érezte az élet súlyát, nem érezte munkája szellemiségének szükségét; a fizikai és szellemi közlekedési eszközök fejletlen volta késleltette ez eszme érlelődését. E mellett mégis

meg volt adva a mód, hogy az alsó osztályból, a tömegekből az eszesebb ember kiemelkedjék s az intézők soraiban foglaljon helyet. Az iparos önállóságra tett szert, a jobbágy címeres nemesi levelet nyert s nemesi birtokot szerzett. Lassu volt ugyan ezen erjedési folyamat, a lelkes társaság fejlődési folyamata, de mégis meg volt. Ma, az iskolakötelezettség korszakában nagyobb az eszesedés, az észbeli munka után való törekvés, a társaság ügyei intézésében való részesedés utáni vágy, de nehezebb az arra való eljutás. Az iparos a szellemi képtelen saját földet önállóságra, a szellemi képtelen saját földet szerezni *Mig* sajtó nem volt, *mig* a gondolatközösség meg nem született, elszigetelve maradtak a társadalom javítását célzó eszmék; ma a sajtó útján a közönség is részesedik ez eszmékben. A múlt és jelen ez ellentétes volta okozza ama társadalmi feszültséget, mely a társadalom tagjaiban a fájdalom érzetét kelti: az ennek megszüntetésére irányzott törekvés a modern szociálizmus lényege.

Ha már azt kérdezzük, hogy mi a teendő ezen szociálizmussal szemben, nincs egyéb mondanánk mint az, hogy semmi kuruzsolás. Avagy gyógyítjuk-e az evolutio korszakában lévő gyermeket, nem elég-e, ha annak kellő táplálkozásáról, ruházatáról, lakásáról, mozgásáról gondoskodunk? Hygieniai, s nem gyógyítási eljárás az, a mire szükség van. Avagy a bor zamatjának kifejléséhez kell-e mesterséges eljárás? Semmi. Tartsd tisztán a hordó akonáját, tartsd töltve a hordót, időnként fejtsd le, de kuruzsláshoz ne folyamodjál. A modern szociálizmussal szemben is a politikuskok dolga jó törvényekről s azok jó végrehajtásáról gondoskodni; a társadalmi elemek egymás irányában lassanként maguktól egyensúlyi helyzetbe jutnak. Mundus se expedit.

Azonban az is bizonyos, hogy az evolutio korszakai alkalmasabbak bizonyos betegségekre, mint más korszakok. A bor épp a lefejtés alkalmával van kitéve leginkább megromlásnak. A modern szociálizmus is, ha maga még nem jelent is betegséget, könnyen betegség szülő oka lehet. Minden oly törekvés, mely a társadalmi rend erőszakos megváltoztatására, vagy annak eltörlésére törekszik valódi betegség, melyen segíteni kell azoknak, a kiket illet. Az anarchizmus a társadalmat, a kommunizmus az egyént semmisítené meg: mindkettő merev ellentétben áll az emberi természettel s ezek nem a társadalmi hygienia, hanem a társadalmi pathologia körébe esnek, holott a szociálizmus épp a társadalom és egyén közötti viszony szabályozására irányuló természetes növekedési folyamat.

S az aligmultban itt nálunk Alsó-Zemplénben és Szabolcsban előfordult mozgalmak nem szociálista, hanem anarchista és comunista jellegűek voltak, tehát valóban betegségek tünetek, melyek abban lelik magyarzatukat, hogy a társadalmi helyzetének javítására leginkább rászoruló tömeg nem elég eszes a javítás eszméinek átértésére.

Ilyen félreértések a világtörténet minden nagy eseményét nyomon kísérték (gondoljunk a reformáció nyomában Németországban keletkezett parasztháborúra); ezek mindannyian vérfürdőben lettek elfojtva, de a mit a hatalmasoktól az elnyomottak erőszakkal akartak kicsikarni, azt később megadták ők maguk önként. Ezek szerint tulajdonképp nem a szociálizmus az, a mi ellen a társadalomnak védekeznie kell (azt nincs is hatalmában cselekednie); hanem ezek túlságai: az anarchizmus, mely a társadalmi szervezetet fenyegeti megsemmisítéssel s a kommunizmus, mely az egyént emésztené fel, végeredményében szintén a társadalom fenállását veszélyezteti.

Most már felelhetünk arra a kérdésre, hogy: Mi a teendő a szociálizmussal szemben. A társadalmi különbséget s a lét nyomorait csak az ember éri; épp mert eszes lény; s mennél intelligensebb az egyén (vagy akár a tömeg) annál élénkebb az élet nyomorainak, a társadalmi különbségből folyó bajoknak érzete. A létnyomorait csak a túlvilág hite képes feledtetni; s a társadalmi különbségek érzete csak Istenben való hit által szüntethető meg. A végtelenhez való viszonyában egyenlően semmis minden emberi. Azért a vallásosság az első, észszerű eszköz a szociálizmusból eredő bajok ellen.

Nem véletlen dolog, hogy Franciaországban és Svájcban, hol a vallásos hit gyengült, hol a vallásos alapon nyugvó erkölcsi oktatást profán erkölcsi olvasmányokkal helyettesítették, beteges irányt vett a szociálizmus, jóllehet a népnevelés mindkét országban (különösen Svájcban) magas fokon áll.

De a vallásos nevelés egymagában nem elégséges a szociális mozgalmak szabályozására. A mely nép egyszer rálépett a kulturális fejlődés útjára, azt azon visszatartani nem lehet;

és melegebb égélj alatt, feltétlenül az őszszel való ültetés a legbiztosabb, addig a hidegebb égéljén és kötött talajokon a tavaszi ültetés jön előtérben. Továbbá az ősz ültetés időszakát sokan nagyon tágan magyarázzák és ez az egyedüli főbaj, hogy sok esetben nem sikerül. Legtöbben azt hiszik, hogy míg a föld be nem fagy, vagy a hó le nem esik, mindig ősz ültetés. S e hit alapján, — ha az idő kedvező — még decemberben is folyton ültetik a fákat.

Azonban az ilyen megkészt ősz ültetés sokkal rosszabb, mintha tavaszra hagynánk. Az ősz ültetéstől csak akkor várhatunk jó sikert, ha annak a fának még elég ideje marad a fagyok beállta előtt új helyéhez hozzászokni és megmetszett gyökereinek forrányt (Callus) képezni.

Kezdjük meg tehát az ősz ültetést azonnal, mihelyt a fának a nedvkeringése lassadni kezd és a levelek honalijában a szemek eléggé fejlődtek. Ez a megfelelő időszak pedig október elejétől november közepéig. Azért bárkinek is jó lélekkel ajánlhatom, hogyha ez idő alatt ültetését el nem végezte, hagyja azt egyszerűen tavaszra, mintsem megkésve a sikert kockáztassa.

Tavaszzal azonban kezdhetjük az ültetést, a mint a föld fagyja kiengedt és folytathatjuk, míg a fák fakadni kezdenek. S kezdjük legelőször is azokon a gyümölcsnemeken, melyek legkorábban indulnak nedvbe, pld. boggyógyümölcsökön: köszméte, ribizske, folytassuk a csontáronkon: cseresznye, meggy, ősz és hajszinbarack, legutoljára hagyhatjuk az almát, körtét.

Ha valaki az elmondottak figyelembe vétele mellett, kellő gondal végzi fának ültetését, a siker nem fog elmaradni!

Tarazon, 1899. február hó 8-án.

Eötvös Lajos.

állami falkolakezelő.

Értesítés. A földmívelésügyi m. kir. minster ur ő nagyméltósága a f. év február 23-án 7056. vm. számú intézvényében tudatta az egyesülettel, hogy az ojtványt, szőlővesszőt és szőlőkarót *kiszárolag kizsárolag* részére engedélyezi; amiért is az egyesület által felterjesztett kimutatásban megnevezett, *tényleges szolgálatban levő és nyugdíjazott köztisztviselők, továbbá iparosok, fogházörök, hivatalsszolgák és ezeknek nejei vagy családjai ennél fogva szőlővesszők, szőlőoltványok vagy szőlőkarók ingyenes kiszolgáltatásában nem részesülhetnek.*

Az egyesület tehát ezen az uton a minster határozatáról e kérvényezőket értesíti s figyelemzeti a kérvényező köztisztviselőket, iparosokat, fogházöröket és hivatalsszolgákat, hogy szükségletüket iparkodjanak máshonnan fedezni, mert a fenti számú rendelet értelmében ingyenes karóban, ojtványban és szőlővesszőben *nem* részesülhetnek.

S.-A.-Ujhelyben 1899. február 25-én.

A gazdasági egyesület elnöksége.

A málczaai sajtgyár. Négy esztendeje csak, hogy Gerber Ulrich sajtgyáros óriási befektetések árán Málcza községben egy sajtgyárat rendezett be. E gyár napról-napra emelkedett s csakhamar átesve a kezdet nehézségein, vidékünknek virágzó telepévé lett. A málczaai gyár, ma már nemesak itthon, de a külföldön is ismerik, az ott készülő sajtot és vaját leginkább Németországba és a Keletre exportálják. A gyárban, mely gőzerőre van berendezve, naponta 4000 liter tejet dolgoznak fel, melyet Málcza Márk, Kácsánd és Petrik község lakosai szállítanak; a mult évben Gerber 35,046 ft 82 krt fizetett ki tejért. Ez összeg javarészt földmivesek kapták, kiknek valóságos jótétemény a gyár, eddig ugyanis nem értékesíthették a tejet, holott most minden gazda 150—200 ftot kap évente tejért. — Gerber különben Berettőn és Bánócon is állított újabb ilyen gyárat, melyeknek szintén szép jövőjük van.

„F. Z.”

Vármegyei Hivatalos Rész.

40. eln. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

Elnöki körlevél.

A tekintetes törvényhatóság tisztelt tagjait S.-A.-Ujhelyben, **1899. évi febr. hó 28-án d. e. 10 órakor** kezdetét veendő

rendes közgyűlésre

van szerencsém meghívni.

A közgyűlés nevezetesebb tárgyai:

1. Az 1883. évi XLIV. t.-c. 30. §. értelmében az adófelszólamlási bizottságba 2 rendes és 2 póttagnak az 1899—1901. évi kivetési időtartamra leendő megválasztása.

2. A loávató-bizottságok elnökeinek megválasztása.

3. Földmívelésügyi ministeri intézvény a szarvasmarha-, sertés- és juhtenyésztés és az apaállatok vizsgálata iránt alkotott szabályrendelet tárgyában.

4. Belügyministeri intézvény az állami anyakönyvvezetők fegyelmi szabályzata tárgyában.

5. Kereskedelemügyi ministeri intézvény a cselédek után fizetendő utadó tárgyában.

6. Belügyministeri intézvény az 1883. évi XV. t.-c. alapján megszavazott vármegyei póttadók iránt hozott határozatok tárgyában.

7. Heves-vármegye átirata ösi alkotmányunk sértetlen megőrzése érdekében az országgyűléshez intézett felirat tárgyában.

8. Torontál-vármegye átirata a képviselőházhoz az országgyűlés zavartalan menetelének biztosítása érdekében intézett felirat tárgyában.

9. Debreczenszab. kir. város átirata a kormányhoz intézett bizalmi felirat tárgyában.

10. Az alispán jelentése a mező-laborezi vámoshid bérlete tárgyában.

11. A községek számadásai és költségeloirányzatai.

12. A már beérkezett és még beérkezendő, a közgyűlés hatáskörébe utalt összes ügyek.

Az állandó választmány tisztelt tagjait február hó 27-én a vármegye-háza kistermében tartandó s d. e. 9 órakor kezdődő ülésre van szerencsém meghívni.

S.-A.-Ujhely, 1899. évi február 16-án.

Matolai Etele,

alispán.

T. Zemplén-vármegye közig. bizottságától.

120/246. kb. sz. Olvastatott a nm. belügyministeriumnak 6582. szám alatt, az anyakönyvvezetők és anyakönyvvezető-helyettesek fegyelmi rendtartása tárgyában kiadott rendelete.

A fegyelmi szabályzat tudomás és alkalmazkodás végett az alispán, főjegyző, főügyész és 10 főszolgabírónak kiadati és a „Zemplén” hivatalos lap utján meghirdetett határozatot.

T. Zemplén-vármegye közigazgatási bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1899. február hó 14-én tartott ülésében.

Molnár főispán,

mint a közig. biz. elnöke.

Másolat.

M. kir. belügyminister 6582/IX. szám. Körendelet valamennyi törvényhatóság közig. bizottságának. Az állami tisztviselői minőséggel bíró, vagyis az 1893. évi IV. t. cikkben rendszeresített fizetési osztályokba sorozott kir. anyakönyvvezetők és anyakönyvvezető helyettesek fegyelmi rendtartásáról az 1894. évi XXXIII. t. c. nem intézkedvén, szükségessé vált, hogy az 1876. VI. t. c. rendelkezései nyomán a nevezett tisztviselőkre vonatkozólag külön fegyelmi szabályzatot állapítsák meg. — A kérdéses szabályzatot kibocsátván, azt a közigazgatási bizottságnak tudomás vétel végett ezennel megküldöm. Budapest, 1899. évi január hó 30-án. Perczel sk. — M. kir. belügyminister. 6582/IX. szám. Fegyelmi szabályzat az állami tisztviselői minőséggel bíró kir. anyakönyvvezető (anyakönyvvezető-helyettes) ellen fegyelmi eljárásnak van helye, ha — a) megsérti, vagy hanyagul teljesíti a törvényben és rendeletekben előírt kötelességét, vagy annak teljesítésére — a betegség esetét kivéve — képtelennek bizonyul, — b) ha valási egyenetlenséget szit, vagy annak előidézésére vezethető magatartást tanusit; — c) ha botrányt okozó erkölestelen életet él, vagy ilyenü kihágást követ el. — 2. §. A fegyelmi eljárást vizsgálat előzi meg, mely nemesak hivatalból, vagy feljelentés folytán, de az illető saját kérelmére is elrendelhető. A vizsgálatot elrendelheti: a) a közigazgatási bizottság, b) a belügyminister. — 3. §. A közigazgatási bizottságnak, a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot elrendelő határozata ellen, ugy az érdekeltek, mint az anyakönyvi felügyelő a kézbesítéstől számított 8 napon belül felelőszéssel élhetnek. — Ezen kívül a főispán (főpolgármester) a vizsgálat elrendelését megtagadó határozat felülvizsgálata iránt a belügyministerhez

felterjesztést tehet. — 4. §. A vizsgálatot elrendelő hatóság az anyakönyvvezetőt (anyakönyvvezető helyettes) a vizsgálat elrendelésével egyidejűleg, vagy annak folyama alatt is hivatalától felfüggesztheti. — A közigazgatási bizottság felfüggesztő határozata ellen felelőszéssel van helye, a felelőszéssel azonban halasztó hatálylyal nem bír. A felfüggesztés elrendelése felől, a mennyiben a helyettesítés iránt való esetleges intézkedés végett a főispán azonnal jelentést tesz. — Addig a főispán a szükséghez s a lehetőséghez képest az 1894. évi XXXIII. t.-c. 10. §-a alapján intézkedik. — 5. §. A vizsgálatot az anyakönyvi felügyelő teljesíti, ki a szükséghez képest az anyakönyvi közvetlen felügyelő hatóság közreműködését is igénybe veheti. — 6. §. A tanukra nézve az 1886. évi 37690. számú belügyministeri szabályzatban foglalt rendelkezések mérvadóak. — 7. §. A vizsgálat befejezésével a vizsgálati iratokkal az anyakönyvi felügyelő véleményes nyilatkozáttal a közigazgatási bizottság elnöke elé terjeszti, ki viszont azokat indítvány tétel végett a kir. ügyésznek küldi meg. A kir. ügyész a kiszabandó büntetés mérve és foka iránt is indítványt tesz. Ha a kir. ügyész vádindítványában a 9. §. e) és d) pontjaiban érintett büntetések valamelyikének kirovását hozza javaslatba, az indítvány fegyelmi eljárás alá helyezett anyakönyvvezetővel (anyakönyvvezető helyettes) is közlendő, ki észrevételeit 8 nap alatt megteheti s e végből az iratokba is betekintethet. — 8. §. A vizsgálat eredménye alapján az elsőfoku fegyelmi határozat meghozatalára a közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya illetékes. A fegyelmi választmány határozata ellen a kézbesítéstől számított 8 napon belül felelőszéssel élhetnek az érdekeltek s az állami anyakönyvi felügyelő. — A főispán (főpolgármester) ha felelőszéssel nem lett benyújtva, a fegyelmi választmány határozatát hivatalból való felülvizsgálat végett a belügyministerhez terjeszti. — A belügyminister rendelkezéseig a határozat végre nem hajtható. — 9. §. A fegyelmi büntetések a következők: a) írásbeli megrovás; — b) pénzbírság, mely az anyakönyvvezető (anyakönyvvezető helyettes) fizetésének 10%-áig terjedhet; c) a fokozatos előléptetés megvonása; d) hivatalvesztés. A pénzbüntetés hovaforrditása és a fokozatos előléptetés megvonása tekintetében az állami tisztviselőkre nézve irányadó szolgálati szabályok nyerne alkalmazást. Az eljárási költségek, melyek közigazgatási uton hajthatók be, ugyszintén az elmarasztalt által esetleg okozott károk megtérítése iránti felelőszéssel a fegyelmi határozatban mindenkor megállapítandók. 10. §. Az állásától fegyelmi uton felfüggesztett anyakönyvvezető (anyakönyvvezető helyettes) ellátása kérdésében az állami tisztviselőkre fennálló szolgálati szabályzat rendelkezései irányadók. Ugyanannak állásába leendő visszahelyezése, valamint a büntető törvénybe ütköző esetelemények fennforgása esetén követendő eljárás tekintetében pedig az 1886. évi XXIII. t.-c. 13. 15 és 16. §-ában foglalt rendelkezések alkalmazandók. Budapest, 1899. évi január hó 30. Perczel, sk.

28973. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 járás főszolgabíróinak.

A nagymélt. m. kir. belügyministeriumnak a vakokat gyámolító országos egyesület alapítókéjének gyarapítása tárgyában, 75087/VII. sz. körendeletét, tudomás vétel végett másolatban kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1898. december 12.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

M. kir. belügyminister 75087/VII. sz. valamennyi törvényhatóságnak A vakokat gyámolító országos egyesületnek céljai előmozdítása, illetve alapítókéjének gyarapítása szempontjából megengedtem, hogy önkéntes adományokat gyűjthessen olyképen, miszerint a m. kir. anyakönyvi hivatalokban, illetve azon hivatalos helyiségekben, hol a házassági kötés ténye megy végbe, gyűjtő perselyeket állíthasson fel. Erről a törvényhatóságot az 1882. évi 18513. illetve 1897. évi sz. a. kelt itteni körrendeletek alapján értesitem. Megjegyzem, hogy ezen engedélyről valamennyi anyakönyvi felügyelőt az anyakönyvvezetők megfelelő értesítése végett egyidejűleg tudósítottam. Budapest, 1898 november 27-én. Perczel s. k.

Zemplén-vármegye szabályrendelete a községi és körjegyzők nyugdíj-intézetéről.

(2. folytatás.)

Nevelési járulékot kapnak továbbá tekintet nélkül számukra a jelen szabályrendelet által meghatározott kort még el nem ért szülőtlen árvák is, ha anyjuk, illetőleg mostoha anyjuk atyjok után folytonos ellátásra igényt tarthatott volna. Ha az özvegynek állandó ellátásra van igénye az a körülmény, hogy a gyermekek a

tényleges szolgálat ideje alatt vagy nyugdíjas állapotban nemzettek-é a nevelési járulékra befo-lyással nincsen.

25. §. A nevelési járuléka az anya járulékat képezi s azzal nem a gyermek, hanem az anya s esetleg a gondnok vagy gyám rendelkezik.

26. §. A jegyzők gyermekei 20 éves, le-ány gyermekei 18 éves koruk betöltéséig rész-ülnek a nevelési járulékból.

27. §. A nevelési járuléka atyátlan árvák számára fejenként és külön minden árva részére, az anyát megillető ellátásnak egy hatod (1/6) ré-szében állapítatik meg; ennek valamennyi gyer-mekre eső összege azonban az özvegyi ellátás összegét meg nem haladhatja.

Ha tehát hat gyermeknél több látandó el-nevelési járulékkal, minden egyes gyermek szá-mára csak azon járuléka utalványozandó, mely az özvegyi ellátás összegét elosztva a gyermekek számával, egy gyermekre esik. De ha később egy vagy több gyermek nevelési járuléka megszűnik, ezek megszünt jutaléka is a többinek javára osz-tandó szét s az özvegyi ellátással felérő egész összeg, valamennyi gyermek részére mindaddig meghagyandó, míg egynek-egynek jutaléka, annak 1/6-od részét el nem éri.

28. §. A folytonos özvegyi ellátásra és a ne-velési járulékra való igény megszűnik

1. Az özvegyi nyugdíjra nézve, ha az öz-vegy ismét férjhez megy vagy meghal;

2. Árvákra nézve, általában, ha a szabály-szerű kort elérik, vagy meghalnak, vagy ha a leánygyermek a szabályszerű kor elérése előtt férjhez mennek;

3. Ha az árva valamely büntetendő cselek-ményt rt hivatal vesztésre ítéltetik.

29. §. Azon özvegyek a kik férjikkel ezek nek nyugdíjazott állapotában léptek házasságra, semmi esetben sem tarthatnak nyugdíjra igényt, valamint azok sem, kik férjüktől törvényesen el- választottak.

A nyugdíj képességet el nem ért jegyzők özvegyei, ha férjüik 1—5 évig viselték a hivatalt, ezeknek volt fizetése 2/4-ed részével. ha 5—10 évig, a fizetés 3/4-ed részével nyernek végkie-légítést.

Ha azonban a jegyző tíz év lefolyása előtt, hivatalos működése, vagy abból kifolyólag erő-szako halállal mulnék ki. hátrahagyott özvegye és gyermekei, úgy mintha 10 évi szolgálati időt töltött volna ki, a 23. 24. 25. 26. és 27. §-ban megállapított nyugdíjban, illetőleg nevelési jár-ulékból részesítendők.

30. §. A helyettes jegyzők özvegyei és ár-váira nézve a jelen szabályrendelet III-ik részé-nek intézkedései nem alkalmazhatók.

IV. Rész.

A nyugdíjalap alkotása.

31. §. A nyugdíjforrás első alapját képezik azon összegek, melyek a községi és körjegyzők képesítésiéről szóló bizonyítványok kiadásakor az alap javára 5—5 újával már eddig befizettek és jövőben befizetendők fognak.

Továbbá azon összegek, melyek a községek által már befizettek illetőleg a hátralékosoktól 5% os késedelmi kamatokkal behajthatnak.

A jegyzői nyugdíj-alap növeléséhez tekintet-tel annak nagy mérvű megerősítésére, a vármegye törvényhatósága, a törvényhatósági bizott-ságnak folyó évi 320/11764. sz. a. kelt határo-zata alapján, a jövő 1899. évtől kezdődőleg a közigazgatás államosításáig, évenként 2000 azaz kétezer forinttal hozzájárul, mely összegnek fede-zése iránt évről évre az intézkedés a vármegye alispánja által az 1883. évi XV. t. c. 9. és követ-kező §-ai alapján megteendő.

32. §. A vármegye területén már alkalmazva levő vagy jegyzői hivatalba lépendő minden jegyző, teljes javadalmazásától 5% -ot tartozik a nyugdíj alapra a vármegye pénztárába befizetni. Ezen kö-telezettség 1899. év január 1 én veszi kezdetét, addig az ideig a régi szabályrendelet intézkedés-i irányadók.

Ha ezen járulékat a jegyzők az év október haváig be nem fizetnék, a községi bírák kötele-sek azt fizetésükből levonni és személyn és va-gyoni felelősség terhe alatt minden év november havának végeig a vármegye pénztárába bekülden-i.

A járulékok befizetésének elmulasztása ese-tén köteles a jegyző a hátralékos tőke tartozás után, 1895. év végéig 6% -os azontul 5% -os ké-sedelmi kamatot fizetni.

A mennyben a községek és a jegyzők a jelen szakaszban előirt fizetési kötelezettségüknek eleget nem tennének, vagy a második kikezdés szerint a községi bírák évi járulékat a jegy-zőktől idejében le nem vonnák s azokat a vármegye pénztárába bekülden-i elmulasztanak, az évi összegek rajtuk közigazgatási végrehajtás ut-ján hajtandók be s a végrehajtások foganatosítá-sára a főszolgabírák küldendők ki, kik az évi jár-ulékok és kamataik behajtásáért személyileg és vagyoniilag felelősek.

33. §. A nyugdíj alap javára vételezendők be továbbá az e célra kiszabott és kiszabandó rendbírások, netáni adományok, hagyományok

stb. nemkülönb az 5. § alapján előírandó sza-porodások és ezek késedelmi kamatai.

34. §. A befizetett és befizetendő évi jár-ulékból 20% a törzsalapra 80% pedig a ren-delkezési alapra fordítandó és könyvelendő. A törzsalap kamatai, nemkülönb az a késedelmi ka-matok egészben a rendelkezési alaphoz csatolan-dók. A befizetett járulékok visszafizetésének semmi szín és ürügy alatt helye nincsen.

35. §. Részlet fizetések teljesítése esetében a fizetett összegből első sorban a kamat hátralék vonandó le.

36. §. A jegyző részére a törzskönyv rova-tainak megfelelőleg betéti könyvecskék állitan-dók ki.

A betéti könyvcskék a jegyzők által szer-zendők be.

(Vége köv.)

T. Zemplén vármegyei hatósági bizottságán k S. A.-Ujhelyben 1898. dec. 22-én tartott köz-gyűléséből.

694/16311 sz. Olvastattam a szabályrende-le-tekét ké-zítő bizottság által a „községi bábákról” alkotott szabályrendelet.

A szabályrendelet elfogadtatván a „Zem-plén” hivatalos közlönyben 30 napi kihirdetési időre közzé tétetni, a járási főszolgabírák pedig felhivatni rendeltettek, hogy a kihirdetéstől szá-mított 45 nap alatt a hirdetést igazoló bizony-latokat — az esetleg közbevetett fellebbezések-vel jelentéseik kapcsán — mutassák be, felhivat-ván az alispán, hogy a törvényszerű értelemben előtöltött szabályrendelet négy példányát, a fel-lebbezési határ időn túl, a másodjé belügyminis-teriumhoz szabályos módon terjessze fel.

Kmft.

Jegyzette:

Prihoda Etele.

III. aljegyző.

Kiadta:

Dókus Gyula.

főjegyző.

Zemplén-vármegye főorvosától.

Zemplén-vármegye községi babatartási szabály-rendelete.

1. §. A vármegye területén lévő minden 200 léleknel több lakost számláló község önál-lóan vagy esetleg csoportosíthatóan, községi, vagy körbába tartására köteleztetik.

2. §. A községi vagy körbábák csak okle-veles, vagy Ungváron képesített és ugyancsak oklevéllel ellátott szülésznők lehetnek.

3. §. A jelenleg meglévő ugynevezett cé-dulás, főorvosi képesítéssel ellátott bábák fel-szólítandók az illető főszolgabíró által, hogy egy év alatt, ha koruk vagy egészségi állapotuk azt megengedi, s ha az illető községben más okle-veles bába letelepedve nincsen, maguknak bába-oklevelet szerezzenek, ellenesetben a szülésznői gyakorlattól eltávolítottak.

4. §. A községi bábák a képviselő testü-let által történt választás után nyerik el állá-saikat. Ha azonban a képviselő testület válasza-tani azon okból nem akarja szülésznőt, hogy ez által a községet a tehertől megóvjá, az eset-ben a főszolgabíró feljogosítatik, hogy a jelent-kező okleveles bábák közül nevezzen ki.

5. §. A szerezési, tokaji, s.-a.-ujhelyi, bodrogközi, n.-mihályi, gálszécsi járáások ama községi a melyek 500 lakost számlálnak a szülésznőnek évi

501—700-ig 100 korona

701—1000-ig 140 „

1001—2000-ig 160 „

5000-tól feljebb 200 korona évi fizetést kö-telesek a szülésznőnek adni, a vagyontalan és szegény szülésznők és új szülésznők ápolása és gondozásáért.

6. §. A varannai, homonnai, szinnai, és sztropkai járáások 200 lelken felüli községei évi 60 koronát

501—700-ig 80 koronát

101—1000-ig 1000 „

1001—2000-ig 120 „

2000-en felül 140 koronát fizetnek.

7. §. Ama kisközségek, puszták, a melyek csak 100 lakossal bírnak, a legközelebbi község bábájának fizetéséhez 10 koronával járulnak.

8. §. A 200 lelket meg nem haladó, de 100-nál több lakossal bíró község a legközelebb eső s önálló bába tartásra kötelezett község bá-bájának javadalmazásához még 20 koronával járul, eme díjazási többletért az illető bába, a a csatolt község vagyontalan szülésznőit és azok új szülésznőit tartozik gondozni.

9. §. Vagyontalan, illetőleg ingyenes bába-segélyben részesítendők:

1. A napszamosok,

2. A zsellérek.

3. A cigányok nejei és szülésznői.

10. §. A eselédek, miután azok gyógyítá-sásáról az 1876. XIV. törvény intézkedik, in-gyenes szülésznői segélyt nemigényelhetnek, ha-nem a szolgálat adója az 1/4 telkes ellenében megállapított díjjal tartozik megfizetni.

(Folyt. köv.)

Szabályrendelet

a dögterek és gyepmesterségről.

(2. folytatás és vége.)

6. §. A gyepmesteri telep létesítésével és felszerelésével járó költségeket az illető gyepmes-ter tartozik viselni.

7. §. A telep felszereléséhez következők szükségesek: a nyuzásra alkalmas szin, a bőrok száritására egy elzárható helyiség, a vesztség-gyanujában álló kutyák elhelyezésére vas ketre-gyanyájában álló kutyák elhelyezésére megfelelő fedett ezek és a dögek szállítására megfelelő taligák. Ezen kívül ott mindenkor elegendő mennyiségű fertőtlenítő szerek kell készletben lennie. A dögek szállítására használt lovak külön istállóban tartandók, azokat más hasz-nos házi állatokkal együtt legeltetni nem szabad.

8. §. Oly községben, melyben gyepmesteri telep a jelen szabályzat értelmében berendezve van, külön álló hulla tér nem jelölhető ki. Az állati hullák a telepen kijelölt helyen takaritan-dók el.

9. §. A gyepmester az I-ső foku hatóság megbízása folytán végző teendőit. A gyepmes-ter ség teendőivel az illető járás főszolgabírája által csak az bízható meg, ki a gyepmesterség-ben való jártasságát kimutatni képes.

10. §. A gyepmesterek közvetlenül az illető járási főszolgabíróknak, illetőleg a kerületi állami és a vármegyei állatorvosnak vannak alárendelve, kötelesek azonban a községi állatorvosnak és a községi előljáróságok felhívására is eljárni és az előbb megnevezettek utasításait lelkiismerete-sen betartani.

Teendőiket az 1888. évi VII. t.-cz. végre-hajtása tárgyában kiadott rendelet 63, 66 és 68. §-ai hatályozzák.

Kötelesek az ott előirt teendőket az alább megállapított díjjal mellett pontosan teljesíteni.

A gyepmester köteles havonként legalább egyszer a kerülethez tartozó községekben járá-tokat tartani és azon ebeket, a melyek védjegy-gyel ellátva nincsenek, összefogni s ha az eb tulajdonosa 24 óra alatt nem jelentkezik, kiir-tani, s eltakarítani.

A gyepmester által elfogott kóbor kutya a gyepmesteri telepről az állat egészségi állapo-tának állatorvos által történt megvizsgálása után adható ki.

12. §. A gyepmester köteles — ha egy ki-dobott vagy uton hagyott hulláról tudomást vesz, vagy ha a kóbor kutyák összefogására véget a községekben járatokat tart és bárhol hullát talál, azt a községi dögtérre kiszállítani és ott eltaka-ritani s e körülményt a hulla minőségének fel-említése mellett a legközelebbi előljáróságnak bejelenteni. Az elásás költségeit az állattulajdo-nos (ha az egyáltalán kipuhatolható) tartozik viselni; ellenkező esetben a község, melynek határában a hulla (dög) találtatott.

13. §. A gyepmester köteles minden tuda-mására jött megbetegedésről és elhullásról az előljáróságnak jelentést tenni, épen úgy a veszett-ségben gyanus állatról is.

14. §. A telepre, illetőleg a községi dö-g-terre kiszállított állati hullák terményének bár-mely természetű értékesítése csak is állatorvosi szakvélemény alapján, az I. foku hatóság engedé-lye mellett történhet.

15. §. Ha a telep esetleg esontgyűjtésre is berendeztetnék, az ott összegyűlt csont csak tel-jesen kiszáradt állapotban és fertőtlenítés után bocsájtható forgalomba.

16. §. A gyepmester az átvett állatokról és hullákról a befogott ebekről és talált hullák-ról az alábbi minta szerinti nyívtartási jegyző-könyvet köteles vezetni s azt minően év végén az előljáróság útján az I. foku hatóságnak be-terjeszti.

17. §. Más helyi teendők végzése iránt, a mennyiben az állategészség ügyet nem érint, a községgel külön szerződési viszonyban állhat; (mint pl. pezegődrök tisztítása sat. iránt) köte-les azonban arról gondoskodni, hogy az állat-egészségügy ez által ne szenvedjen.

18. §. A gyepmester alkalmaztatása előtt teendőivel pontos és lelkiismeretes ellátására fogadalmat tesz, mely írásba foglalandó s a gyepmester által aláírva (illetve kézivonással ellátva) a helyi hatóság irattárába helyezendő.

19. §. A kóbor kutyáknak időnkénti össze-fogásáért szedendő díjak a gyepmester és a köz-ségek közt köteendő szerződésekkel szabályoz-tatnak. Ezen szerződések a jelen szabályrende-let életbeléptetésétől számított 3 hónap alatt megerősítés végett a vármegye alispánjához be-terjesztendők.

Ha a községgel szerződési viszonyba nem léphet, a kóbor kutyáknak összefogásáért azon díjak járnak, a melyek a hivatalos meghagyás vagy a 40 napi megfigyelési időszak alatt elfo-gott kutyákért megállapítottak.

20. §. A gyepmester végül köteles minden-ben a törvény és a végrehajtási utasításban a gyepmesterekre vonatkozó szabályokhoz al-kalmazkodni.

Ha szolgálati hanyagság terheli, vagy más-képen sem felel meg hivatásának, a fenálló

bánóan az gát és sirt. En pe kal felt feje érzem, hogy prózai élet.

— E elmenni! — De S lehé dór kollegá kérdésére felelné —

S küz — várj a boldogab nyünk egy S nap szintén ug tik egymás Jolánkám sugallatát

S lát vizz végbe kötött ház emlékeket a kedvtele

A fé-nak szárny multbavesz paradicsom főinek tan kedőhöz a ó az 500 nek más szerez igaz

Nem a „vén nér férfúra, k ret s aki kategóriák dolja, hog jének a so talán bizo

„Exp

„Exp

„Exp

„Exp

„Exp

„Exp

„Exp

„Exp

„Exp

„Exp

„Exp

„Exp

„Exp

„Exp

„Exp

„Exp

„Exp

„Exp

„Exp

„Exp

„Exp

„Exp

„Exp

„Exp

bánón az egyik kopott karosszékre vágtat magát és sirt.
En pedig az asztalra hajtom nehéz gondokkal telt fejem, mély gondolkodásba merülök s érzem, hogy most jön még csak az igazi élet, a prózai élet.

— Édes Gyulám! Én már nem akarok elmenni!

— De én meg akárhonnán, de keritek pénzt.
S lehet, hogy ha most eszébe jutnának Sándor kollegám szavai, lázasan nézne szemébe s kérdésére — hát élet az a maga élete? — azt felelné — nem élet!

S küzdünk együtt így tovább — tovább — várjuk a boldogabb jövő hajnalát. Várjuk a boldogabb, a jobb jövőt mindaddig, míg reményünk egy csöndesen elhaló akkord lesz.

S naponta látom magam körül azokat, kik szintén úgy élnek, kik jóllehet igazán is szeretik egymást, mégis megbánják — mint az én Jolánkám — hogy szerelmes szívük balga sugallatát követték.

S látom, hogy mily borzasztó pusztítást visz végbe a szegénység a könnyelműen megkötött házasságok között — Az ifjúkori szép emlékeket, s magát a szerelmet is, a szomorúság, a kedvtelenség, sőt sokszor a gyűlölet váltja fel.

A férfi haladásának s anyagi boldogulásának szárnysegédjét látja feleségében s a feleség multbavessző sóhajokkal ábrándozik az „elveszett paradicsomról” s bánja, hogy nem követte szülőinek tanácsát, mikor ezek egy „jómódú kereskedőhöz akarták adni, de neki nem kellett, mert ő az 500 ftos irnokot” szerette hévvel-lánggal s neki más vágya nem volt, mint azé lenni, kit szeret igazán.

Nem egészen jól gondolkoznak tehát azok a „vén nénikék”, kik sanda szemmel néznek oly férfira, ki nemcsak „szívvel, de észszel” is szeret s aki nem „hozományvadász” (mert ez más kategóriába tartozik), hanem aki jól meggondolja, hogy mit tesz akkor, amikor a saját „én-jének a sorsát az „ő”-nek a sorsával egy hosszú, talán bizonytalan életre összeköti.
„Experto credite!” (Vergil)

Ifj. Kertz Lajos.

Közgazdaság.

Felelvasás. A gazdasági egyesület f. hó 15. rendezett felolvasásán Lázay László dr. értekezett „A szőlőmetszés kérdése a Tokaj-Hegyalja szempontjából” címen. A felolvasást száznál több szőlőgazda és vincellér hallgatta. Az értekezést a gazdasági egyesület kinyomatja s ingyen mindazoknak rendelkezésére bocsátja, kik érdeklődnek a tárgy iránt. Felolvasás előtt az értekezlet, Dókus Gyula es. és kir. kamarás indítványára, egyhangulag lelkesedéssel elhatározta, hogy Darányi földmivelésügyi ministert a gazdasági egyesület útján, a borhamisítás meggátlása körül kifejtett buzgalmaért szívből üdvözlí; további kitérőre a galád támadásokkal szemben is felkéri és támogatását e részben szívvel-lélekkel a maga részéről is felajánlja.

Pénzügyi mérlegek. A s.-a.-ujhelyi takarékpénztár 60,000 ft alaptőkéjével a múlt évben 2,026,831 ft betétet és 38,535 ft. 09 kr. nyeresémet ért el. (1897-ben volt a nyeresémény 35,323 ft. 78 kr.) A részvény osztaléka 55 ftban állapított meg = 27¹/₂% — A zempléni ker. ipar term. és hitelbank 80,000 ft alaptőkével a múlt évben 869,928 ft 68 kr. betétet és 19,089 ft 59 kr. nyeresémet ért el. (1897-iki nyeresémény volt 17,159 ft 20 kr.) A részvény osztaléka 12 ft = 12%. — A s.-a.-ujhelyi népbank 120,000 ft alaptőkével a múlt évben 514,975 ft 48 kr. betétet és 13,170 ft 80 kr. nyeresémet ért el (1897-iki évi nyeresémény volt 11,208 ft 31 kr.) A részvény osztaléka 10 ft = 10%. — A s.-a.-ujhelyi központi tkptár 100,000 ft alaptőkével a múlt évben 694,346 ft 28 kr. betétet és 13,057 ft. 07 kr. nyeresémet ért el. (1897-iki nyeresémény volt 17,100 ft.) A részvény osztaléka 14 ft. = 7%. — A hegyaljai mádi takarékpénztár Mádon 50,000 ft alaptőkéjével a múlt évben 346,246 ft 60 kr. betétet és 16,054 ft 18 kr. nyeresémet ért el. (1897. nyeresémény volt 14,633 ft 40 kr.) A részvény osztaléka 16 ft. = 16%. — A tokaj-hegyaljai takarékpénztár Tokajban 60,000 ft alaptőkével a múlt évben 853,171 ft 53 kr. betétet és 9442 ft 18 kr. nyeresémet ért el. (1897-iki nyeresémény volt 9134 ft.) A részvény osztaléka 12 ft = 12%. — A sárospataki takarékpénztár 100,000 ft alaptőkével a múlt évben 1,036,431 ft 22 kr. betétet és 24,107 ft. 09 kr. nyeresémet ért el. (1897-iki nyeresémény volt 21,779 ft 35 kr.) A részvény osztaléka 8 ft = 16%. — A tolcsvai takarékpénztár 50,000 ft alaptőkével 448,023 ft 46 kr. betétet és 12,185 ft 55 kr. nyeresémet

ért el. (1897-iki nyereséménye volt 12,060 ft. 62 kr.) A részvény osztaléka 12 ft = 12%.

A gyümölcsfák ültetéséről.

(Polytátás.)

Az ültetéshez a fát most már a következőleg készítjük elő: minden megsérült gyökereket a sértés felett éles késsel, vagy ollóval — és utána késsel, simára metszve — el kell távolítani. A vastagabb gyökereket a korona nagyságához arányítva v. kétharmadára metszük vissza. A metszés lapnak lefelé, kecskeköröm alakra kell állni, hogy a földet megfeküdjön. — A vékony, cérnavastagságu gyökereket amennyire lehet kimélni kell; mert ezek vannak hivatva a gyöküken levő kis tápszívó-szervezetükkel, a talajban levő tápanyagokat azonnal felvenni és a felső részeknek felszolgálatni. — Nagyon jó ha a gyökereket ültetés előtt egy nappal megmetszük és egy edényben szarvasmarhatrágya, jó szénföld és vízből pépszerű keveréket készítenk s ebbe állítjuk a fákat ültetésükig. Ezen keverékbe, ha azonnal ültetjük is, célszerű belemártani a gyökereket.

Őszi ültetésnél a koronát nem metszük meg, hanem csak tavasszal. — Tavasz ültetésnél szemben okvetlenül, mindjárt az ültetés alkalomával meg kell metszeni és pedig a gyengébb korona vesszőket egyharmadára, erősebbeket felére és kétharmadára, illetőleg mennél vékonyabb a koronavessző, annál rövidebbre kell visszametszeni. A törzs folytatását képező vezérvessző 3-4 szemmel mindig hosszabba hagyandó, mint a többi oldalvesszők. — A metszésnél ügyelni kell arra, hogy az oldalvesszőkön a meghagyott legfelső szem kifelé álljon, a vezérvesszőn pedig a tavalyi metszés — végszemeivel ellenkező oldalon. — A metszésről azonban, ha a tek. szerkesztő ur megengedi, egy más alkalommal bővebben fogok szólni.*

Cseresznye, dió és gesztenyénél csak az esetleg letört vagy megfagyott részeket kell eltávolítani, mert ezeket ültetésnél nem szoktuk koronában metszeni.

Az ültetés gyümölcsösök készítésénél történhetik hármaskötésben amidőn 3 fa képez egy egyenoldalu háromszöget, továbbá négyes kötésben midőn négy fa képez egy négyszöget. A háromszögben, vagyis közelre való ültetés sokkal célszerűbb, mint a négyszögbe, illetve egymás irányába történt ültetés: mert a háromszögbe való ültetésnél a fák gyökereinek nagyobb terjeszkedési tér adatik és a fák koronáinak szabadabb napfény és légjárás biztosítottatik.

Az ültetés a következőleg lesz véghezvívve: Nehány nappal az ültetés előtt a gödrök felig betemettenek, az egyik oldalra különhánt jobbra földdel; ebből azonban meg kell hagyni annyit, hogy a fa gyökereit felül is behessen vele takarni. — Ha a talaj sovány, kiélt lenne, ugy azt megjavítjuk jó gepszin, komposzt, esetleg tökéletesen érett — minden szalmás résztől ment — trágya hozzáadásával. Ezen anyagokat a gödör földjével előzőleg egyenletesen elkeverjük és ugy töltjük meg vele a gödröt. — Magas és félmagas törzsű fák ültetésénél először a gödör közepére leszurjuk a karót és emellé állítjuk a fentebb említett keverékben állt és elkészített fát úgy, hogy az éppen a gödör közepén, a karó déli oldala mellett legyen és a gyökér nyaka 15-20 eméterrel magasabban álljon a föld felszínénél, illetőleg 15-20 eméterrel magasabban legyen a fa ültetésnél, mint az előtt volt a földben. Ekkor kezünkkel — főleg a vékonyabb gyökereket — körben szépen eligazgatjuk és vizsgálva a gyökerekre szórjuk a fentartott jobb talajt. — A földrészorása közben többször meg rázogatjuk a fát, hogy a gyökerek között üres hely ne maradjon, mert ott könnyen a gyökérgyökér-ut tanyát a gyökereken, ez pedig végzetes lehet a fa életére. — Így ha a gyökereket földdel már befedtük, akkor lábballal gyengén meg kell a fatövet körül nyomkodni és tavaszi ültetésnél mindenkor, őszi ültetésnél pedig csak abban az esetben, ha legalább is pár napig nem várható erősebb fagy, jól beolosoljuk. — A loesolást mindig magasról kell eszközölni, hogy az erősebb vizsugár még a gyökerek között levő kis hézagokat bemossa. — Loesolás után az alsó rosszabb földdel a gödröt kitöltjük és a gödör nagyságához mérten tányért — peremet — készítünk a fának, ezen tányért — mint azt a franciák és amerikaiak soha el nem mulasztják — nagyon célszerű felérlett szalmás — trágyával 1-2 em. vastagon beteríteni, ha azt tesszük, jobban megtartja a talaj egyenletes nedvességét, nyáron át a gaz nem hajt ugy ki a fák tövével, őszi ültetésnél pedig némileg a fagytól is megvédi a gyökereket.

(Végo köv.)

Eötvös Lajos.

Vármegyei Hivatalos Rész.

680/34496. sz. T. Zemlén-vármegyei truh. bizottságától.

Olvastatt a szerencsi járás főszolgabírójának folyó évi 3634 szám alatt kelt előterjesztése, melyben a tiszta-lúc- szerencsi útba beágazó közútszakasznak „Erzsébet királyné útja”-ra leendő elnevezése iránt indítványt tesz.

A főszolgabíró indítványának elfogadásával a vármegye bizottsága boldog emlékü néhai ERZSÉBET királyné emléke iránti kegyeletének ezzel is kifejezést kívánván adni, a szóban forgó útnak, a mely az 1857-ik évben azon alkalomából épült, midőn dicsőségesen uralkodó felséges királyunk Istenbem boldogult felséges neje ERZSÉBET királynékkal Magyarországon első körutazásukat tették, s melyet a köznép jelenleg is „Erzsébet-töltésnek” nevez, „Erzsébet királyné útja” hivatalos elnevezését elhatározza, s annak a közúti hálózatba ezen névvel való feltüntetését elrendeli.

Miről a kir. államépítészeti hivatal és a szerencsi járás főszolgabírója, utóbbi azzal a felhívással, hogy a szóbanforgó ut két végpontját „Erzsébet királyné útja” felirással ellátott vastáblakkal jelölje meg, értesítettik.

Ezen határozat köztudomás végett a „Zemlén” hivatalos közlönyben közzé tétetik.

Kelt T. Zemlén vármegyei törvénhatósági bizottságának S.-A. -Ujhelyben, 1898 évi december hó 22-ik napján tartott közgyűlésében.

Jegyzette:

Prihoda Etele,
III. aljegyző.

Kiadta:

Dókus Gyula,
főjegyző.

Zemlén vármegyei t. hatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1898 dec. 22-én tartott közgyűléséből.

674/29051. Olvastatt a nméltóságú kereskedelemügyi ministerium f. évi 75138 sz. a kelt intézvénye, mellyel a vendéglőkben, korcsmákban és egyéb nyilvános helyeken kimérésre és mértékül használt palackok és poharak korona bélyeggel való kötelező hitelesítésére vonatkozó, az 1897 évi 31482 sz. a kelt rendelethez kiterjesztése tárgyában kiadott pótrrendeletét közhírré tétel végett megküldi.

Az intézvény és pótrrendelet a „Zemlén” hivatalos közlönyben közzététetni, a járási főszolgabírónak s általuk a mérték-hitelesítőknél, valamint a jegyzői karnak kiadatni rendeltetett.

Kmft.

Jegyzette:

Prihoda Etele,
III. aljegyző.

Kiadta:

Dókus Gyula,
főjegyző.

Másolat.

75138/VIII. Kereskedelemügyi m. kir. minister. Valamennyi tvhatóságnak. A vendéglőkben, korcsmákban és egyéb nyilvános helyeken kimérésre és mértékként használt palackok korona-bélyeggel való kötelező hitelesítésére vonatkozó 1897 évi augusztus hó 21-én 31482 sz. a kelt rendeletet kiterjesztése tárgyában kiadott rendeletemet kellő közhírrététel céljából a címnek ide csatolva megküldöm. Budapest 1898 november 22-én B. Dániel sk. Másolat. Kereskedelemügyi m. kir. minister 75138/VIII. sz. rendelet. A mértékként és kimérésre használt palackok és poharak mérték-hitelesítési korona-bélyeggel való ellátása tárgyában 1897 évi aug. hó 21-én 31482 sz. a kiadott rendeletet első bekezdése értelmében a vendéglőkben, korcsmákban és egyéb nyilvános helyeken kimérésre és mértékként használt palackok és poharak csakis mérték-hitelesítési korona-bélyeggel hitelesítve használtathatnak. Ezen intézkedés alól kivétel gyanánt idézett rendeletet második bekezdésében felemlítettem, hogy a termelők részéről bedugaszolt, lepecsételt, illetőleg egyéb alkalmas módon marandólag elzárt állapotban forgalomba hozott finom borral töltött palackokra a hitelesítési kötelezettség alól való mentesség tekintetében a termelők által forgalomba hozott finom borral töltött palackokra megállapított kivételt kiterjesztem a kereskedők által fentkörülirt módon és feltételek mellett forgalomba hozott, illetőleg vendéglőkben, korcsmákban s egyéb nyilvános helyen árusított palackborokra is. Budapest 1898 november hó 22-én. B. Dániel sk.

672/27981 sz. T. Zemlén-vármegyei truh. bizottságától.

Olvastatt a nagyméltóságú belügyi ministerium folyó évi 117493. szám alatt kelt körrendelete, melyben felhívja a közönséget, hogy az Alföldy Ede nagybecskereki kir. járásbíró által „A községi jegyző tenni valói az igazságszolgáltatás körül” cím alatt írt művet a községi és körjegyzőknek megvételre ajánlja.

A nagyméltóságú ministerium felolvasott körrendelete a „Zemlén” hivatalos közlönyben közzététetni rendeltetett.

Kelt T. Zemlén vármegyei törvénhatósági

bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1898 évi december hó 23-án tartott közgyűlésében.

Jegyzette:

Prihoda Etele,
III. aljegyző.

Kiadta:

Dókus Gyula,
főjegyző.

Másolat.

Magyar királyi belügyminister. 117493/IV. a. szám. Körendelet valamennyi vármegyei törvényhatóságának. Alföldy Ede nagy-beeskereki ktr. járásbíró az igazságügyi minister úrhoz benyújtott hozzá intézett kérvényében aziránt fordult hozzám hogy „a községi jegyző tenni való az igazságszolgáltatás körül” című munkáját, mely Nagy-Beeskereken Pleitz ver. Pál kiadásában (ára 1 frt 50 kr.) megjelent, a községi- és községi jegyzők figyelmébe ajánlom. Minthogy a kérdéses mű a községi jegyzőknek igazügyi téren előforduló ténykedéseit megkönnyíti s a körüli teendőikben utbaigazítást ad, felhívom a törvényhatóságokat, hogy a vármegye területén alkalmazott községi és körjegyzőket ezen mű megjelentéséről és beszereztetésének módjáról megfelelően értesitse. Budapest, 1898. évi november hó 20-án. Perczel sk.

31267. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 járás főszolgabírónak.

A földmívelésügyi m. kir. minister Ónagyméltóságának 7081/VII. 2. számú intézkedését a legszélesebb körben leendő közhírré tétel végett másolatban kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1898. december 28.

Matolai Etele, alispán.

Másolat

Földmívelésügyi m. kir. minister 7081/VII. 2. sz. Ertesitem a közönséget, hogy Budapesti gyapjuminósító intézetet állítottam fel, melynek címe: *magyar királyi gyapjuminósító intézet Budapest Helyisége az V. ker. Klotild utca 22. szám alatt van.* Működése az egész ország területére kiterjed, feladatát pedig a következő pontokban állapítom meg: A) Az intézet a földmívelésügyi m. kir. ministernek véleményező szakközvege a gyapju termelésre és értékesítésre vonatkozó kérdésekben. E minőségben, ha erre megbízást nyer kiküldöttje útján részt vesz az országos juhtenyésztésre vonatkozó irányelvek megállapításában; közreműködik az állami juhászatokban a gyapjas juhok osztályozásánál s a juhtenyésztés terén oktatólag is működik. B) A Budapesti nyilvános gyapjuárverések érték meghatározó bizottságban közreműködik azzal, hogy teljesíti azon tudományos elővizsgálatokat, melyek a megbízható alpból kiinduló értékesítéshez szükségesek a vizsgálatának eredményét a bizottsági tagoknak kellő időben rendelkezésükre bocsátja. C) Alkalmat nyújt a gazdáknak és kereskedőknek, hogy termékük, illetve árjuk értékét és alkalmazhatóságát, illetőleg elfogulatlan szakvéleményt nyerhessenek. E célból átvállal tenyészállatokról nyírt egész bundákat továbbá bundarészeket és fürtöket és különböző szempontokból való vizsgálatra, nevezetesen: a) Egész bundák vizsgálatánál kiterjeszkedik a minőség szerinti osztályozásra, az egyes minőségek súlyszerinti meghatározására, valamint a mosás és szárításra s ebből folyólag a mosási veszteség, víztartalom és a tiszta gyapjuanyag (rendement) megállapítására és így az egész gyapju bunda értékelésére. b) Bundarészeknél felvilágosítást ad a gyapju minősége és mely sortimentumba tartozása, alkalmazhatósága, víztartalma és rendementjára nézve. c) Mosatlan állapotban eladni kívánt gyapjakat próba mosásokat eszközöl, hogy a vevő lássa, milyennekké válnak gyárilag mosott állapotban az illető gyapjak s megállapítja azok rendementjét. d) Egyes gyapju mintákat (fürtöket) hitológiai szempontból megbíráll és zsirtalanít. e) Tenyésztőknek az ezen szakmukörébe tartozó kérdésekben felvilágosítást ad. f) A helyes osztályozásra és szákolásra nézve utbaigazítást nyújt. D) Tenyészállat kiállításoknál és a juhok nyírósulya, valamint bundájok értékére irányuló versenyeknél felügyel a próba nyírásokra és további szakbírálatra átveszi a versenytárgyat képező bundákat. E) Eladó és vevő közt fenforgó pörös esetekben szakértő közeg gyanánt igénybe vehető. F) Feladata végül az intézetnek: a gyapjuismeretet tudományos irányban vizsgálatok- és búvárlatokkal fejleszteni, egyben arra törekedve, hogy ezzel lehetőleg a gyakorlatnak is szolgáljanak. Ezen tevékenységéről időszakonként jelentéseket tesz közzé. A) D) és E) alatt felsorolt esetekben az intézet közreműködésének igénybe vételéhez a földmívelésügyi minister előzetes engedélyének kieszakölése szükséges. Az intézet működése díjtalan. Erről a közönséget legterjedtebb módon való közhírrététel végett értesitem. Kelt Budapest, 1898. december hó 19-én. Darányi sk.

Zemplén-vármegye szabályrendelete a községi és körjegyzők nyugdíj-intézetéről.

(Folytatás.)

9. §. A szolgálatban utoljára az igényjogsultat megillető beszámítható javadalmazás meg

állapításánál számba veendő:

a) a rendszeresített fizetés;
b) az előbbi magasabb fizetés kiegészítéseül szolgáló személyi, vagy korpótlék

A jegyzők javadalmazása nem csak készpénzből állván, annak pénzértékét, minden községre nézve a járási főszolgabíró (polgármester) a jegyző és a képviselő testület meghallgatása mellett, a haszonélvezett földek jövedelmét a kataszteri tiszta jövedelem szerint véve fel, minden évben megállapítani s legkésőbb minden év január végéig az alispánnak bejelenti.

Ugyancsak bejelentendő azon körülmény is, ha a jegyző fizetés emelésben részesül.

10. §. Az ellátás mindég egész koronában állapítandó meg s a megállapításnál az ötven fillérig terjedő részeszegek elhagyandók, az ötven fillérnél nagyobb összegek ellenben egész koronának veendő,

11. §. Az egyszer s mindenkorra szóló részeltetés megállapítása után azonnal folyosítandó s kifizetendő; az állandó ellátások ellenben azon napot követő hó elsejétől folyosítandók s kifizetendők előleges havi részletekben, melyen a jogcim azokra nézve beállott s azon hó végével szüntetendők be, melyben jogcímük megszűnik.

12. §. Az állandó ellátásra jogosítottak ebbeli igényük érvényesítését jogcímüknek beálltától számítandó egy év alatt kötelesek kérelmezni. Egy éven túl az egyszer mindenkorra szóló részeltetésre való igény egészen elenyészik, az állandó ellátás pedig csak a kérelem beadását követő hónaptól kezdve jár.

13. §. Az állandó ellátások élvezete az osztrák-magyar monarchia területén belül helyhez kötve nincs; ha azonban az igényjogosult a monarchia határát elhagyja, nyugdíj igényét s eltávozás havát követő hónap első napjától elveszti.

14. §. Az állandó ellátások kifizetéséhez szabályszerű nyugta mutatandó be, mely tartózkodási helyének hatósága által az életbenléti bizonyítvánnyal mindenkor ellátandó.

15. §. A főszolgabíró (polgármester) tartozik minden jegyző választásáról, a választás jogerejűvé váltától számítandó 8 nap alatt az alispánnak jelentést tenni, mely jelentésben a jegyző megválasztási helye, ideje, eskü letételének napja, helyettesi minőségben eltöltött ideje, év, hó és nap szerint végül évi javadalmazása szintén kiüntetendő lesz. A javadalmazás megállapításánál a szabályrendelet 9. §-a irányadó.

16. §. A szolgálati időtartam és az élvezett fizetés összegének igazolására, a törzskönyvben foglalt s minden jegyző részére kiállított nyugdíj alap betéti könyvecskére rávezetett s az alispán által hitelesített adatok szolgálnak, mely betéti könyvecske a nyugdíjaztatás iránti kérvényhez csatolandó.

II. Rész.

A jegyzők ellátásáról,

17. §. A vármegye területén működő minden jegyző a ki legalább tíz évi beszámítható szolgálattal bír, az állandó felsorolt esetek bármelyikében élete fogytaig nyugdíjra tarthat igényt.

Nevezetesen.

a) ha testi vagy lelki fogyatkozás miatt hivatalos kötelességeinek teljesítésére képtelenné válik;

b) ha 65-ik életévét betöltötte;

c) ha a köteles szolgálati időt kitöltötte.

18. §. A nyugdíjazás büntetésből nem történhetik s az előző §-ban felsorolt eseteket kivéve az igényjogosult azt maga nem kérelmezheti.

Ennélfogva a testi vagy lelki fogyatkozás miatti szolgálatképtelenség az illető járás főszolgabírójára a járási orvos és a nyugdíj alap felett örkődő választmány egy megbízottja, illetőleg kiküldöttje által állapítatik meg s az ezek által kiállított és aláírt bizonyítvánnyal igazoltatik.

Azon jegyző, a ki 65-ik életévét betöltötte, vagy pedig a köteles szolgálati időt kiszolgálta, akár a saját kérelmére, akár feltesse hatósága kívánatára, szolgálatképtelensége külön megállapítása nélkül is nyugdíjazható.

19. §. A köteles szolgálati idő 30 illetőleg 40 évi szakadatlan szolgálatban állapítatik meg. Minden jegyző, ha csak előbb szolgálat képtelenné nem válik, vagy 65-ik életévét be nem tölti, a szerzett jogok elvesztésének terhe alatt tartozik a köteles szolgálati időt kitölteni.

20. §. A nyugdíj-arány kétféle.

I. Azon jegyzőkre nézve, kiket az 1889. évi szeptember 10-én 52067/IV. b. számú belügyministeri intézkedéssel jóváhagyott szabályrendelet szolgálatban talált a szerzett és kormányhatóságilag megerősített jogukra való tekintettel következő:

A nyugdíj az alapjául szolgáló beszámítható javadalmazásnak 10 szolgálati év után 40%-ával, s tíz évet meghaladó szolgálat után minden további év után 3-3%-kal magasabb összegben állapítandó meg úgy, hogy a 30 évet betöltött szolgálat után a beszámítható fizetés teljes összege jár.

II. Azon jegyzőkre nézve pedig kik a jelen szakasz I. pontja alatt említett szabályrendelet

jóváhagyása után léptek és lépének szolgálatba, következő:

A nyugdíj az alapjául szolgáló beszámítható javadalmazásnak 10 szolgálati év után 40%-ával s 10 évet meghaladó beszámítható szolgálat után, minden további év után 2-2%-kal magasabb összegben állapítandó meg, úgy, hogy a 40 év-összegben állapítandó meg, úgy, hogy a 40 év-összegben állapított köteles szolgálati idő kitöltése után a beszámítható fizetés teljes összege jár.

21. §. Azon jegyző ki 10 beszámítható szolgálati évvel még nem bír, ha a 17. §. a. és b. pontjában felsorolt feltételek be is következnek, csak végkielégítésre tarthat igényt, mely bezárólag öt beszámítható szolgálati évig a beszámítható javadalmazás egy évi összegében, öt éven túl egész tíz évig pedig két évi összegében állapítandó meg egyszer mindenkorra.

III. Rész.

Az özvegyek és árvák ellátásáról.

22. §. Állandó ellátásra, ha az erre szükséges s alább megjelölt kellékek meg vannak, csak az az özvegy, illetőleg avval nemzett gyermekek tarthatnak igényt, kiknek férje, illetőleg attyuk nyugdíj igényre jogosító alkalmazásban legalább betöltött 10 évig szolgálat s illetőleg azon özvegy ki:

a) férjével a tényleges szolgálat ideje alatt, vagy azt megelőzőleg lépett házasságra;

b) férjével a nyugdíj beálltakor együtt él;

c) erkölcsös életet folytat.

23. §. A jegyzők özvegyei ha állandó ellátásra tarthatnak igényt, a férjnek a szolgálatban utoljára huzott beszámítható javadalmazásnak 600 ft-ig ennek 50%-át; ha pedig a férj beszámítható illetményei 600 ftot meghaladnak, az első 600 ft után 50%-ot, a 600 ftot meghaladó rész után pedig 20%-ot kapnak özvegyi nyugdíj fejében, melyből nemcsak saját gyermekeiket, hanem férjének előbbi házasságából hátramaradt gyermekeit is eltartani köteles.

24. §. Azon özvegy, kinek a jelen szabályrendelet értelmében ellátásra van igénye és kinek férje halálakor legalább három, még anyai ellátásban álló gyermeke van, illetőleg áldott állapotban van, akár édes, akár mostoha gyermekei azok, azon gyermekei számára, kik a szabályszerű kort még nem érték el, ha az elhalt férjtől, vagy szintén igényjogosult korábbi férjtől származnak, szabályszerű koruk eléréig nevelési járulékat is kap.

(Folytatjuk.)

693/463/22669. k. gy. sz.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságától.

Olvastattott a szabályrendeleteket készítő bizottság által a „dögterekről és gypmesterek-ről alkotott szabályrendelet” szövege.

A szabályrendelet szövegében elfogadotván, a „Zemplén” hivatalos közlönyben 30 napi, kihirdetési időre közzé tétetni, a járási szolgabírák pedig felhivatni rendeltettek, hogy a kihirdetés napjától számított 45 nap alatt a hirdetést igazoló bizonylatokat, az esetleg közbevetett fellebbezésekkel, jelentéseik kapcsán mutassák be; felhivatván az alispán, hogy a törvényszerű értelemben ellátott szabályrendelet a fellebbezési határidőn túl a nagyméltóságu belügyministeriumhoz szabályos módon terjessze fel.

Kelt T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1898. évi december hó 22-én tartott közgyűlésében.

Jegyzette:
Prihoda Etele,
III. aljegyző.

Kiadta:
Dókus Gyula,
főjegyző.

Szabályrendelet

a dögterek és gypmesterségről.

1. §. Minden község és a községtől nagyobb távolságra eső uradalom és pusztai (tanynai) birtok tartozik dögteret kijelölni s azt kerítéssel, vagy élsővénnyel körülvétni. A dögteret az állatállomány számára az aránylagos területen jelölendő ki.

A dögterek helye a községtől, a közlekedési utaktól, legelőktől és kutaktól távolabb jelölendő ki és ha másképp nem lehet, kisajátítás útján szerzendő meg.

2. §. A dögterek felügyelete és jókarban tartása az 1898. évi VII. t.-c. 126. §-ának 1-ső pontja értelmében a községi elüljáróság, illetőleg azon tulajdonos feladatát képezi, kinek uradalmában, pusztáján (tanynán) a dögter van.

Az állati hullát eltakarítása, a hullagödörök megnyitása stb. iránt az 1888. évi VII. t.-c. végrehajtására kiadott rendeletnek az egyes ragadós betegségek alkalmával követendő eljárást szabályozó határozatai intézkednek.

Gypmesterség.

3. §. Zemplén-vármegye területén, a jelenleg fenálló figyelembe vételével, a járásokban 10 gypmesteri telep létesítetik, t. i. minden szolgabírósi járás területén egy-egy, azonkívül a nagyközségekben egy-egy gypmesteri telep; összesen tehát...

A községeknek ezen . . . gyepmesteri telep körletébe való csoportosítása az alispán intézkedésének hatáskörébe utaltatik.

4. §. A telep létesítésénél az 1888. évi VII. t.-c. végrehajtására kiadott rendelet 61 és 62. §-aiban foglalt határozatok irányadóak.

5. §. A gyepmester teendői:

a) a kóbor kutyákat befogja;

b) a döögöket kiszállítja a dögterre s miután azokat elásás előtt méz-széllével, vagy klór-mészszel gondosan leöntötte, szabályszerűen elásássa, illetve a mennyiben azt a törvény határozatai megengedik, elásás előtt megnyuzza;

c) a gyepmester állatok kiirtására hivatalból kirendelhető;

d) jegyzéket vezet az átvett állatokról és döögökről; (állategészségügyi végrehajtási utasítás 66. §.)

e) a gyepmester, vagy alkalmazottjai minden eljárásukban az állatok kiadásától tartózkodni kötelesek, ellenkező esetben ellenük az 1879. évi 40. t.-c. 86. §-ában jelzett büntetés fog alkalmaztatni.

Mindazon községek és a falutól távol eső uradalmak, majorok, puszták (tanyák), a hol gyepmesteri telep nincs, kötelesek gondoskodni az elhullott állatok, az e célra a község által kirendelt bizonyos fuvarossal való azonnali kiszállításáról és megőrzéséről, míg a hatósági állatorvos a helyszínén kiszáll.

Az állati hulláknak lenyuzása és elásására az eljárásság egy megbízható embert tartozik rendelkezésére bocsátani; az uradalmak, pusztai (tanyai) birtokosok saját részükéről szintén kötelesek ily célra egy megbízható embert a hatóságnál bejelenteni.

Pásztoroknak állati hullak lenyuzásával és eltakarításával foglalkozniok a 21. §-ban meghatározott pénzbüntetés terhe alatt tilos. (Folyt. köv.)

887/ki. 1899. sz. A bodrogközi j. főszolgabírájától.
Körözwény.

Folyó évi február hó 4-én 1 darab 6 éves kékes szőrű magyar tehén találtatott Agárd községben bitangásban és a községi bíró által vétetett gondozásba. Igazolt tulajdonosa felhívatik, hogy ezen körözwény megjelenésétől számított 15 nap alatt a község bírájánál annál is inkább jelentkezék, mert ellen esetben a tehén mint gazdátlan jószág, az 1894. évi XII. t.-cz. §-a értelmében el fog árvereztetni.

Kir.-Helmecz, 1899. febr. hó 16-án.
br. Fischer, szolgabíró.

822. ki/99. sz. A bodrogközi j. főszolgabírájától.
Körözwény.

Folyó évi február hó 10-én Troskó György zétényi lakos kárára 1 drb. 2 éves fekete kanca esikó, (hátulsó jobb lába gatyó, homlokán csilag van) elszökött és azóta feltalálható nem volt. Körözését elrendelem azzal, hogy feltalálás esetén hivatalomhoz bejelentés teendő.

K.-Helmecz, 1899. év február hó 13-án.
Br. Fischer szolgabíró.

555. l/99. sz. A nagy mihályi j. főszolgabírájától.
Körözwény

F. hó 15-én Reviczky Imre bánóci lakosnak egy 4 éves fekete szőrű csődör számarra eltűnt; esetleges megtalálójára a nagy-mihályi szolgabíró hivatalban jelentkezék.

N.-Mihály 1899 február 16-án.
Malonyay Tamás, h. szolgabíró.

617 l/99. sz. A s.-a.-ujhelyi j. főszolgabírájától.
Körözwény.

Dakos József karsai lakostól f. hó 6-án a borsi és szőlőske közötti uton egy darab 4 éves széles szarvu fejér szőrű bal füle csipet magyar faju ökör tinó elszökött; megkeresem a társhatóságokat, hogy azt járásuk területén köröztesse s az eredményt a K.-Helmeci járás Tek. főszolgabírói hivatalával közölni sziveskedjenek.

S.-A.-Ujhely 1899 február 8.
Horváth István, szolgabíró.

410/l. 1899. sz. s.-a.-ujhelyi j. főszolgabírájától.
Körözés.

Matisz Jánosné vég-ardai lakos kárára f. hó 6-án egy szőke szőrű 8 hónapos sertés elveszett. — Hivatalos tisztelettel keresem meg a társhatóságokat, hogy azt járása területén nyomoztatni s feltalálás esetén hivatalomat értesíteni sziveskedjék.

S.-A.-Ujhely 1899 február 17.
Horváth István, szolgabíró.

517/ki. A gálszécsi járás szolgabírájától.
Körözwény.

Seberbik Mihály upori lakosnak február 9-én egy 1 éves szürke, bal lábára kehely jegy-

telen kanca esikója elveszett, — feltalálás esetén ide jelentendő.

Gálszécs, 1899. február 16.

Somossy, szolgabíró

Nyilt-tér.)*

Nyilatkozat.

Alólirott, Földváry Árpád és Botka István urak előtt, ezennel becsületszavamra kijelentem, hogy a „Felső-Zemplén” társadalmi hetilap folyó évi február hó 9-én a 7-ik számában közzétett „Levél a Szerkesztőséghez” címzett cikkben én Barthos József s.-a.-ujhelyi főszolgabíró urra nem vonatkoztattam, ő reá az abban közölteteket nem értem és őt a fentnevezett cikkel sérteni egyáltalában nem volt szándékom.

Máleza, 1899. évi február hó 13-án.

Stépan Gábor s. k.

Előtünk:

Földváry Árpád s. k.,
mint Barthos József ur
megbízottja

Botka István s. k.,
mint Barthos József ur
megbízottja.

Nyilatkozat.

Több rendbeli olyan esett jutott tudomásomra, hogy velem semmi néven nevezendő összeköttetésben nem álló kereskedők gazdasági- és egyéb magféléket, különösen répmagvakat mint Mauthner-féle magvakat hoznak forgalomba.

E miatt kötelességemnek tartom, egyrészt a gazdaközönség tájékoztatásul, másrészt a magzükségletüket nálam bevásárló kereskedők érdekeinek megvédéseül kijelenteni, hogy a vidéki ismétladoknál csak azon gazdasági és kerti magvak tekinthetők valóban cégemtől származóknak, melyek vagy

az én ölmzárammal

vagy egy álló

medvét jelképező

törvényszéki bejegyzett védjeggyel, vagy mindkettővel ellátott zacskókban vagy zsákokban vannak.

Mauthner Ödön

esász. és kir. udvari szállító
magnagykereskedés

Budapest, VI., Andrássy-ut 23. szám.

Kérdezzük meg a háziórvost!

KRONDORFI

SAVANYÚVIZ

legkitünőbb asztali víz

és mint

GYÖGYITAL

minden hurutos bántalmaknál

legjobban ajánlható.

KAPHATÓ:

S.-A.-UJHELY: Szentgyörgyi Vilmos
Klein Albert
TOKAJ: Olay Lajos czégeknel.

*) Az e rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Heti naptár.

Vasárnap,	február 19. Invocabit
Hétfőn,	február 20. Eleuter
Kedden,	február 21. Eleonóra
Szerdán,	február 22. Péter. Kánt b.
Csütörtökön,	február 23. Romana
Pénteken,	február 24. Valpurga. K. b.
Szombaton,	február 25. Mátyás K. b.

A szerkesztő postája.

„Abeles Henrik özvegye és Fiai” cégnek — Tokaj. A tokaji kir. közzegyzőnél meghitelesített Nyilatkozatok, melyekben Benedek Pál Zákó Soma, Veesev Oláh Miklós és Székely

Károly tokaji lakosok és szőlőbirtokosok igazolják, hogy tőlük a cég nagyobb mennyiségben vásárolt finom borokat az 1896—98. években, — ugyszintén a járás főszolgabírájának a cég pincéjében fogatosított hatósági borvizsgálatról a f. évi jan. hó 24-én fölvett könyv másolata lapunk zártakor jutván elénk, midőn a helyzetről tiszta képet alkotni s azt olvasóink elé tárni már fizikai időnk nem volt, a dolgot pedig elhamarkodni nem akartuk: értesítjük, hogy a „Zemplén” mult számában a **Borászati Lapok** után közölt híreinknek a Cég érdekében történő refutálásával lapunk jövő számában kívánunk foglalkozni.

L. G. I. úrnak — Imreg. Megrendelését közöltük a kiadóhivatallal. Becces kézirátát az „Akk”-ban fölhasználjuk.

Levél a szerkesztőhöz. Méltóztassók elhinni, hogy az apológiára a „Zemplén” olvasói előtt szükség nincsen. Amoda ha beküldi: nem árt; bár úgy tudjuk, hogy az ügynek személyi része a maga kompetens bírósága előtt már megfordult és ott „res indicata” lett. Tehát szellőztetése a nyilvánosság előtt csak újabb komplikációkra vezethetne, ami pedig már igazán diszasztálna az olvasóközönséget. Kéziratát egy hétig megőrizük.

Sz. I. úrnak Butka. Nem azért nem közöljük, mert már előttünk más helyi lapban is megjelent, de azért nem, mert elv-ben a tanítónak adunk igazat. Az iskola csakugyan szent hely és csakugyan nem az a profanzálendő hely, a hol „pipaszóval” bizonyos adás-vételi ügyek megbeszélhetessenek.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: **Ehler Gyula.**

Hirdetések.

S.-A.-Ujhely város előjárósága.

49/99. jk. szám.

Csereladási hirdetmény.

S.-A.-Ujhely város tulajdonához tartozó erdőben mintegy 60 holdon lévő cser eladóban lévén, felhívjuk az érdekelteket, hogy a megvételre vonatkozó zárt ajánlataikat 100 forint készpénzzel folyó évi márczius 6-ik napjának délutáni 5 órájáig alólirott előjárósághoz adják be.

Az eladásra vonatkozó feltételek az előjáróságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

S.-A.-Ujhely, 1899. évi február hó 15.

Pataky Miklós s. k., Ujfalussy Endre s. k.,
v. jegyző. v. főbíró.

1216/98. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alúlirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1897. évi 2807. P. sz. végzése következtében, dr. Kellemen Ármán ügyvéd által képviselt Speizer S. H. javára Barthos József helybeli lakos ellen 300 ft s jár. erejéig 1897. május hó 22-én fogatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 900 forintba becsült kocsik és lovakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1898. évi V. II. 422/3. sz. végzése folytán 10 ft tőkekövetelés, ennek 1896. évi decemb. hó 11. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 32 ft 20 krban bíróilag már megállapított költések erejéig helyben alperes lakásán leendő eszközésére 1899. évi február hó 25. napjának d. e. 9 órája határidőül ki-tűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly meg-jegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is ellognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltattak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is fogatosítottat fog.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1899. évi febr. hó 4. napján.
Tomasovszky Lajos,
kir. bírósági végrehajtó.

Tk. 5996/98. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Weisz Rézi végrehajtónak Weisz Móricz végrehajtást szenvedő elleni 420 ft tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvénzék (a homonnai kir. j. bíróság) területén lévő, Papina községben és határában fekvő a papinai 100. számú tjkvben A. I. 1—10. 12—15. sorszám alatt felvett, s B. 6 sorszám alatt Weisz Móricz (kinek neje Gutfremd Rézi) nevén álló 1/3 urb. bel-és kültelekre az árverést 655 frtban ezennel megállapított kikültési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi márczius hó 14-ik napján d. e. 10 órakor Papina községben a község bír. háznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikültési áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 65 forint 50 krajczárt készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt másfél annyi értékű óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánt-pénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi december hó 23. napján.

Kótsch, kir. albíró.

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint a „Nyulhoz” címzett régi kocsmá és vendéglői üzletmet folyó év január 1-től ugyancsak a „Nyulhoz” címeze a rongyvai vámos hídnak a város felőli végére a vámházal szemközt tettem át. Új helyiségem elvan látva kényelmes udvarral, istállóval, kuttal, nyárban szép, diszes és kényelmes mulató kerttel, fedett tekepályával és termekkel.

Midőn ezeket vendéglőm t. látogatói b. tudomására hozom, egyszersmind biztosítom, hogy úgy mint eddig, ezután is főszűlyt fektetek arra, hogy mindég **tiszta és valódi italokat és jó ételeket** jutányos árak mellett szolgáljak.

Minél számosabb látogatást és pártfogást kérve maradok

S.-A.-Ujhely, 1899. február hó.

Teljes tisztelettel:

ABONYI

a „Nyulhoz” címzett vendéglős.

445/1898. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. törvény-cikk 102. szakasza értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pozsonyi kir. járásbíró V. 1608. sz. végzése által Magen Dávid fia javára Weinberger Zsigmond ellen 102 frt 19 kr. töké 1897. évi aug. hó 5. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 52 frt 42 kr. perkölség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felügyelt és 310 frt-ra becsült vegyes butorok és szeszes itokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 367.98. számú kiküldést rendelő végzése folytán a h. lyszinén vagyis alperes nagy-mihályi lakásán leendő eszközökre **1899. évi február hó 23-ik napjának d. u. 2 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók o. u. megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az árverésen 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is eladni fognak.

Az árverendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz fizetendő.

Kelt N.-Mihályban, 1899. évi február hó 9. napján.

Gál Vilmos,
kir. bír. végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

Alant írott községi főbíró, mint a községi képviselő testület elnöke által közhírré tétetik, hogy Kis-Tárkány község mintegy 2000 holdat tevő határának területén a vadászati jog 1899. évi május hó 1-től kezdődőleg 1905-ik évi április hó 30-ig terjedő hat évi időtartamra nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

Az árverés **f. évi márczius hó 6-ának d. e. 10 órájára** tüzetett ki Kis-Tárkány község házában, a mikorára is az árverelni kívánók oda meghívattak.

Az árverési feltételek alant írott községi főbírónál — az árverelni kívánók által — bármikor megtekinthetők.

Kelt Kis-Tárkányban, 1899. január 14-én.

Becske Bálint,
községi főbíró.

Megbízható kitünő minőségű

vető-magvak

u. m. tavaszi buza, árpa, búkköny és lóheremag jutányos áron kapható

Reichard Mór és fia czégnél

S.-A.-Ujhelyben.

Tk. 2282. sz. 1898.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Szent-tes község mint erkölcsi testület végrehajtást szüneteltet elleni 772 frt tökékövetelés és járuléka iránti ügyében a kir.-helmezi kir. járásbíró területén lévő a Szent-tes község határában fekvő és a szentesi 2. sz. jkvben 28—29. 550. 551. 690. 685. 1400. 1458—1459. 1636—1638. 1847. hrsz. a. foglalt és végrehajtást szünetelt Szent-tes község mint erkölcsi testület nevéll álló ingatlanokra 1167 forintban ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb jelzett ingatlanok az **1899. évi márczius hó 1-ső napjának d. e. 10 órakor** Szent-tes község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési ár alól is elfognak adatni.

Árverelni szünetelők tartoznak az ingatlanok kiküldési árának 10%-át készpénzben vagy másfél annyi értékű óvadék-kepes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt a kiküldöttnek átadni.

Kelt Kir.-Helmezen, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi november hó 8. napján.

Dancs György, kir. aljbíró.

Tk. 1807/1898. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Oláh Mihály és társa végrehajtást szüneteltet elleni 133 frt 92 kr. tökékövetelés és járuléka iránti ügyében a kir.-helmezi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén lévő Nagy-Czigánd község határában fekvő és a nagy-czigándi 31. sz. jkvben 601—602. 10. 679. 1094—1095. 1286. 1514—1515. 1902. 603—604. 680. 1096—1097. 1287. 1516—1517. 1835. 1901. hr. sz. a. foglalt és 1/4-ed részben Oláh Mihály (kinek neje Docs Mária) és 3/4-ed részben Oláh József nevéll álló ingatlanokra az Oláh József birtokléttségére Oláh Sára javára bekebelezett haszonélvezeti jog épentartásával 702 forintban ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb jelzett ingatlanok az **1899. évi márczius hó 9. napján d. e. 10 órakor** Nagy-Czigánd község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési ár alól is elfognak adatni.

Árverezni szünetelők tartoznak az ingatlan kiküldési árának 10%-át készpénzben, vagy másfélannyi értékű óvadékepesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt a kiküldöttnek átadni.

Kelt Kir.-Helmezen, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1898. évi szeptember hó 8-ik napján.

Dancs György, kir. aljbíró.

Egy jó karban lévő 4 lóerejű (az első m. gazd. gépgyárból vett) cséplőgép, mely naponta 60—70 zsák tiszta szemet bead, összes felszereléssel együtt 400 forint becsárért eladó. Bővebb értesítést ad a tulajdonos **Bráda Ferencz** B.-Halász u. p. Sárospatak.

Széchenyi-téren levő Vadász-féle házában két szép uri utcai lakás, az egyik 3 szoba, előszoba, konyha, éléstár és pinczeházból, — a másik 3 szoba erkélylyel, konyha, éléstár és pinczeházból áll *folyó évi április 24-től* kiadó. — Értekezhetni **Reichard Gyula** háztulajdonossal.

Vető-árpa

legkitünőbb minőségű

Hana, Parles és Oregon.

A kassai gazdasági tanintézet terméséből.

Továbbá I. rendű **lóhere, luczerna** és **répa-magvak** kaphatók:

Polonyi Ignácnál S.-A.-Ujhelyben.

Hirdetmény.

Alólírott közhírré teszem, hogy a Bolgányi András féle esődtömöghez tartozó a homonnai 95. számú telekjegyzőkönyvben 599. hr. sz. a. felvett birtokrészlet **e hó 21 én d. e. 9 órakor** a homonnai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság által nyilvános bírói árverésen a végrehajtási törvény szabályai szerint el fog adatni.

Dr. Tátray Dezső,

tömög gondnok.

Legyes-Bénye község előljáráóságától.

279/I. 899.

Hirdetmény.

Alólírott község előljáráóság ezennel közhírré teszi, hogy a Legyes-Bénye községben építeni szünetelők község háza alaprajza és az ehhez mellékelte körüírás Legyes-Bénye község házában megtekinthetők, minél fogva felhivatnak a T. vállalkozó urak, hogy ezen építkezésre zárt ajánlataikat, valamint költségvetéseiket a fent jelzett alaprajznak megfelelően Legyes-Bénye község előljáráóságához **f. évi márczius hó 5-ik napjának déli 12 órájáig** annyival inkább nyujtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Egyidejűleg megjegyeztetik, miszerint az előljáráóság fentartja azon jogát, hogy tekintet nélkül a beérkezendő költségvetésekben feltüntetett összegekre, azok közül tetszése szerint fog választani.

Kelt Legyes-Bényén, 1899. február 14-én.

Bassnár Pál,
körjegyző.

Csendes János,
bíró.

HOFF maláta-készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff János maláta egészségi itala.

Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönben a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.

Egy palaezk ára 75 kr. — Öt palaezk bérmentve 3.75 kr.

Tíz éve, vagy már régibb idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészségét.

Bögér, Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János süritett maláta kivonata.

Tüdőbajoknál, — gégehurtnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.

Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonat mell cukorkát.

Fischer G. őrnagy N.-Várad.

Hoff János maláta egészségi csokoládéja.

Gyengeségnél, vérszegénység-nél idegességnél, álmatlanságnál, étvágytalanságnál, kitünően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják.

Egy csomag ára 1 frt.

Maláta csokoládéja a legkitünőbb a mit ismerek. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkóránál és általános gyengeségnél mindenkör jó eredménnyel alkalmazom.

Dr. Nicolci orvos, Triebel.

Hoff János maláta-kivonat mell cukorkái.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyalkásodásnál, főleg tüdőhurotnál utólérhetlen hatása. A valódi maláta mellecukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.

Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt maláta kivonat mell cukorkáink hatása makacs köhögésem ellen. **Zedlitz-Neukirch** lovag, Waldenburg.

Czukorkái feleségem köhögésén és asthmikus bántalmain kitünően segítettek. **Busch** plebános, Weischütz.

Raktár S.-A.-Ujhelyben: Kincsesy Péter, Cs. Buday Akos, Widder Gyula gyógyszerártaiban; Malártsik György, Szent-Györgyi Vilmos, Hazai Adolf, Klein Albert csemege és fűszerkereskedésben. — **Magyarországi kizárólagos főraktár:** **Török József** gyógyszerára Budapest Király-utca 12. szám — **Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.**

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulirott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Akar ön jó cognacot inni?

Kérjen mindig csak

TOKAJI COGNACOT

TOKAJ VAROS CZIMERÉVEL

(kigyós kereszt a hármass hegyen.)

mert különben értéktelen hamisítványt kap.

Valódi Tokaji Cognac kapható:

minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerárban.

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁR

TOKAJ.

Főraktár: Nagy Ferencz, fűszer-, festék- és rövid-áru kereskedése S.-A.-Ujhely Rákóczi-utca.

Közgyűlési hirdetmény.

A b.-szerdahelyi immunis homoki szőlőtelep

részvénytársaság részvényesei

a f. évi márczius hó 5-én d. u. 2^{1/2} órakor

a zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank helyiségeiben tartandó

évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

Tárgyak:

1. Jelentése az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak az 1898-ik évi gazdálkodási eredményről.
2. Határozathozatal a mérleg és tiszta jövedelem megállapítása, az osztalék kiszolgáltatása és a felmentvény megadása iránt.

A mérlegre vonatkozó igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentést a részvényesek a közgyűlés előtt 8 nappal, naponként d. u. 2—4 óráig a zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank helyiségeiben Hirschmann Bertalan társulati titkár-nál megtekinthetik.

Kivonat az alapszabályok 23. §-ából.

A közgyűlés áll azon részvényesekből, kik a közgyűlés előtti időben részvényeiket az igazgatóságnál ellennyugtá és szavazati jegy mellett letéteményezték.

S.-A.-Ujhely, 1899. február hó 12-én.

Az igazgatóság.

Egy keresztény

családos gazdasági hivatalnok, ki számos éven át e pályán a legjobb megelégedés mellett egy nagy szabásu uradalomban jelenleg is alkalmazva van, szerény feltételek mellett állást keres, illetve helyét megváltoztatni óhajtja. — Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hirnevű háziser ellentáll az idő megpróbálsának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik közszénel, csúznál, tagszaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenként árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznel Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” vedjegy és Richter cégjegyzéze nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT

Árverési hirdetmény.

Alulirott „Első s.-a.-ujhelyi zálogkölcsön-üzlet” tudomására adja a t. közönségnek, hogy mindazon zálogtárgyak, amelyek lejártuk után egy hónap leforgása alatt nem rendeztettek, f. évi márczius hó 6-án d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatni.

S.-A.-Ujhely, 1899. évi február hó 15-én.

„Első s.-a.-ujhelyi zálogkölcsön-üzlet.”

Bérbeadó lakás.

S.-A.-Ujhelyen az Andrassy-utczában fekvő 355. számú ház, melyben 1 elő-, 5 lakszoba, konyha, kamara van, a hozzátartozó pince, istálló, kocsiszin s paddal együtt 1899. évi április hó 24-től 400 frt évi bérért kiadó.

Láczay Elek,

megbízott.

Kossuth-utca 188. sz. a.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem.

Jóhirnevű vendéglőmben kitünő asztali bor 36 krtól 40 krig, — továbbá kőbányai palaczk sőr üvegenként 14 kr., nagyobb mennyiségben üvege 10 krért kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely, Korona u.

Tk. 4745/98. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbírósg mint telekönnyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Zamiska András és társai végrehajtást szenvedők elleni 68 frt 12^{1/2} kr. tökékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a sztropkói kir. járásbírósg) területén lévő Sztropkó községben fekvő a sztropkói 432. sz. jkvben A. III. 1. sor 401. helyr. számú belsőség-ből B. 2. 3. 4. 13. 16. 17. 20. sorszám alatt kiskoru Zamiska István, kisk. ifj. Zamiska János, kisk. Zamiska András, Zamiska András és neje Stefanko Anna végrehajtást szenvedettek illető jutalékra, valamint az árverési 436 forintban, ezennel megállapított kikialtási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi márczius hó 9. napjának délelőtt 9 órakor Sztropkó község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is elfog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 43 forint 60 krajczárt készpénzben vagy az 1881. LX. törvényzcikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és a 1881. évi nov. hó 1-én 333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbírósg, mint telekönnyvi hatóságnál 1898. évi december hó 12. napján.

Kótsch, kir. albiró.

Haltenberger Béla

kelmefestő-gyára, vegyi-tisztító és gőzmosó-intézete
KASSÁN.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint intézetem képviselőtével S.-A.-Ujhely részére

KLEIN PÁL

rövidáru kereskedő czéget biztam meg, minélfogva nevezett czég elvállal

vegyi tisztításra és festésre:

férfi- és női ruhákat, függönyöket, nyakkendőket, keztyűket stb. továbbá

mosás és fényvasalásra:

gallérokat, kézelőket és férfi ingeket.

Tisztelettel:

Haltenberger Béla.

Torontáli szőnyeggyár részvény-társaság

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel csomózott szmirna szőnyegeket, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boudir- és uri szobák részére mindenféle nagyság és stílusban, bármely rajz szerint; hollandi futószőnyegeket, keleti (karamani) függönyöket, torontáli szerb szőnyegeket (Tyllin), terítőket, függönyöket, divánátvetőket stb. részére.

FŐRAKTÁR: Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 4. szám.

Dusan fölszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekben u. m. olcsóbb fajtájú szőnyegeket, függönyöket, terítőket, takarókat, ablakvédőket, szoba- és lópokróczkokat.

Honi ipar

Homoki szőlőtelepítőknek igen fontos!

A cég 18 év óta áll fenn s most már az országon kívül is elterjedt a híre, amennyiben ma már sok nemes és vadoncz csemetét szállít Horvát-, Szlavonország, Bosznia, Cseh-, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stájerország, Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állománya ezuttal 500,000 drb; vadoncz-állománya 8 millió. A cég évenként 4500-5000 rendelőnek küld szállítványokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homok talajon létezik, mert mint tudva van, a homoktalajból kikérült fa a homokföldben éppen úgy, mint az agyagos, kövecses talajban, nemkülönbön a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztosabban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakodású vagy túlságosan kövérített talajban állítatik elő. A gyümölcs-fajok boldogult **Bereczki Máté** mezőkovásházi hírneves telepítőjéről valók. **Ugy magas dereku, valamint törpe csemeték megrendelhetők, körte, alma, szilva, őszi barackok, kajszinbarackok, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió- és eperből.** Az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökerű, fajhiteles, igen szép csemeték darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4-5 éves igen erős koronás sorfák dbja 45-50 kr. Nagybani vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentírt gyümölcsfajokból táblaurítás folytán 1-2-3-4 éves selejtezett minőségű csemeték is kaphatók, erősség szerint 2-5-7-10-15 kréti, melyek gazdag gyökerzetűknél fogva főként nagybani telepítésekhez olcsóságuk folytán igen ajánlatosak. Fentírt minőségű csemeték vadonczai is bármily számban és erősségekben megrendelhetők a fentírt cégnél. A gazdag gyökerzetű vadonczok 1000-e azok erőssége szerint 5 frt 85 krtól 19 frtig terjed. — Nagyobb vételnél 5-10-15% engedmény. — Levél-czím:

UNGHVÁRY LÁSZLÓ gyümölcsfa-iskolája **CZEGLÉDEN.**
!! Tessék árjegyzéket kérni !!

Szép és olcsó virág!

Nagyszabásu kertemben s számos üvegházaimban folyton annyi friss és válogatott fajú virággal rendelkezem, hogy képes vagyok bármely megrendelésnek pontosan megfelelni.

Menyasszonyi csokrok finom papír vagy selyem tartóban 1 frttől 8 frtig és feljebb. — A menyasszonyi csokrok a legszebb illatos narancs, rózsza, kamélia, gyöngyvirág, szegfű stb. fehér virágokból, mirtus füzérekkel lesznek kötve.

Eljegyzési, bál, utazó s alkalmi csokrok papír vagy selyem tartóban 1 frttől 8 frtig.

Mellcsokrok különféle alakban művészileg kötve 50 krtól 3 forintig.

Legyezők bála, estélyre a ruhához illő színben 2 frttől 5 forintig.

Koszorúk a legdiszesebb kivitelben 3 frttől 15 frtig.

Ajánlom továbbá dusan berendezett kertészetemet minden e szakban létező bel- és külföldi **disznóvényekben, virágokban**, ugymint: **camélia, rózsza, gyöngyvirág, szegfű, ibolya hiazint** stb. gazdag válfajokban.

Megrendeléseket úgy helyben, mint vidékre **gyorsan és pontosan** eszközölök.

Kiváló tisztelettel:
Moskovszky János,
 S.-A.-Ujhely, Gyártelep-uteza. mű- és kereskedelmi kertész.

Kleinmann és Klein

tölgy-, épület- és szerszámfa raktára
 S.-A.-Ujhely, Deák-uteza (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók **Tölgyfa gerendák, szarufák, léczek**, továbbá:
Kapu oszlopok 1 frttől 2 frt 50 krig.
Kerítés oszlopok 35 krtól 65 krig.

Ajánljuk kerékvártónknak **szerszámfákat, keréktalpak és küllöket; nyírfa és bükkfa rudakat**, ugyszintén nagy raktárt tartunk fűrészelt **tölgyfa** deszkákból.

25 frton felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

Az uszoda szomszédságában lévő volt Vályi-féle kertből építkezésre alkalmas **házhelyeket** adunk el, akár egészben, akár pedig parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Kleinmann és Klein.

Sürgöny-czim: „**KEGYELET**“ S.-A.-Ujhely.

A
KEGYELET
 temetkezési
 vállalat
 S.-A.-Ujhelyben

A
KEGYELET
 temetkezési
 vállalat
 S.-A.-Ujhelyben

elvállal mindenféle temetéseket **vidéken is**, és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Raktáron tart dus választékban: érc- és fakoporsókat, továbbá finom nickl-koporsókat, sarcophagot, mindenféle szemfedeleket, érc-, mű- és élővirág koszorúkat, szallagokat, viasz- és szurokfákyákat.

Fakoporsó: 1 frttől kezdve feljebb, érczkoporsókat gyermekeknek 7 frttől feljebb, nagynak 1 öl nagyságban 35 frttől egész 700 frtig.

A „KEGYELET“ temetkezési vállalat S.-A.-Ujhelyben elvállal kápolnák, termek, szobák bevonását gyászszal, hullák elszállítását és hozatalát, rendelkezik üveges és oszlopos gyászkoocsival, koszoru-kocsival és saját testőrökkel, szóval minden a temetéshez szükséges kellekekkel.

A legesekélyebb rendelménynél is gyors és pontos kiszolgálás biztosítottik.

A gyászszal meggyűrtével, a hozzátartozók bármely módon tett értesítésére — **vidékre is** — a lehető legrövidebb idő alatt az intézet megbizottja tiszteletét teendi a rendelmény átvételé végett és gondoskodik annak gyors és pontos kiviteléről.

A „KEGYELET“
 temetkezési intézet Sátoralja-Ujhelyben
 gyászszalmák és gyászkoocsok nagy raktára.
 Gyászruhák hölgyek és urak számára 12 óra alatt elkészíttetnek.

Kiváló tisztelettel:
Schön Sándor és Társa.

Sürgöny-czim: „**KEGYELET**“ S.-A.-Ujhely.

S.-A.-Ujhely. nyomatott • Zemplén • gyorsaitóán